

รายงานวิจัย

การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการ
จัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาสู่ชุมชน

The development of learning skills in the 21st century and
the design of a learning process plan for students of
Faculty of Education, Yala Rajabhat University
to community

กรัณท์รักษ์ วิทยอภิบาลกุล

นุรพิตตรี หะยีदारียอ

อุซุพร บลพิบูลย์

กรัณท์รัตน์ เต็มวิทย์ขจร

ได้รับทุนอุดหนุนจากงบประมาณบำรุงการศึกษาประจำปี 2564

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัด กระบวนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา สู่ชุมชน
ชื่อผู้วิจัย	กรัณชกร วิทยอภิบาลกุล นุรพิตตรี หะยีตารียอ อุซุพร บถพิบูลย์ กรัณชรัตน์ เต็มวิทย์ขจร
คณะ	ครุศาสตร์
มหาวิทยาลัย	ราชภัฏยะลา
ปีงบประมาณ	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา สู่ชุมชน มีรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development Design) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจประเมินเครื่องมืองานวิจัย จำนวน 3 ท่าน 2) นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 4 กลุ่มเรียน จำนวน 125 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทำการประเมินโดยใช้แบบสอบถามการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แบบประเมินความพึงพอใจ แบบประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรม/แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษา แบบประเมินการทดลองจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษา แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยสำหรับนักศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ t-test

ผลการวิจัย พบว่า

1) แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพในการนำไปใช้ โดยมีคะแนนประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ มีผลประเมินอยู่ในเกณฑ์สอดคล้อง มีคะแนนเท่ากับ 1.00 และมีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82)

2) แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 88.35/88.55 (E_1/E_2)

3) นักศึกษามีคะแนนทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ภายหลังจากเข้าเรียนเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสูงกว่าคะแนนก่อนการเข้าเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) นักศึกษาสามารถดำเนินงานวิจัยได้สำเร็จ ร้อยละ 100 และสามารถพัฒนาชุดกิจกรรมฯ/แผนการจัดการเรียนรู้ฯ ได้ร้อยละ 100 สามารถนำไปใช้ได้จริง มีคุณภาพระดับดี

5) นักศึกษามีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนจากคะแนนประเมินจากระบบกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ณ วันที่ 8 มีนาคม 2564 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54)

คำสำคัญ: รูปแบบการสอน, แผนการจัดการเรียนรู้, การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน, ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21, นักศึกษาคณะครุศาสตร์

Research Title	The development of learning skills in the 21 st century and the design of a learning process plan for students of Faculty of Education, Yala Rajabhat University to community
Researcher	Karantharak Vittaya-apibalkul Nurfitthree Hayeedareeyor Uchuphorn Botphiboon Karantharat Termwitkhajorn
Faculty	Education
University	Yala Rajabhat
Fiscal Year	2021

Abstract

This research and development aimed to develop learning skills in 21st century and to design learning process plans for students of Faculty of Education, Yala Rajabhat University to Community. The researcher used a research and development method. The samples consisted of 2 main groups: 1) 3 experts who evaluated research instruments and 2) 125 students of Faculty of Education, Yala Rajabhat University who enrolled for Education for Sustainable Development course divided into 3 group courses. They were selected by a simple random by lottery method. The research instruments were 1) Education for Sustainable Development course learning process plans evaluated by using a questionnaire of perceptions of learning skills in 21st century, 2) a satisfaction questionnaire, 3) activity or learning process plans for students quality evaluation form, 3) experiment of learning process for students evaluation form, and 4) a research quality evaluation form for students. The obtained data was analyzed using descriptive statistics namely frequency, percentage, mean, standard deviation, and T-test.

The results revealed that

1) Education for Sustainable Development course learning process plans were efficient to be used. The evaluation results were 1.00. They were in the highest level ($\bar{x} = 4.82$)

2) The efficient of Education for Sustainable Development course learning process plans were 88.35 / 88.55 (E_1/E_2)

3) The students' score of learning skills in 21st century after studying by using learning process plans were higher than before studying at the statistical level of .01

4) 100 percent of students can conduct their research successfully and can develop their activity or learning process plans. The plans were efficient and can be used in the real life situation.

5) students satisfied the instruction verified from the satisfaction score from Educational Service Division of Yala Rajabhat University at 8 March 2021. Overall, their satisfaction evaluation results were at the highest level ($\bar{x} = 4.54$)

Keywords: instructional model, learning process plan, Education for Sustainable Development, learning skills in 21st century, students of Faculty of Education

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ทางคณะผู้วิจัยต้องขอขอบคุณในความกรุณาจากทางคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่จัดสรรงบประมาณและโอกาสในการทำงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาประสิทธิภาพและศักยภาพคณะผู้วิจัย รวมถึงได้ผลงานที่มีคุณภาพที่ใช้ในการพัฒนาเยาวชนในพื้นที่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณบุคคลทุกคนที่อยู่รอบข้าง ที่คอยให้กำลังใจและแรงสนับสนุน รวมถึงความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ทำให้งานวิจัยในครั้งนี้บรรลุเป้าหมายไปด้วยดี

กรณินทร์ วิทยอภิบาลกุล

2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
Abstract.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	(1)
สารบัญตาราง.....	(3)
สารบัญภาพ.....	(4)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	39
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	61
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	62
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	71
สรุปผล.....	74
อภิปรายผล.....	75
ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	
- แบบประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ฯ	
- แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ฯ	
- แบบสอบถามการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	
- แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้	
- แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ภาคผนวก ค. ผลการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย	
- ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของชุดแผนการจัดการเรียนรู้ฯ	
- คะแนนความเหมาะสมของร่างชุดชุดแผนการจัดการเรียนรู้ฯ	
- การวิเคราะห์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้ฯ	
ภาคผนวก ง. ชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	
ประวัตินักวิจัย.....	

สารบัญตาราง

	หน้า
2.1 แสดงองค์ประกอบของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และตัวบ่งชี้พฤติกรรม จุดมุ่งหมายเชิงพัฒนา.....	18
3.1 แสดงการเชื่อมโยงแผนการจัดการเรียนรู้กับตัวบ่งชี้ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครู....	47
3.2 แสดงการเชื่อมโยงแผนการจัดกิจกรรมกับตัวบ่งชี้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21..	49
3.3 แสดงกิจกรรม จำนวนชั่วโมง และวัตถุประสงค์ในการพัฒนา.....	53
3.4 กำหนดการการกระบวนการเรียนรู้.....	58
3.5 แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest – Posttest Design.....	61
4.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการ พัฒนาที่ยั่งยืน.....	63
4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา และชั้นปี.....	63
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ก่อนและหลังเรียนรายวิชา การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน.....	64
4.4 เปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษารายวิชาการศึกษาเพื่อ การพัฒนาที่ยั่งยืน ก่อนและหลังการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ฯ	65
4.5 แสดงผลจากการดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ที่วางไว้โดยใช้งานวิจัยเป็น ฐานและโครงการเป็นฐาน.....	66
4.6 แสดงการประเมินคุณภาพของงานวิจัยและการพัฒนาชุดกิจกรรมฯ.....	67
4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในรายวิชาการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนจากการประเมินผู้สอนโดยนักศึกษาผ่านระบบกองบริการ การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.....	67

สารบัญญภาพ

	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	12
2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	36
3.1 แสดงขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	39

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ครูยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 นอกจากจะต้องเป็นครูที่เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงในบริบทของสังคมโลก ต้องเรียนรู้และสามารถใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลได้เป็นอย่างดี รู้จักปรับตัวและเรียนรู้ตลอดชีวิต ยังจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รวมถึงความสามารถในการบูรณาการและถ่ายทอดทักษะเหล่านี้ในการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ นั่นหมายถึงครูยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ออกแบบ (นวพร ชลารักษ์, 2558: 71) ซึ่งจะต้องสามารถแสดงบทบาทที่สนับสนุนการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนที่สามารถเชื่อมโยงและบูรณาการทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยรูปแบบและวิธีการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ออกแบบที่สร้างสรรค์ แปลกใหม่ และสร้างความน่าสนใจให้กับผู้เรียนยุคใหม่ ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งในเชิงความคิดและพฤติกรรม ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ออกแบบจึงมีความสำคัญที่จะตอบโจทย์ว่าครูสามารถค้นหาและค้นพบวิธีการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนหรือไม่ และสามารถดึงศักยภาพของผู้เรียนออกมาได้มากน้อยเพียงใด โดยอยู่ในบริบทของการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ สัญญา พงษ์ศรีธา (2561) ที่กล่าวว่า ครูยุคใหม่ต้องสามารถพัฒนาทักษะการสอน โดยพัฒนาทักษะการผลิตและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ พัฒนาทักษะจิตวิทยาการสื่อสาร การพัฒนาทักษะชีวิต การพัฒนาทักษะการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง และการพัฒนาทักษะการวิจัย เพื่อการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ออกแบบเพื่อพัฒนาผู้เรียน

จากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 (2562) ที่กล่าวว่า คุณภาพทางการศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียนก็ยังคงอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ อันเนื่องมาจากข้อจำกัดในเรื่องของหลักสูตรและระบบการศึกษาที่เน้นการท่องจำทำให้ขาดความคิดสร้างสรรค์ นั้นแสดงให้เห็นว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ ในห้องเรียนและนอกห้องเรียนไม่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และไม่สามารถดึงศักยภาพที่หลากหลายภายในตัวของผู้เรียนออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นชัดว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนไม่สามารถกระตุ้นการเรียนรู้ที่ดีของผู้เรียนได้ สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับปัจจัยหลาย ๆ ปัจจัย และปัจจัยหนึ่งที่สำคัญได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ลวงสวาส และคณะ (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มี 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้าน

ผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิดา ยอดสาลี (2559) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผู้เรียนมาจากปัจจัยด้านผู้สอน กล่าวคือ ความสามารถในการสอน การถ่ายทอด การสร้างแรงกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนรู้ และบุคลิกภาพของผู้สอน เป็นต้น

พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญที่จะส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การเรียนแบบเล่นถือเป็นอีกหนึ่งการค้นพบที่ผู้วิจัยได้ศึกษาผสมผสานองค์ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ และทฤษฎีการเรียนรู้แบบเล่นที่ได้รับการยอมรับในการนำไปใช้พัฒนาคุณภาพของนักเรียนระดับปฐมวัย โดยใช้การเล่นเป็นฐานในการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบและนำมาทดลองใช้กับผู้เรียนระดับอุดมศึกษาในหลายภาคเรียน ด้วยการปรับและสร้างมโนทัศน์ใหม่ในการเรียนรู้รายวิชาที่มีความเป็นวิชาการ ให้อารมณ์เหมือนการเล่นแต่เป็นการเล่นอย่างมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน การสร้างภาพของห้องเรียนและกระบวนการเรียนรู้ให้เปรียบเสมือนการสวมบทบาทสมมติและเติมแรงจูงใจและแรงกระตุ้นเพื่อให้เกิดความอยากและความท้าทายในการเรียนรู้ เหมือนเด็กกำลังเล่นขายของ เป็นต้น ซึ่งผลจากการทดลองใช้รูปแบบการเรียนแบบเล่น พบว่า ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่ดีขึ้น อีกทั้งมีความสนุกสนาน ผ่อนคลาย ได้เป็นตัวของตัวเองอย่างสร้างสรรค์ มองเห็นพลังและศักยภาพของตนเอง มีความสุข กล้าแสดงออกพัฒนาตนเองจากการลงมือปฏิบัติจริง เกิดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ และเข้าถึงบทบาทของสิ่ง ๆ นั้น ได้ชัดเจนมาก อีกรูปแบบการสอนที่ได้รับการยอมรับในเรื่องของการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงหรือการคิดอย่างเป็นระบบคือ การใช้การวิจัยเป็นฐาน (Research based learning) และการใช้โครงงานเป็นฐานในการเรียนรู้ (Project based learning) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิจิตรา ทีสุกะ (2556) ที่พบว่า การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยสามารถช่วยกระตุ้นผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ด้วยตนเอง และสามารถส่งเสริมการวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และผู้เรียนเกิดการพัฒนาองค์ความรู้ภายหลังเรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเป็นไปตาม พัทธจันทร์เพ็ง (2554) ที่พบว่า ผลที่เกิดขึ้นตามการรับรู้ภายหลังการใช้การวิจัยเป็นฐานในการเรียนรู้ของนักศึกษา 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางการวิจัย ด้านทักษะการคิด ด้านทักษะพื้นฐานในการวิจัย ด้านคุณค่าและประโยชน์ และด้านการเตรียมความพร้อมสู่การประกอบอาชีพสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้าน

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรภายในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ซึ่งเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตครูเพื่อรับใช้สังคม จึงต้องการต่อยอดขยายผลจากงานวิจัยในการพัฒนานักศึกษาสู่การบูรณาการนำทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เชื่อมโยงสู่แผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน อันจะนำไปสู่พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ตอบโจทย์การพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ให้เป็นผู้ที่คิดเป็น คิดสร้างสรรค์ เรียนรู้การทำงานเป็นทีม คิดบวกสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างเป็นประโยชน์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ควบคู่กับ

การเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยผู้เรียนได้คิด ได้ลงมือทำ และเกิดแรงบันดาลใจที่สร้างสรรค์ ด้วยการบูรณาการองค์ความรู้และทักษะดังกล่าวผ่านรายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นรายวิชาซีพครุบังคับในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรพ.ศ. 2559 สำหรับนักศึกษาที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2560 และ 2561 นำไปสู่ความสามารถของผู้เรียนในการพัฒนาตนเองสู่การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชุมชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาสู่ชุมชน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลามีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์เพื่อการออกแบบแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์การพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยสามารถเชื่อมโยงการจัดกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและกิจกรรมเสริมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลจากการที่ นักศึกษาสามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามกระบวนการวิจัย ส่งผลให้ได้นวัตกรรม/ชิ้นงาน/แผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนในการเป็นต้นแบบกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและกิจกรรมเสริมนอกห้องเรียนที่สามารถส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนและเยาวชนในโรงเรียนให้เกิดการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

- แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- แผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

2. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ สามารถจำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาสู่ชุมชน ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 23

กลุ่มเรียน และผู้วิจัยรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 9 กลุ่มเรียน จำนวน 293 คน ได้แก่

1. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 35 คน
2. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้อง 2 จำนวน 33 คน
3. สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 จำนวน 36 คน
4. สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 35 คน
5. สาขาวิชาการประถมศึกษา ชั้นปีที่ 3 จำนวน 30 คน
6. สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา ชั้นปีที่ 3 จำนวน 31 คน
7. สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 จำนวน 34 คน
8. สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 27 คน
9. สาขาวิชาการประถมศึกษา ชั้นปีที่ 4 จำนวน 32 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับ การออกแบบแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ผู้ ชุมชน ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ยะลา ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 4 กลุ่มเรียน จำนวน 125 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลากได้มา 4 กลุ่มเรียน ได้แก่

1. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 35 คน
2. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้อง 2 จำนวน 33 คน
3. สาขาวิชาการประถมศึกษา ชั้นปีที่ 3 จำนวน 30 คน
4. สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 27 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

- ตัวแปรต้นที่ 1** : กระบวนการจัดการเรียนรู้รายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ตัวแปรตามที่ 1** : ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับ การออกแบบแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์
- ตัวแปรต้นที่ 2** : แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์
- ตัวแปรตามที่ 2** : ผลการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้สู่ชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบูรณาการทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การที่นักศึกษาสามารถออกแบบแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ทั้งรูปแบบของแผนการสอน และแผนการจัดกิจกรรมเสริม โดยการบูรณาการเชื่อมโยงทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สอดแทรกเข้ากับแผนการจัดการเรียนรู้ โดยสามารถตอบโจทย์การเรียนรู้ได้อย่างครอบคลุมทุกมิติ ได้แก่ มิติด้านเนื้อหาสาระหลัก มิติด้านทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2. ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบไปด้วยทักษะ 8 ด้าน (8Cs) (กรัณท์รักษ์ วิทยอภิบาลกุล, 2563) ได้แก่

2.1 ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา หมายถึง นักศึกษาสามารถคิดได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล คิดเป็นระบบ มีวิจารณญาณ สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ รู้จักตั้งคำถามเพื่อเปิดมุมมองใหม่ ๆ

2.2 ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ คิดเชิงนวัตกรรม หมายถึง นักศึกษาสามารถสร้างมุมมองและความคิดใหม่ ๆ สามารถสื่อสารความคิดใหม่ๆ ให้ผู้อื่น ยอมรับ เปิดใจและตอบสนองต่อมุมมองใหม่ๆ และมีมุมมองเชิงบวกต่อความล้มเหลว และมีความสามารถลงมือปฏิบัติ/ผลิตสื่ออย่างสร้างสรรค์และเป็นรูปธรรม

2.3 ทักษะความร่วมมือและทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ หมายถึง นักศึกษาสามารถทำงานและให้เกียรติทีมงาน เคารพและจริงใจต่อผู้ร่วมงาน มีความยืดหยุ่น ปรับตัว ประนีประนอม เพื่อเป้าหมายร่วมกัน มีความรับผิดชอบและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้ร่วมทีม สามารถสร้างมนุษยสัมพันธ์ สร้างแรงบันดาลใจในทีม สามารถถ่ายทอดความคิด รับฟัง และสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจและทำงานได้ และมีทักษะทางสังคมและความมั่นคงทางอารมณ์

2.4 ทักษะด้านความเข้าใจความแตกต่างของวัฒนธรรม ต่างกระบวนการทัศน์ หมายถึง นักศึกษาสามารถพูดและฟังอย่างรู้กาลเทศะ เคารพในความแตกต่างทางวัฒนธรรม สามารถตอบสนองต่อความเห็นที่ต่างได้ และมีวิธีการทำงานร่วมกันอย่างลงตัว

2.5 ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ หมายถึง นักศึกษาสามารถสื่อสาร โดยเรียบเรียงความคิด มุมมองและสื่อสารได้ มีทักษะการฟัง พูดที่ดี สามารถสื่อสารได้อย่างเข้าใจ ใช้ประโยชน์จากสื่อได้อย่างคุ้มค่า สามารถเข้าถึง ประเมิน และใช้สื่อ ผลิตสื่อได้อย่างสร้างสรรค์ และถูกต้องอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย

2.6 ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง นักศึกษาเข้าใจวัตถุประสงค์ของสื่อ สามารถเข้าถึงสื่อ และใช้เครื่องมือในการสร้าง/ผลิตและนำเสนอสื่อได้ตามหลักการรู้เท่าทันสื่อและมีจริยธรรม ใช้เทคโนโลยีเป็นและปฏิบัติตามจริยธรรมและถูกกฎหมาย

2.7 ทักษะอาชีพและการเรียนรู้ หมายถึง นักเรียนมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวเข้ากับบทบาท งานที่รับผิดชอบ สามารถจัดการกับมุมมองสะท้อนกลับที่หลากหลาย และสามารถนำความเห็นที่แตกต่างมาหาข้อยุติร่วมกัน สามารถจัดการกับเวลาและเป้าหมาย สามารถเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สามารถออกแบบหรือจัดโครงการ ผลิตผลงานได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ วางแผนและบริหารงานได้ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม คิดเชิงบวก

2.8 ทักษะการมีเมตตา กรุณา วินัย คุณธรรม และจริยธรรม หมายถึง นักศึกษาสามารถแยกแยะความถูกต้อง ความดีและความชั่ว เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง มีระเบียบวินัยและซื่อสัตย์

3. การเรียนแบบเล่น (Learning like playing) หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยคิดค้นจากการผสมผสานองค์ความรู้และทฤษฎีการเรียนรู้จนเกิดเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยผู้สอนจัดบรรยากาศของการเรียนรู้เชิงวิชาการให้เหมือนการขบถเล่นอย่างมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างอารมณ์ร่วมและความรู้สึกคล้อยตาม ผ่อนคลายและสนุกกับการสวมบทบาทในการเล่นนั้น ๆ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนการสร้างสายสัมพันธ์และการวางโครงสร้าง (ขั้นก่อนการเล่น) 2) ขั้นตอนเริ่มเล่น 3) ขั้นตอนค้นหาศักยภาพในตัวตนจากการเล่นสู่การเรียนรู้ และ 4) ขั้นตอนแสดงผลภาพและประสิทธิผลจากการเล่น

4. การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานและการใช้โครงงานเป็นฐาน (Research based learning and Project based learning) หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยและการจัดทำโครงงานเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยการการเรียนรู้ นั้น ผู้สอนจะมอบหมายให้ผู้เรียนจัดทำโครงงานเพื่อสร้างการเรียนรู้ โดยบูรณาการกับการใช้กระบวนการของงานวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ

5. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาสายการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

6. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่เป็นฐานหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครุ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา หรือนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้ชุดกิจกรรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยและพัฒนา เรื่อง การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาสู่ชุมชน ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

รายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จำนวนหน่วยกิต 3(3-0-6) เป็นรายวิชาบังคับ ที่นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2559 จะต้องลงทะเบียนเรียน มีคำอธิบายรายวิชา ดังนี้

“การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเด็นที่สำคัญของ UNESCO ได้แก่ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ การส่งเสริมสุขภาพ การแก้ปัญหาความยากจน การบริโภคอย่างยั่งยืน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ สามารถพัฒนาทักษะ เจตคติ และค่านิยมที่จำเป็นในการสร้างอนาคตที่ยั่งยืน”

จุดมุ่งหมายในการเรียนรายวิชา ดังนี้

1. เสริมสร้างแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนให้แก่นักศึกษาครู
2. เพื่อให้ศึกษารู้เท่าทันการพัฒนาระดับสากล
3. เพื่อให้นักศึกษาสามารถปฏิบัติประเด็นสำคัญของ UNESCO ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอย่างยั่งยืน
4. เพื่อให้นักศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนให้แก่ผู้เรียนได้ต่อไป

การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา มีดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.1 ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพที่กำหนดโดยองค์กรวิชาชีพ คือ ครูสภา และการปฏิบัติตนตามกรอบระเบียบ ข้อบังคับของสถาบันและสังคม และมีวินัยในการเรียนตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน และสู้งาน

1.2 พัฒนาตนเองตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 ดำรงตนในสังคมพหุวัฒนธรรมและร่วมสร้างสังคมปรองดองเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

1.4 การแสดงออกถึงการเคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

1.5 การแสดงออกถึงการมีจิตอาสา และมีจิตสำนึกสาธารณะ

1.6 การแสดงออกถึงการยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมตามกรอบวิชาชีพ

2. ด้านความรู้

2.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติ รายวิชาในหลักสูตร

2.2 การแสดงออกถึงความสามารถในการบูรณาการวิชาชีพครูตามมาตรฐานที่ครูสภา กำหนดกับศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.3 ใช้ความรู้และทักษะในศาสตร์ของวิชาเฉพาะด้านกลุ่มวิชาชีพครู และกลุ่มวิชาเอกไปใช้ประยุกต์แก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน

3. ด้านทักษะทางปัญญา

3.1 แสดงออกถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า ในการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 แสดงออกถึงความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน

3.3 นำความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องในศาสตร์ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ แก้ปัญหา การพัฒนาผู้เรียน และการวิจัยต่อยอดองค์ความรู้

3.4 ความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานอย่างมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาการสอน

3.5 ความสามารถในการวิจัยต่อยอดองค์ความรู้เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและสังคม

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 แสดงออกถึงการมีความสัมพันธ์ที่ดี และมีความรับผิดชอบต่อผู้เรียน ผู้ร่วมงาน และชุมชน

4.2 เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

4.3 เอาใจใส่ในการรับฟัง มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น

4.4 พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่

4.5 มีความรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 แสดงออกซึ่งความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปความคิดรวบยอด เกี่ยวกับศาสตร์กลุ่มวิชาชีพครู และกลุ่มวิชาเอก ข่าวสารที่เป็นตัวเลข ภาษาพูด ภาษาเขียน เพื่อเข้าใจปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

5.2 แสดงออกซึ่งความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ และงานที่รับผิดชอบ

5.3 แสดงออกซึ่งความสามารถในการสื่อสาร และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลเพื่อการแสวงหาความรู้ และสามารถนำเสนอได้อย่างเหมาะสม

5.4 สามารถ อ่าน เขียน และเข้าใจ ข้อความ บทความ และข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

6. ด้านทักษะการจัดการการเรียนรู้

6.1 แสดงออกซึ่งความสามารถในการบูรณาการความรู้ด้านวิชาชีพไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

6.2 แสดงออกซึ่งความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย การวัดผล ประเมินผล และทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

6.3 มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non-formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal) อย่างสร้างสรรค์

6.4 มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้นวัตกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน

6.5 สามารถบูรณาการความรู้ศาสตร์ของกลุ่มวิชาชีพครูร่วมกับศาสตร์ของกลุ่มวิชาเอก เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารที่เกี่ยวข้องทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

นิยามของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ปกรณ ประจัญบาน และอนุชา กอนพวง (2559 อ้างถึงใน ปวีณา มะแซ, 2561: 13) ให้ นิยามของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ว่าหมายถึง ความสามารถพิเศษที่เด็กจะต้องพัฒนาเพื่อให้สามารถ เตรียมตัวสำหรับความท้าทายในการทำงานและการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 หรือเป็นทักษะที่ นักเรียนพึงมีเพื่อให้สำเร็จในการเรียน การทำงาน และการดำรงชีวิต ซึ่งทักษะดังกล่าวนี้เป็นทักษะที่ นักเรียนต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง และคาดไม่ถึงอย่างมี ประสิทธิภาพ

นันทวัน จันทรกลิน (2557: 20) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือการกำหนด ความแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญก้าวหน้าทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดการศึกษาทุกระดับเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง จึงจำเป็นต้องบูรณาการทั้งด้านศาสตร์ต่างๆ และบูรณาการการเรียนในห้องเรียนและชีวิตจริงจาก แนวคิดความสำคัญของทักษะในศตวรรษที่ 21 ดังกล่าวข้างต้น

Hunter (2011 อ้างถึงใน น้ำทิพย์ งามอาภาวิชย์, 2556: 10) ให้นิยามของทักษะแห่ง ศตวรรษที่ 21 ว่าหมายถึง ทักษะความสามารถทางอาชีพหรือทักษะที่จำเป็นมี 6 ประเภท คือ ความสามารถทางคณิตศาสตร์ (Numeracy) การสื่อสาร (Communication) การคิดวิเคราะห์ และการ การแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ส่วนบุคคล (Personal) ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล (Interpersonal) การจัดการข้อมูล (Information Management)

Partnership for 21st Century Skills (2006) ให้นิยามของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ว่า หมายถึง ทักษะที่จำเป็นต่อผู้เรียนสำหรับการใช้ชีวิตในยุคที่โลกมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

กล่าวโดยสรุป ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 หมายถึง ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในการสามารถ คิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา นำไปสู่การสามารถเรียนรู้ ทำงาน และดำเนินชีวิตในโลกที่มีความเปลี่ยนแปลง ได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข

ความสำคัญของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

Kay (2010 อ้างถึงในเอกชัย พุทธสอน, 2556: 45 - 46) ได้กล่าวถึง ศตวรรษที่ 21 หรือ the 21st century ซึ่งเป็นช่วงเวลาตั้งแต่ปี ค.ศ. 2001 ถึง ค.ศ. 2100 ถือเป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของโลกในหลาย ๆ เรื่องราวจนกระทั่งต่อการทำงานและการดำรงชีวิตของประชากรโลก ก่อให้เกิดเสียงเรียกร้องให้มีการเตรียมความพร้อมประชากรเพื่อรองรับต่อการทำงานและการใช้ชีวิตที่ เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 โดยประเทศที่ริเริ่มการเรียกร้องให้มีการเตรียมความพร้อมพลเมืองสำหรับ ศตวรรษที่ 21 ขึ้นเป็นประเทศแรก คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา (United States of America) โดยการ

เรียกร่องอย่างเป็นทางการเมื่อปี ค.ศ. 2009 (พ.ศ. 2552) จากองค์กรและเครือข่ายความร่วมมือระหว่างบริษัทขนาดใหญ่ องค์กรวิชาชีพระดับประเทศ และสำนักงานด้านการศึกษาของรัฐ โดยตั้งชื่อว่า ภาศึเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills) เพื่อแสดงเหตุผลสำคัญในการรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยมีเหตุผลในการเรียกร่องในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. โลกกำลังเปลี่ยนแปลง อันเนื่องมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศจากระบบเศรษฐกิจอุตสาหกรรมมาเป็นระบบเศรษฐกิจบริการที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล ความรู้ และนวัตกรรมที่หลากหลาย ผู้ที่สามารถปรับตัวและสร้างประโยชน์ให้แก่องค์กรด้วยการใช้ทักษะการสื่อสาร (Communication Skill) ทักษะการแก้ปัญหา (Problem-solving Skill) และทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking Skill) จึงจะประสบความสำเร็จ

2. สถานศึกษาและนักเรียนไม่มีการปรับตัวตามโลกที่เปลี่ยนแปลง เนื่องจากระบบการศึกษาของรัฐยังไม่มีเตรียมความพร้อมนักเรียนในการเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตภายใต้ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นักเรียนไม่รู้สึกร่วมหรือได้แรงบันดาลใจจากการเรียนในโรงเรียนซึ่งเป็นเรื่องที่ไกลตัวของพวกเขา ส่งผลให้เกิดช่องว่างของการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ระหว่างนักเรียนแตกต่างกัน

3. ประเทศสหรัฐอเมริกาขาดเป้าหมายหรือทิศทางที่ชัดเจนในการรักษาศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจในอนาคต เนื่องจากคิดว่าตนเองเป็นชาติที่มีศักยภาพในการแข่งขันที่สูงในระดับโลก แต่ปัจจุบันพบว่า สหรัฐอเมริกากำลังสูญเสียความเป็นผู้นำอันเนื่องมาจากไม่มีมาตรการเตรียมความพร้อมของประชากรวัยแรงงานที่สามารถแข่งขันได้ ซึ่งประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรปและเอเชียได้มีการปรับปรุงระบบการศึกษาใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยการปลูกฝังทักษะแห่งศตวรรษใหม่เพื่อผลิตแรงงานที่มีคุณภาพในระบบเศรษฐกิจแบบใหม่แล้ว

ความสำคัญเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Dede, 2007; Cedefop, 2008; Anaiadou and Claro, 2009; ลิขสิทธิ์ พุ่มเขียว, 2554 อ้างถึงในเอกชัย พุทธสอน, 2556: 46) สรุปสาระสำคัญได้ว่า ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความสำเร็จเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ความเข้าใจคือ การผสมผสานระหว่างความรู้ที่มี หรือที่รับมาเข้ากับกระบวนการทางทักษะที่เกิดขึ้น จึงเกิดเป็นความเข้าใจ และสมรรถนะ เป็นการนำเอาความเข้าใจที่ได้ไปพัฒนาและปรับใช้ เพื่อต่อยอดความเข้าใจเข้ากับสถานการณ์จริงได้และสามารถแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานการณ์ เช่น การศึกษา เรียนรู้ การทำงาน โดยไม่มีขีดจำกัดในเรื่องความรู้พื้นฐาน ซึ่งเป็นการรวบรวมความสามารถทั้งหมดรวมถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ และการเห็นคุณค่าทางจริยธรรมอันดีงาม อีกทั้ง วิจารณ์ พาณิช (2555) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการทำงานไม่ได้ขึ้นอยู่กับการศึกษาที่บุคคลมีความรู้มากหรือความรู้น้อย แต่ขึ้นอยู่กับทักษะการเรียนรู้ การพร้อมที่จะเรียนรู้ ใฝ่เรียนรู้ อยากเรียนรู้ สนุกกับการเรียนรู้ และ

สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ มีทักษะชีวิตที่ดี สามารถปรับตัวได้ทุกเมื่อที่พบเจออุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้อย่างเหมาะสมกับโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีนักวิชาการหลายกลุ่มได้คิดและวิเคราะห์ไว้หลากหลาย โดยกลุ่มภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills) ในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Kay, 2010 อ้างถึงใน ขจรศักดิ์ บัวระพันธ์, 2555) ไว้ดังภาพที่ 2.1

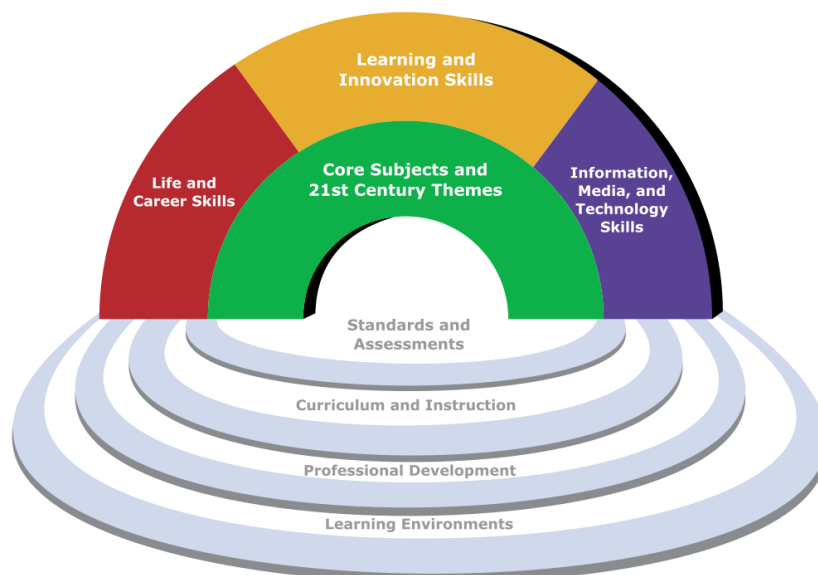

Figure 1 - P21 Framework for 21st Century Learning

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

จากกรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แสดงถึงการบูรณาการและเชื่อมโยงองค์ประกอบของการเรียนรู้ 3 ด้าน คือ 1) วิชาแกนและแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 (Core Subjects and 21st Century Themes) 2) ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) ประกอบด้วยทักษะใน 3 กลุ่ม ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (Information, Media and Technology Skills) และทักษะชีวิตและการทำงาน (Life and Career Skills) และ 3) ระบบสนับสนุนที่จำเป็น (Supporting Systems) ประกอบด้วย 4 ระบบย่อย ได้แก่ มาตรฐานและการประเมิน (Standards and Assessment) หลักสูตรและการสอน (Curriculum and Instruction) การพัฒนาทางวิชาชีพ (Professional Development) และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (Learning Environment) โดยมี

รายละเอียดดังนี้ (เอกชัย พุทธสอน, 2556; ระพีพัฒน์ หาญโสภณ พระมหาศุภชัย ศุภกิจใจ และประยูร ชูสอน, 2563)

1. วิชาแกนและแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 (Core Subjects and 21st Century Themes) หรือพื้นฐานการเรียนรู้สาระวิชาหลัก กล่าวคือ เป็นความรู้พื้นฐานในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่าน (Reading) ทักษะการเขียน (Writing) และทักษะการคำนวณ (Arithmetic) ถือเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความจำเป็นที่จะทำให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจในสาระเนื้อหาของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่แสดงความเป็นสาระวิชาหลักของทักษะเพื่อดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ภาษาแม่และภาษาโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และรัฐความเป็นพลเมืองดี ซึ่งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดทำสาระเนื้อหาได้ครบคุมทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้แล้ว นอกจากนี้สถานศึกษาควรส่งเสริมความเข้าใจในระดับที่สูงขึ้นโดยใช้แนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 กล่าวคือ ถึงแม้นักเรียนจะสอบวัดความรู้ ความสามารถ ได้ตามเกณฑ์การจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยระเบียบการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แล้วก็ตาม คงไม่เพียงพอในโลกยุคศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีการสอดแทรกความรู้เชิงบูรณาการเข้าไปในสาระเนื้อหาของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานความรู้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

1.1 ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness) เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจและกำหนดประเด็นสำคัญต่อการสร้างความเป็นสังคมโลก การขับเคลื่อนเชิงวัฒนธรรม ศาสนา และวิถีชีวิตที่อยู่ร่วมกันได้อย่างเหมาะสมในบริบททางสังคมที่ต่างกันรอบด้าน และสร้างความเข้าใจความเป็นมนุษย์ด้วยกันในด้านเชื้อชาติและวัฒนธรรม การใช้วัฒนธรรมทางภาษาที่ต่างกันได้อย่างลงตัว และเป็นการเรียนรู้รูปแบบการใช้ชีวิตภายใต้การเคารพและเปิดมุมมองที่ดีเกี่ยวกับคน งาน ชุมชน เข้าใจประเทศและวัฒนธรรมอื่น ๆ

1.2 ความรู้ด้านการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economic, Business and Entrepreneurial Literacy) เป็นการสร้างความรู้และวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการสร้างตัวเลือกเชิงเศรษฐศาสตร์ หรือเศรษฐกิจ มีความเข้าใจบทบาทในเชิงเศรษฐศาสตร์ที่มีต่อสังคม และใช้ทักษะการเป็นผู้ประกอบการในการยกระดับ และเพิ่มประสิทธิผลด้านอาชีพ

1.3 ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civil Literacy) เป็นการสร้างประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมทางสังคม ผ่านวิธีสร้างองค์ความรู้ และความเข้าใจในกระบวนการทางการเมืองการปกครองที่ถูกต้อง และนำวิถีแห่งความเป็นประชาธิปไตยไปสู่สังคมในระดับต่าง ๆ ที่เข้าใจต่อวิถีการปฏิบัติทางสังคมแห่งความเป็นพลเมือง ทั้งระดับท้องถิ่นและสากล

1.4 ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจข้อมูลสารสนเทศ ภาวะสุขภาพอนามัย และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้เข้าใจวิธีป้องกันแก้ไข และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันที่มีต่อภาวะสุขภาพอนามัย ห่างไกลจากภาวะความเสี่ยงจากโรคร้ายไข้เจ็บ ใช้ประโยชน์

ข้อมูลสารสนเทศในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านสุขภาพอนามัยได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เฝ้าระวังด้านสุขภาพอนามัยส่วนบุคคลและครอบครัวให้เกิดความเข้มแข็ง รู้และเข้าใจในประเด็นสำคัญของการเสริมสร้างสุขภาพที่ดีระดับชาติและสากล เช่น การรับสารอาหารที่ถูกต้องและเหมาะสม การออกกำลังกาย การหลีกเลี่ยงความเสี่ยงและการลดความเครียด เป็นต้น

1.5 ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy) เป็นการสร้างภูมิรู้และเข้าใจการอนุรักษ์และป้องกันสภาพแวดล้อม และมีส่วนร่วมอนุรักษ์และป้องกันสภาพแวดล้อม มีภูมิรู้และเข้าใจผลกระทบจากธรรมชาติที่ส่งผลต่อสังคม สามารถวิเคราะห์ประเด็นสำคัญด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และกำหนดวิธีการป้องกัน แก้ไข และอนุรักษ์รักษาสภาพแวดล้อม สร้างสังคมโดยรอบให้เกิดความร่วมมือในการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อม เช่น อัตราการใช้ทรัพยากร การเข้าร่วมปฏิบัติการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2. ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว พลิกผัน รุนแรง และคาดไม่ถึงต่อการดำรงชีวิต จึงต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และปรับตัว การสร้างทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม จะใช้กระบวนการ Project-Based Learning: PBL โดยเริ่มจากการนำบริบท สภาพแวดล้อมเป็นตัวการสร้างความกดดันให้นักเรียนตั้งคำถามอยากรู้ให้มากตามประสบการณ์พื้นฐานความรู้ที่สั่งสมมา และตั้งสมมติฐานคำตอบตามพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ของตนเองที่ไม่มีคำว่าถูกหรือผิด นำไปสู่การแลกเปลี่ยนประเด็นความคิดเห็นกับกลุ่มเพื่อน เพื่อสรุปหาสมมติฐานคำตอบที่มีความน่าจะเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1 การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) เป็นการสร้างทักษะการคิดในแบบต่าง ๆ ดังนี้

2.1.1 การคิดแบบเป็นเหตุเป็นผล ทั้งแบบอุปนัย (inductive) และแบบอนุมาน (deductive)

2.1.2 การคิดแบบใช้การคิดกระบวนการระบบ (systems thinking) โดยวิเคราะห์ปัจจัยย่อยมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างไร จนเกิดผลในภาพรวม

2.1.3 การคิดแบบใช้วิจารณญาณและการตัดสินใจ ที่สามารถวิเคราะห์และประเมินข้อมูลหลักฐาน การโต้แย้ง การกล่าวอ้างอิง และความ

2.1.4 การคิดแบบแก้ปัญหา ในรูปแบบการฝึกแก้ปัญหาที่ไม่คุ้นเคย หลากหลายแนวทางที่ยอมรับกันทั่วไป และแนวทางที่แตกต่างจากการยอมรับ รูปแบบการตั้งคำถามสำคัญที่ช่วยทำความเข้าใจในมุมมองต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่ทางออกที่ดีกว่า

2.2 การสื่อสารและความร่วมมือ (Communication and Collaboration) ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล และเทคโนโลยีการสื่อสาร (digital and communication

technology) ทำให้โลกศตวรรษที่ 21 ต้องการทักษะของการสื่อสารและความร่วมมือที่กว้างขวาง และลึกซึ้ง ดังนี้

2.2.1 ทักษะในการสื่อสารอย่างชัดเจน ตั้งแต่การเรียบเรียงความคิดและมุมมอง (idea) สื่อสารเข้าใจง่าย ในหลายแบบ ทั้งการพูด เขียน และกิริยาท่าทาง การฟังอย่างมีประสิทธิภาพ นำไปถ่ายทอดสื่อสาร ความหมายและความรู้ แสดงคุณค่า ทักษะคิด และความตั้งใจ การสื่อสารเพื่อการบรรลุเป้าหมายการทำงาน การสื่อสารด้วยหลากหลายภาษาและสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย ได้ผล

2.2.2 ทักษะความร่วมมือกับผู้อื่น ตั้งแต่การทำงานให้ได้ผลราบรื่นที่เคารพและให้เกียรติผู้ร่วมงาน มีความยืดหยุ่นและช่วยเหลือประนีประนอมเพื่อการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน มีความรับผิดชอบร่วมกับผู้ร่วมงาน และเห็นคุณค่าของบทบาทของผู้ร่วมงาน

2.3 ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) กล่าวคือ ทักษะนี้เป็นเรื่องของจินตนาการมาสร้างขั้นตอนกระบวนการโดยอ้างอิงจากทฤษฎีความรู้เพื่อนำไปสู่การค้นพบใหม่เกิดเป็นนวัตกรรมที่ใช้ตอบสนองความต้องการในการดำรงชีวิตที่ลงตัว และนำไปสู่การเป็นผู้ผลิตและผู้ประกอบการต่อไป

3. ทักษะชีวิตและงานอาชีพ (Life and Career Skills) เป็นการเรียนรู้ในการปรับตัวได้อย่างเหมาะสมในสภาวะการเปลี่ยนแปลง หรือมีภัยคุกคามได้อย่างชาญฉลาด ถือเป็นเรื่องสำคัญในการดำรงชีวิตที่มีทักษะชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 และการคิดสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อตอบสนองการดำรงชีวิตเฉพาะบริบท สภาพแวดล้อมที่ต่างกันไป นำไปสู่การเผยแพร่เทคนิควิธีการใช้และพัฒนาทักษะใช้ เกิดเป็นกลยุทธ์การขายเกิดผู้ประกอบการในงานอาชีพต่าง ๆ ซึ่งเป็นทักษะงานอาชีพที่ต้องมีการส่งเสริมให้มีเท่าทันในยุคการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ทักษะชีวิตและทักษะงานอาชีพ จึงควรมีการพัฒนาสิ่งต่อไปนี้

3.1 ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) เป็นทักษะเพื่อการเรียนรู้ การทำงานและการเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องทำเพื่อการบรรลุเป้าหมายแบบมีหลักการ เป็นการปรับตัวให้เข้ากับบทบาทที่แตกต่างไป

3.2 การริเริ่มสร้างสรรค์และกำกับดูแลตนเองได้ (Initiative and Self-Direction) เป็นทักษะที่สำคัญมากในการทำงานและดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ที่ต้องมีการกำหนดเป้าหมายโดยมีเกณฑ์ความสำเร็จที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม การทำงานต้องทำงานสำเร็จได้ด้วยตนเอง โดยกำหนดตัวงาน ติดตามผลงาน และลำดับความสำคัญของงานได้เอง นอกจากนั้นการทำงานยังต้องฝึกทักษะการเป็นผู้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ที่มีการมองเห็นโอกาสเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อขยายความเชี่ยวชาญในงานของตนเอง

3.3 ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills) เป็นทักษะทำให้คนในศตวรรษที่ 21 สามารถทำงานและดำรงชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมและผู้คนที่มีความแตกต่างหลากหลายได้อย่างไม่แปลกแยก ทำให้งานสำเร็จ การพัฒนาทักษะนี้จะทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเกิดผลดีในเรื่องกาลเทศะ เกิดการทำงานในทีมที่แตกต่างหลากหลายอย่างได้ผลดี ที่มีการเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม ตอบสนองความเห็นและคุณค่าที่แตกต่างอย่างใจกว้าง เพื่อยกระดับความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมสู่การสร้างแนวความคิด วิธีทำงานใหม่ สู่คุณภาพของผลงาน

3.4 ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility) ในศตวรรษที่ 21 มีความต้องการภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อแบบกระจายบทบาท จากการรับผิดชอบต่อตนเอง รับผิดชอบต่อการทำงานแบบประสานสอดคล้องเป็นคณะทำงาน และรับผิดชอบต่อแบบสร้างเครือข่ายร่วมมือแบบพันธมิตรการทำงาน เพื่อไปสู่เป้าหมายของผลงานร่วมกัน

3.5 การเพิ่มผลผลิตและการรู้รับผิดชอบ (Productivity and Accountability) เป็นความสามารถในการจัดการโครงการ (Manage Projects) สามารถตั้งเป้าหมาย จัดลำดับความสำคัญ และทำให้งานบรรลุเป้าหมายภายใต้อุปสรรคและแรงกดดันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information, Media and Technology Skills) กล่าวคือ ในโลกปัจจุบันข้อมูลข่าวสารมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นผู้เรียนควรมีทักษะที่สำคัญ 3 ด้าน ดังนี้

4.1 การรู้ด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เป็นการเข้าถึงสารสนเทศและการประเมินสารสนเทศ สามารถใช้และจัดการสารสนเทศได้อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์ สามารถจัดการข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ ที่หลากหลาย มีความเข้าใจพื้นฐานทางจริยธรรมและกฎหมาย เข้าถึงการใช้อาวสารได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

4.2 การใช้และจัดการสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เป็นความสามารถในการวิเคราะห์สื่อ เพื่อเข้าใจกระบวนการและวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร เข้าใจความแตกต่างในการตีความสารของแต่ละบุคคล มีความเข้าใจพื้นฐานที่ถูกต้องทางจริยธรรมและกฎหมายเพื่อเข้าถึงการสร้างผลผลิตทางสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์

4.3 การเข้าถึงสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เป็นการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือเพื่อการวิจัย การจัดการ การประเมิน และการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น คอมพิวเตอร์ เครือข่ายสื่อสารหรือเครือข่ายสังคมได้อย่างเหมาะสม เพื่อสามารถเข้าถึง จัดการ บูรณาการ ประเมิน และสร้างสารสนเทศที่มีคุณภาพและมีความเข้าใจพื้นฐานที่ถูกต้องทางจริยธรรมและกฎหมายเพื่อการเข้าถึงและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้สูงขึ้น

5. ระบบสนับสนุนการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มี 5 ระบบ ดังนี้

5.1 ระบบมาตรฐานของศตวรรษที่ 21 (21st Century Standards) เป็นระบบที่เน้นทั้งด้านความรู้ในเนื้อหาและความเชี่ยวชาญ กล่าวคือ ผู้เรียนจะสามารถเชื่อมโยงความเข้าใจข้ามวิชาแกนและเน้นความเข้าใจที่ลึกซึ้ง ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่มีความหมายอย่างกระตือรือร้น และมีการวัดความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย

5.2 ระบบการประเมินทักษะของศตวรรษที่ 21 (Assessment of 21st Century Skills) เป็นการสร้างความสมดุลในการประเมินระหว่างการสอบแบบอิงมาตรฐานที่มีคุณภาพสูง การประเมินระหว่างเรียน (Formative Assessment) และการประเมินสรุปรวม (Summative Assessment) ที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการให้ข้อมูลย้อนกลับที่บูรณาการในการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยประเมินอย่างสมดุล ทั้งการประเมินระหว่างเรียนและการประเมินสรุป การพัฒนาแฟ้มสะสมงานและสร้างแฟ้มสะสมงานที่สมดุลเพื่อประเมินประสิทธิภาพของระบบการศึกษาในระดับสูงของผู้เรียน

5.3 ระบบหลักสูตรและการสอนของศตวรรษที่ 21 (21st Century Curriculum and Instruction) โดยเน้นการสอนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อย่างเป็นรูปธรรมในชั้นเรียนที่สอดคล้องกับบริบทของวิชาแกนและแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 ผู้สอนควรให้โอกาสผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ข้ามสาขาวิชาและเน้นสมรรถนะการเรียนรู้ และใช้วิธีการเรียนแบบนวัตกรรมที่บูรณาการเทคโนโลยีในการสนับสนุนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry-Based Approach) และแบบแก้ปัญหา (Problem-Based Approach) และเน้นทักษะการคิดขั้นสูง (High-Order Thinking Skills)

5.4 ระบบการพัฒนาทางวิชาชีพของศตวรรษที่ 21 (21st Century Professional Development) เพื่อแสดงให้เห็นรูปแบบการบูรณาการทักษะ เครื่องมือ และวิธีการสอนแห่งศตวรรษที่ 21 ในชั้นเรียน สร้างความสมดุลระหว่างการสอนโดยตรงและการสอนแบบโครงการ แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจที่ลึกซึ้งต่อทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 พัฒนาและปลูกฝังความสามารถของผู้สอนในการค้นหาวิธีการเรียนรู้ สติปัญญา จุดแข็งและจุดอ่อนของผู้เรียนได้หลากหลาย เพื่อการเข้าถึงผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน สนับสนุนการประเมินเพื่อตรวจสอบการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และใช้รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพที่เน้นทั้งคุณภาพและความยั่งยืน

5.5 ระบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Environments) เป็นการสนับสนุนทรัพยากรบุคคลและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สนับสนุนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ทำให้ให้นักการศึกษาได้ร่วมมือแลกเปลี่ยนการปฏิบัติที่ดีและบูรณาการทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในห้องเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้

เรียนรู้ในบริบทจริงของสังคม สร้างการเข้าถึงเครื่องมือ เทคโนโลยี และแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเท่าเทียมกัน และออกแบบสถานที่จัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม

จากกรอบแนวคิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยหลาย ๆ ชิ้นและถอดตัวบ่งชี้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 แสดงองค์ประกอบของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และตัวบ่งชี้พฤติกรรม/
จุดมุ่งหมายเชิงพัฒนา

องค์ประกอบทักษะการเรียนรู้ ศ.21		ตัวบ่งชี้พฤติกรรม/จุดมุ่งหมายเชิงพัฒนา
C1	ทักษะด้านการคิดอย่างมี วิจารณญาณ และทักษะใน การแก้ปัญหา	1) การคิดอย่างมีเหตุผล 2) การคิดเป็นระบบ 3) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ 4) การเปรียบเทียบ ประเมิน วิเคราะห์ แปลความหมาย ดีความข้อมูลเพื่อตัดสินใจและแก้ปัญหา 5) มีทักษะการตั้งคำถาม
C2	ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ คิดเชิงนวัตกรรม	ความคิดสร้างสรรค์ 1) การสร้างมุมมองและความคิดใหม่ 2) การเข้าใจ ปรับปรุง วิเคราะห์ ประเมินมุมมองของ ตนเอง ทำงานสร้างสรรค์กับผู้อื่น 1) การสื่อสารความคิดใหม่ๆ ให้ผู้อื่น 2) การยอมรับ เปิดใจ และตอบสนองต่อมุมมองใหม่ๆ 3) การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 4) การมีมุมมองเชิงบวกต่อความล้มเหลว นวัตกรรม 1) การสนับสนุน ดำเนินการ และนำนวัตกรรมไปใช้ 2) การลงมือปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
C3	ทักษะความร่วมมือและ ทำงานเป็นทีม และภาวะ ผู้นำ	1) การทำงานกับผู้อื่นได้ 2) เคารพ ให้เกียรติ และจริงใจต่อผู้ร่วมงาน 3) มีความยืดหยุ่น ปรับตัวได้ 4) การประนีประนอมเพื่อเป้าหมายร่วมกัน

องค์ประกอบทักษะการเรียนรู้ ศ.21		ตัวบ่งชี้พฤติกรรม/จุดมุ่งหมายเชิงพัฒนา
		5) ความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม* 6) เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 7) สร้างมนุษยสัมพันธ์ได้ 8) สร้างแรงบันดาลใจที่ดีในทีมได้ 9) สามารถคิด ฟัง และสื่อสารได้ดี 10) ทักษะทางสังคมและความมั่นคงทางอารมณ์
C4	ทักษะด้านความเข้าใจความแตกต่างของวัฒนธรรม ต่าง กระบวนทัศน์	1) สามารถพูดและฟังอย่างมีกาลเทศะ 2) มีสัมมาคารวะ 3) เคารพในความแตกต่าง 4) ตอบสนองความเห็นต่างได้อย่างลงตัว 5) สามารถทำงานร่วมกันได้ 6) คิดและสร้างนวัตกรรมที่แปลกใหม่หลากหลาย
C5	ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ	1) สามารถเรียบเรียงความคิด มุมมองและสื่อสารได้ 2) มีทักษะการฟัง พูด สื่อสารได้ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ต่างกัน 3) ใช้ประโยชน์จากสื่อคุ้มค่า 4) สามารถเข้าถึง ประเมิน ใช้ และผลิตสื่อได้อย่างถูกต้อง มีจริยธรรมและถูกกฎหมาย
C6	ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	1) เข้าใจวัตถุประสงค์ของสื่อ 2) ใช้เครื่องมือสร้างและนำเสนอได้ตรงวัตถุประสงค์และมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย 3) ใช้เทคโนโลยีเป็น อย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย
C7	ทักษะอาชีพและการเรียนรู้	1) ยืดหยุ่นและปรับตัวกับบทบาท งานที่รับผิดชอบได้ 2) จัดการกับมุมมองที่แตกต่างได้เหมาะสม 3) สามารถบริหารจัดการเวลาและเป้าหมายได้ 4) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น* 5) สามารถศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง 6) สามารถออกแบบโครงการ/ผลิตผลงานได้ 7) จัดลำดับความสำคัญ วางแผน บริหารงานได้ 8) คิดเชิงบวก

องค์ประกอบทักษะการเรียนรู้ ศ.21		ตัวบ่งชี้พฤติกรรม/จุดมุ่งหมายเชิงพัฒนา
C8	ทักษะการมีเมตตากรุณา วินัย คุณธรรม และจริยธรรม	1) แยกแยะความถูกต้อง ความดีและความชั่ว 2) เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ 3) มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง 4) มีระเบียบวินัยและซื่อสัตย์

ที่มา: กรัณท์รักษ์ วิทยอภิบาลกุล (2563)

การส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

Prensky (2001 อ้างถึงใน เอกชัย พุทธสอน, 2556: 59) กล่าวว่า ผู้เรียนในยุคปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตมาก กลายเป็นลักษณะเฉพาะตัว (Singularity) อันเนื่องมาจากการเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้เรียนในปัจจุบันแสดงให้เห็นถึงการเติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ และใช้เวลาส่วนใหญ่กับการคลุกคลีอยู่กับโลกแห่งดิจิทัล เช่น คอมพิวเตอร์ มือถือ วิดีโอเกม เป็นต้น จึงส่งผลให้ระบบการคิดและกระบวนการสารสนเทศแตกต่างจากคนรุ่นก่อนโดยสิ้นเชิง นั่นคือครูผู้สอนยังคงใช้ภาษาที่ล้าสมัย เป็นภาษายุคก่อนดิจิทัล แต่มีหน้าที่ต้องใช้ความพยายามในการสอนประชากรยุคปัจจุบันที่พูดภาษาดิจิทัลกันหมดแล้ว อย่างไรก็ตาม Jukes and Dosaj (2006 อ้างถึงใน เอกชัย พุทธสอน, 2556: 60) กล่าวว่า ความแตกต่างของยุคสมัยที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นความผิดของใคร หากแต่ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ควรมีคุณลักษณะดังนี้

1. เป็นนักร่วมมือ (Collaborator) กล่าวคือ เป็นผู้ที่สามารถรับความรู้ ความคิด ทักษะ และการเรียนรู้ใหม่ ๆ ได้อย่างเหมาะสม
2. เป็นนักเรียนรู้อิสระ (Free Agent) กล่าวคือ มีความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ตลอดชีวิต
3. เป็นนักวิเคราะห์ที่ฉลาด (Wise Analyzer) กล่าวคือ มีความสามารถในการตรวจสอบพิจารณาอย่างลึกซึ้ง
4. เป็นนักสังเคราะห์ที่สร้างสรรค์ (Creative Synthesizer) กล่าวคือ สามารถทำความเข้าใจแนวคิด และความคิดที่ซับซ้อนในรูปแบบการเรียนรู้ใหม่ ๆ เช่น มีความสนุกกับการเรียนรู้ คล่องแคล่ว ว่องไว มีไหวพริบ สามารถต่อยอดการเรียนรู้จากการเชื่อมโยงสิ่งรอบตัวอย่างมีประสิทธิภาพ

เพชร บุดสีเทา (ม.ป.ป.) กล่าวถึง คุณลักษณะจำเป็น 8 ประการสำหรับผู้เรียนยุคศตวรรษที่ 21 ดังนี้

1. ความรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้ (Autonomous Learning) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง ตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ของตน รู้จักวิธีการในการไปถึงเป้าหมายนั้นๆ อย่างยืดหยุ่น ตลอดจนการมีวินัยในการเรียนรู้ของตนเอง โดยที่ไม่

ต้องให้มีผู้ใดมาบังคับ รวมทั้งการมีความเป็นผู้ใหญ่ภายในตนเอง ทักษะประการแรกนี้ ถือว่ามีความสำคัญมากเป็นอันดับแรกและเป็นทักษะที่ต้องการ การปลูกฝังไม่เพียงแต่จากครูผู้สอน จากระบบการศึกษา หรือจากสังคมเท่านั้น หากยังต้องอาศัยสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกฝังจากครอบครัวเป็นสำคัญ

2. ทักษะด้านการคิด (Thinking Skills) หมายถึง การที่ผู้เรียนสามารถพัฒนาหรือได้รับการฝึกฝนทักษะการคิดอย่างมีระบบ ส่งผลให้สามารถคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพการฝึกฝนทักษะด้านการคิดนั้นประกอบไปด้วยการคิดในหลายลักษณะ แต่ที่สำคัญมากสำหรับผู้เรียนยุค Gen Net/Tweenies ได้แก่ การพัฒนาทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ (Creative Learners) การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinkers) การคิดไตร่ตรอง (Reflective Thinking) รวมทั้ง ทักษะในการคิดแก้ปัญหา (Problem Solvers)

3. ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Collaborators) หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความสามารถในการประสานงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีทักษะของการเป็นผู้นำรวมทั้งการเป็นผู้ตามที่ดี สามารถสื่อสารกับผู้อื่นในการดำเนินงานต่างๆ เช่น การมอบหมายงาน การถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ เป้าหมายร่วมกันให้กับผู้ร่วมงานอื่นๆ ได้ รวมทั้งการเป็นผู้ฟังและผู้ร่วมปฏิบัติงานที่ดี โดยผู้เรียน Gen Net/Tweenies ควรได้รับการฝึกให้มีทักษะในการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Collaborative Learning) โดยทักษะที่ต้องมุ่งเน้น ได้แก่ ทักษะพื้นฐานด้านการสื่อสาร (Communication Skill) อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ทักษะในการสืบเสาะค้นหา (Enquirers) หมายถึง การที่ผู้เรียนมีคุณลักษณะของการเป็นนักสำรวจที่ดีชอบที่จะศึกษาค้นคว้าสิ่งต่างๆ เพื่อพิสูจน์สมมติฐานของตน โดยสังเกตเปรียบเทียบความเหมือนความแตกต่าง รวมทั้งสืบค้นเพื่อการศึกษาค้นคว้า ความรู้ ข้อมูล สารสนเทศที่มีอยู่อย่างมหาศาลทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ทักษะสำหรับการสืบเสาะค้นหานี้ครอบคลุมการที่ผู้เรียนจะต้องมีทักษะในการเลือกสรร/คัดกรองสารสนเทศที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างเที่ยงตรง รวดเร็ว อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ความกระตือรือร้น (Active Learners) หมายถึง การที่ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้เรียนในลักษณะเชิงรุก กล่าวคือไม่เป็นเพียงผู้ฟัง (นิ่งๆ) ที่ดีในชั้นเรียนหรือในการเรียนออนไลน์ผู้เรียนเชิงรุกหมายถึง การที่ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ร่วมมือที่ดีของผู้เชี่ยวชาญในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับในการเรียนจากผู้เชี่ยวชาญนั้น ผู้เรียนควรให้ความสนใจในการเรียนรู้ (Attentive) ศึกษาเนื้อหา รู้จักถาม/ตอบคำถามในบริบทที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ที่มีความหมายให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้ง การฝึกฝนทักษะในด้านการแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสมและถูกกาลเทศะ

6. ทักษะพื้นฐานด้านไอซีที (ICT Skills) ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงเฉพาะถึงการที่ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในด้านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ หรือโปรแกรมสำนักงานเท่านั้น หากหมาย

รวมถึงการที่ผู้เรียนสามารถดูแลรักษาเครื่องมือและ/หรือระบบต่างๆ ได้ในระดับพื้นฐาน นอกจากนี้ยังหมายถึงความสามารถของผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสื่อสารโทรคมนาคมในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทักษะต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ทักษะในการสืบค้น (Search Skills) ทักษะในด้านการใช้เครื่องมือติดต่อสื่อสารผ่าน ICT และ/หรือ ทักษะในการเลือกใช้ซอฟต์แวร์ที่เหมาะสม เป็นต้น

7. ทักษะในด้านการใช้ภาษาสากล (Second Language Skills) หมายถึง การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ ความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาที่สอง เป็นภาษาที่ไม่ใช่ภาษาแม่หรือภาษาหลักของสังคมที่ตนอาศัยอยู่ในระดับที่สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ภาษาสากลสำหรับสังคมไทยที่ถือได้ว่าสำคัญมากที่สุด คือภาษาอังกฤษ เพราะถือเป็นภาษาสากลที่ได้รับการนำไปใช้อย่างแพร่หลายมากที่สุดในโลกอินเทอร์เน็ต ดังนั้น ในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนสำหรับการเรียนรู้ในยุคสมัยหน้านั้น ควรมีการเตรียมพร้อมผู้เรียนในด้านภาษาอังกฤษ

8. ความสนใจในวัฒนธรรม (Engaged with Cultures) และความตระหนักถึงความเป็นไปในโลก (World Awareness) หมายถึง การปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ใส่ใจและเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของตนเอง อย่างน้อยในระดับที่เพียงพอที่จะทำให้รู้จักตนเอง รู้จัก “ราก” หรือประวัติศาสตร์ของตนเอง และสังคมที่อาศัยอยู่ (Self-Identity) เพื่อจะได้สามารถเปรียบเทียบความเหมือน หรือแตกต่างกับสังคม/โลกรอบตนเองได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคแห่งโลกาภิวัตน์ (Globalization) ซึ่งการเชื่อมต่อกันบนโลกสามารถเกิดขึ้นได้ภายในพริบตา ความแตกต่างทางวัฒนธรรมนับวันจะน้อยลงทุกทีการที่พลเมืองในสังคมใดสามารถจะคงไว้ในวัฒนธรรมที่ดีของตนเองไว้ได้ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถเปิดรับวัฒนธรรมและความเป็นไปในทางที่ดีของโลกภายนอกได้ก็ทำให้สังคมนั้นมีความได้เปรียบเหนือสังคมที่ไม่รู้จักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของตนเอง และคอยที่จะรับเอาวัฒนธรรมของคนอื่นๆ เข้ามาเพียงทางเดียว

การเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนในยุคปัจจุบันก็ส่งผลให้ผู้สอนและส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เพื่อให้มีระบบผู้เรียนผู้สอนและระบบการศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่ง เพชรา บุคสีเทา (ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้สอนในศตวรรษที่ 21 (21st Century Teachers) เมื่อผู้เรียนยุค Gen Net/Tweenies ต้องการคุณลักษณะที่จำเป็น 8 ประการเพื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพในสิ่งแวดล้อมของศตวรรษที่ 21 ผู้สอนก็จำเป็นต้องมีทักษะ 8 ประการด้วยกัน เพื่อที่จะสร้าง/ส่งมอบ/ถ่ายทอดความรู้และทักษะให้แก่ผู้เรียนได้ เรียกว่าเป็น ผู้สอนพันธุ์ C (C-Teachers) C-Teachers ในที่นี้ไม่ได้หมายถึง ผู้สอนระดับซีแต่อย่างใด หากหมายถึงถึง ผู้สอนที่มีทักษะต่าง ๆ ซึ่งมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนในอนาคตนั่นเอง C-Teachers1 ประกอบไปด้วยทักษะที่จำเป็น 8 ประการได้แก่

1. C-Content หมายถึง การที่ผู้สอนต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาที่ตนรับผิดชอบในการสอน C-Content ถือเป็นลักษณะที่จำเป็นอย่างที่สุดและขาดไม่ได้สำหรับผู้สอน เพราะถึงแม้ผู้สอนจะมีทักษะ C อื่นที่เหลือทั้งหมด แต่หากขาดซึ่งความเชี่ยวชาญในเนื้อหาการสอนของตนแล้ว เป็นไปไม่ได้เลยที่ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้จากกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากผู้สอนที่ไม่แม่นในเนื้อหา หรือไม่เข้าใจในสิ่งที่ตนพยายามถ่ายทอด/ส่งผ่านให้แก่ผู้เรียน

2. C-Computer (ICT) Integration หมายถึง การที่ผู้สอนมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ในการบูรณาการกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน เหตุผลสำคัญที่ผู้สอนจำเป็นต้องมีทักษะด้านการประยุกต์คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือหนึ่งในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ นอกจากจะเป็นการติดอาวุธด้านทักษะในการใช้ ICT โดยทางอ้อมให้แก่ผู้เรียนแล้ว หากมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพก็ยังสามารถส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

3. C-Constructionist หมายถึง การที่ผู้สอนเป็นผู้สร้างสรรค์มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด Constructionism ซึ่งมุ่งเน้นว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้นั้นเป็นเรื่องภายในของตัวบุคคลจากการที่ได้ลงมือทำกิจกรรมใด ๆ ให้เกิดการสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์หรือความรู้เดิมที่อยู่ในตัวบุคคลนั้นมาก่อน ผู้สอนที่เป็น ผู้สร้างสรรค์ไม่เพียงแต่ใช้ทักษะนี้ในการพัฒนาในด้านของเนื้อหาความรู้ใหม่สำหรับผู้เรียน หากยังสามารถนำไปใช้ในการสร้างแผนการเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ขึ้นในตนเอง ผ่านการลงมือผลิตชิ้นงานต่างๆ เช่น งานศิลปะ การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

4. C-Connectivity หมายถึง การที่ผู้สอนมีทักษะในการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนด้วยกัน เพื่อนอาจารย์ทั้งในสถานศึกษาเดียวกันและต่างสถานศึกษา หรือเชื่อมโยงสถานศึกษา บ้าน และ/หรือชุมชนเข้าเป็น ส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี เมื่อสิ่งที่เรียนรู้มีความสัมพันธ์โดยตรง หรือเกี่ยวข้องกับความสนใจ ประสบการณ์ ความเชื่อ สังคม และวัฒนธรรมของผู้เรียน การที่ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้ในชั้นเรียนกับเพื่อน อาจารย์ในสถานศึกษา บ้านและสังคมแวดล้อมที่ผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งได้มากเท่าใดก็ย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่เรียนรู้กับประสบการณ์ตรงได้มากเท่านั้น

5. C-Collaboration หมายถึง การที่ผู้สอนมีความสามารถในการเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับ ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ผู้สอนจะต้องมีทักษะในบทบาทของการเป็นโค้ช หรือที่ปรึกษา ที่ดีในการเรียนรู้ (ส่วนใหญ่จะอยู่ในลักษณะของการเรียนรู้ด้วยตนเอง) ของผู้เรียน รวมทั้งการเป็นผู้เรียนเองในบางครั้ง ทักษะสำคัญของการเป็นโค้ชหรือที่ปรึกษาที่ดีนั้น ได้แก่ การสร้างฐานการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเป็นระยะ อย่างเหมาะสม อำนวยให้ผู้เรียนเกิดฐานการเรียนรู้ที่จะต่อยอดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมขึ้นได้ ทั้งนี้การเรียนรู้จะเกิดขึ้นในผู้เรียนได้อย่างจำกัดหากปราศจากซึ่งฐานการเรียนรู้ที่เหมาะสมจากผู้สอน

6. C-Communication หมายถึง การที่ผู้สอนมีทักษะในการสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีใช้เฉพาะการพัฒนาให้เกิดทักษะของเทคนิคการสื่อสารที่ดี เช่น การอธิบายด้วยคำพูด ข้อความ ยกตัวอย่าง ฯลฯ เท่านั้น หากยังหมายรวมถึงการเลือกใช้สื่อ (Media) ที่หลากหลายที่ช่วยให้ผู้สอนสามารถส่งผ่านเนื้อหาสาระที่ต้องการจะนำเสนอ หรือสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม

7. C-Creativity หมายถึง การที่ผู้สอนเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ เพราะบทบาทของผู้สอนในยุคสมัยหน้านั้นไม่ได้มุ่งเน้นการเป็นผู้ป้อน/ส่งผ่านความรู้ให้กับผู้เรียนโดยตรง หากมุ่งไปสู่บทบาทของการสร้างสรรค์ ออกแบบสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน ผู้สอนจะได้รับการคาดหวังให้สามารถที่จะรังสรรค์กิจกรรมใหม่ๆ ต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

8. C-Caring หมายถึง การที่ผู้สอนจะต้องมีความเมตตา ความรัก ความปรารถนาและความห่วงใยอย่างจริงใจแก่ผู้เรียน ในทักษะทั้งหมดที่ได้กล่าวมานั้น ทักษะ Caring นับว่าเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด ทั้งนี้เพราะความเมตตา รัก ปรารถนาดี และห่วงใยกับผู้เรียนของผู้สอนนั้นจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อใจต่อผู้สอน ส่งผลให้เกิดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ในลักษณะการตื่นตัวอย่างผ่อนคลาย แทนความรู้สึกรัดกุมกังวลในสิ่งที่จะเรียนรู้ ซึ่งการตื่นตัวอย่างผ่อนคลาย ถือว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้สมองเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอันที่จริง แม้ว่าโลกก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 มาได้ระยะหนึ่งแล้ว แต่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ยังคงถือว่าเป็นเรื่องใหม่ซึ่งนักการศึกษาทั่วโลกยังคงให้ความสนใจ อย่างไรก็ตามสิ่งที่สำคัญมากที่สุดสิ่งหนึ่งที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว คือความพร้อมของทั้งผู้สอนและผู้เรียน ความจำเป็นเร่งด่วนคงจะได้แก่ การเตรียมความพร้อมของผู้สอนกับบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องและผู้เรียน การทบทวนหลักสูตรที่ใช้ในการสอน หลักการ ทฤษฎี รูปแบบ วิธีการสอนและการเรียนรู้ที่ได้ดำเนินการอยู่และที่จะดำเนินการในอนาคต ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเป้าหมายของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างชัดเจน เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป

Churches (2008 อ้างถึงใน เอกชัย พุทธสอน, 2556: 61) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงห้องเรียน ครู หลักสูตร และการเรียนรู้เพื่อศตวรรษที่ 21 จะต้องเปลี่ยนแปลงศาสตร์การสอน เพื่อสะท้อนวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนในการก้าวสู่นาคต มีการเชื่อมโยง ปรับเปลี่ยน และมีวิวัฒนาการ ดังนั้น รูปแบบการสอนจะต้องเน้นการเรียนรู้เพื่อศตวรรษที่ 21 ตามองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. การสร้างความรู้สึกล่องในการใช้สื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยี (Technological, Information and Media Fluencies)
2. การคำนึงถึงบริบทที่เป็นจริง (Reality-Based)
3. การเป็นสหวิทยาการ (Interdisciplinary)
4. การยึดความร่วมมือ (Collaboration)

5. การยึดโครงการเป็นฐาน (Project-Based Learning)
6. การใช้การแก้ปัญหาเป็นเครื่องมือสอน (Use Problem Solving as a Teaching Tool)
7. การประเมินแบบโปร่งใส (Transparency)

แนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

แนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและความถนัด เน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ใช้หลากหลายวิธีการสอน หลากหลายแหล่งความรู้สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลาย คือ พหุปัญญา รวมทั้งเน้นการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีลักษณะ ดังนี้ (ดิเรก วรรณเศียร, 2557)

1. ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ บทบาทของผู้สอน คือ ผู้สนับสนุน (Supporter) และเป็นแหล่งความรู้ (Resource Person) ของผู้เรียน ผู้เรียนจะรับผิดชอบ ตั้งแต่เลือกและวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียนหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกและจะเริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้า รับผิดชอบการเรียนตลอดจนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ปัจจัยสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วย เนื้อหาวิชา ประสบการณ์เดิมและความต้องการของผู้เรียน การเรียนรู้ที่สำคัญและมีความหมายจึงขึ้นอยู่กับสิ่งที่สอน (เนื้อหา) และวิธีที่ใช้สอน (เทคนิคการสอน)

3. การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จ หากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้รับความสนุกสนานจากการเรียน หากได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อน ๆ ได้ค้นพบข้อคำถามและคำตอบใหม่ ๆ สิ่งใหม่ ๆ ประเด็นที่ทำทนาย และความสามารถในเรื่องใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งการบรรลุผลสำเร็จของงานที่พวกเขาเริ่มด้วยตนเอง

4. สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียน การมีสัมพันธภาพในกลุ่มจะช่วยส่งเสริม ความเจริญงอกงาม การพัฒนาความเป็นผู้ใหญ่ การปรับปรุงการทำงานและการจัดการ กับชีวิตของแต่ละบุคคล สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในกลุ่มจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้เรียน

5. ผู้สอน คือ ผู้อำนวยการความสะอาดและเป็นแหล่งความรู้ในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนจะต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน เป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียนและสามารถค้นคว้าหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน สิ่งที่สำคัญที่สุดคือความเต็มใจของผู้สอนที่จะช่วยเหลือโดยไม่มีเงื่อนไข ผู้สอนจะให้ทุกอย่างแก่ผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็ความเชี่ยวชาญ ความรู้เจตคติและการฝึกฝน โดยผู้เรียนมีอิสระที่จะรับหรือไม่รับการให้นั้นก็ไ้

6. ผู้เรียนมีโอกาสเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างจากเดิม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนมองเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างออกไป ผู้เรียนจะมีความมั่นใจในตนเอง และควบคุมตนเองได้มากขึ้นสามารถเป็นในสิ่งที่อยากเป็น มีวุฒิภาวะสูงมากขึ้น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมและมีส่วนร่วมกับเหตุการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น

7. การศึกษา คือ การพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลาย ๆ ด้านพร้อมกันไป การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นจุดเริ่มของการพัฒนาผู้เรียนหลาย ๆ ด้าน เช่น คุณลักษณะด้านความรู้ความคิด ด้านการปฏิบัติและด้านอารมณ์ความรู้สึก จะได้รับการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน

อีก 2 แนวคิดในการจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 คือ สอนน้อยลงทำให้เรียนรู้ได้มากขึ้น (teach less , learn more) หมายถึง ครูใช้วิธีสอนแบบบรรยายหรือครูคอยบอกเล่าให้น้อยลง แต่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มขึ้น ส่วนอีกแนวคิดคือ การเรียนรู้โดยตรง (Active learning) โดยมุ่งจัดการเรียนรู้ในลักษณะที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด โดยผ่านการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง ลงมือปฏิบัติ คิด แก้ปัญหา ริเริ่มสร้างสรรค์ ทำงานเป็นกลุ่ม สรุปเป็นความรู้และสามารถนำเสนอได้อย่างเหมาะสม

ดิเรก วรณเศียร (2557) ยังได้กล่าวถึงแนวการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นสร้างแรงจูงใจ (Motivation) ครูผู้สอนร่วมมือกับผู้เรียนในการกำหนด หรือตั้งประเด็นความรู้ หรือหัวข้อเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามแผนที่ยึดโยงกับหลักสูตร เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะรับรู้ถึงจุดหมาย และมีแรงจูงใจในการเรียนรู้บทเรียน ผู้สอนสามารถเลือกใช้กิจกรรมต่าง ๆ ในการนำเข้าสู่บทเรียนและการเรียนรู้ เช่น การเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้ผู้เรียนซักถาม หรือตั้งคำถาม การฉายภาพนิ่งให้ผู้เรียนชมและติดตาม การชวนสนทนา เพื่อให้ผู้เรียนตั้งประเด็นที่ต้องการรู้ การกระตุ้นความสนใจด้วยเกม เพลง ภาพ การอ่าน / ฟังข่าวจากหนังสือพิมพ์การยกตัวอย่างประโยค คำพังเพย บทกวี ฯลฯ จุดที่สำคัญในขั้นตอนนี้คือ การตั้งประเด็นอภิปราย การใช้คำถาม สร้างพลังความคิด การกำหนด หรือการตั้งประเด็นความรู้ หรือหัวข้อเกี่ยวกับการเรียนรู้ในขั้นตอนต่อไป และให้ผู้เรียนได้เล็งเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการเรียนรู้หรือเกิดแรงบันดาลใจ

2. ขั้นการเรียนรู้โดยตรง (Active Learning) ในการสอนครั้งแรก ครูควรให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แนวทางการสืบค้นความรู้เพื่อให้ได้ความรู้ที่

ต้องการ ส่วนที่ 2 ศาสตร์ สาขา แขนงความรู้และแหล่งความรู้ที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่ 3 การเรียบเรียง ข้อมูล ข้อค้นพบ ความคิด ความคิดเห็น การให้เหตุผล โต้แย้ง และสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึง การกระบวนการสร้างองค์ความรู้ ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง ครูผู้สอนควรมีเทคนิคการจัดการ เรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ การอภิปรายกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การระดมพลังความคิด การ เรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง โดยเน้นกระบวนการคิดซึ่งเป็นหัวใจของขั้นตอนการเรียนรู้ ผู้เรียนจะ ศึกษา ค้นคว้าตามประเด็นความรู้ หรือหัวข้อที่ตกลงกัน ครูผู้สอนจะกระตุ้นให้ผู้เรียน ดำเนินกิจกรรม เพื่อสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ โดยใช้วิธีการค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ สัมภาษณ์ผู้รู้ ปฏิบัติการค้นหา (ทดลอง สืบเสาะ สังเกต สำรวจ) ร่วมมือเพื่อเขียนคำอธิบาย แบ่งงานความ รับผิดชอบภายในกลุ่ม โดยแหล่งความรู้มีทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ ฯลฯ

3. ขั้นสรุปองค์ความรู้ (Conclusion) ผู้เรียนนำผลการอภิปรายและสาธิตที่เป็นผลจากการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันมากำหนดเป็นความคิดใหม่หรือความรู้ใหม่ โดยใช้วิธีการเขียนด้วย แผนผังความคิดเขียนโครงการ / โครงการ เขียนบรรยาย / เขียนรายงาน จัดบันทึก วาดภาพ แต่งคำ ประพันธ์ โดยสรุปเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ฯลฯ ในขั้นตอนนี้ผู้สอนสามารถประเมินความรู้และ ความคิดใหม่ของผู้เรียน โดยใช้วิธีการอภิปราย ตรวจสอบผลงาน สอบถามความคิดของกลุ่ม ทดสอบ ความรู้ ฯลฯ

4. ขั้นรายงานและนำเสนอ (Reporting) ขั้นนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานการ สร้างความรู้ของตนให้ผู้อื่นรับรู้ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้ต่อยอดหรือตรวจสอบความเข้าใจของตน และ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ แต่หากต้องมีการปฏิบัติตามความรู้ที่ได้ ขั้นนี้จะเป็นขั้น ปฏิบัติ และมีการแสดงผลงานที่ได้ปฏิบัติด้วย ในขั้นนี้ ผู้เรียนสามารถแสดงผลงานด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการ การอภิปราย การแสดง บทบาทสมมติ เรียงความ วาดภาพ การนำเสนอด้วย เทคโนโลยี สารสนเทศ โดยการนำเสนออาจเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษตามความเหมาะสม ฯลฯ และอาจจัดให้มีการประเมินผลงานโดยมีเกณฑ์ที่เหมาะสม

5. ขั้นการเผยแพร่ความรู้ (Obtain) เป็นขั้นของการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการนำความรู้ ความเข้าใจของตนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย เพิ่มความชำนาญ ความเข้าใจ ความสามารถในการแก้ปัญหาและความจำในเรื่องนั้น ๆ เป็นการให้โอกาสผู้เรียนได้ใช้ความรู้ให้เป็น ประโยชน์ เป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ หลังจากประยุกต์ใช้ความรู้ควรทำการเผยแพร่ความรู้ ไปยังครอบครัว ชุมชน และ สังคม หรือแม้แต่ในเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยการเผยแพร่อาจจัดทำ เป็นเอกสาร จัดป้าย นิเทศ จัดกิจกรรม หรือการเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น websites Facebook Line YouTube หรือสื่อและวิธีการอื่น ๆ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้

ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

วัฒนาพร กระจับทุกซ์ (2542: 1) ได้ให้ความหมายของแผนการสอนว่า แผนการสอน คือ แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมวางแผนการสอนอย่างเป็นระบบ ช่วยให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์ของการเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ทิตนา เขมมณี (2542: 3) ได้ให้ความหมายของแผนการสอนว่า แผนการสอน คือ การวางแผนการสอนที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้ล่วงหน้า เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน สภาพแวดล้อม และทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อช่วยให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมาย

กล่าวโดยสรุป แผนการสอน หรือแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การเตรียมการและวางแผนในการออกแบบการเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้ไปสู่เป้าหมายปลายทางของวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายเชิงพัฒนาที่หลักสูตรกำหนด โดยแผนการจัดการเรียนรู้จะเป็นตัวกำหนดทิศทางและแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจนเพื่อไม่ให้ผู้สอนและผู้เรียนเกิดการสับสนและหลงประเด็นการสอน

แนวทางการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

อรทัย มูลคำ และคณะ (2542 อ้างถึงใน อิมทอง ปัญญา, 2549: 39 – 41) กล่าวถึงแนวทางในการดำเนินการสอน มีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดหัวข้อเนื้อหา (Theme) หลักการเขียนหัวข้อเนื้อหามาจากความต้องการของชุมชน หรือผู้เรียน เขียนในรูปประโยคหรือวลีที่สื่อความหมายถึงผลผลิตที่ต้องการ ข้อความกระชับได้ใจความ มีคำหลักที่สามารถวัดได้ ประเมินได้ และมีประเด็นชัดเจน

2. เขียนสาระสำคัญ โดยสรุปใจความสำคัญของเรื่องเน้นถึงความคิดรวบยอด หลักการ ทักษะ หรือลักษณะนิสัยที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งวิธีการเขียนอาจเป็นรูปประโยคบอกเล่า เขียนลักษณะวงกว้างหรือวงแคบก็ได้ สาระสำคัญแต่ละเรื่องอาจจะมีประเด็นที่หลากหลาย ควรกำหนดว่าอะไรคือความต้องการที่จะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

3. กำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยผู้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ต้องรู้หลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เขียนเนื้อหาให้บูรณาการองค์ความรู้ให้ครอบคลุมคำอธิบายรายวิชาและหลักสูตร กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เป็นการกำหนดและคาดหวังว่าเมื่อผู้เรียนจบการเรียนรู้ในเนื้อหานั้น ๆ แล้วจะทำอะไรได้บ้าง โดยการเขียนต้องวัดความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม

5. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูและผู้เรียนร่วมกับรวบรวมความรู้ ผู้เรียนนำความรู้ไปอภิปรายหรือคิดค้นวิธีการ/ประยุกต์ใช้ ผู้เรียนแสดงความรู้หรือการเรียนรู้ซึ่งถือเป็นผลผลิต
6. กำหนดสื่อการเรียนการสอน ระบุสื่ออุปกรณ์ที่ต้องใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ระบุชื่อเอกสาร
7. ประเมินผล การเขียนจะต้องจำแนกตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สามารถตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียนได้ เห็นผลลัพธ์จากการเรียนรู้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประยูรศรี บุตรแสนคม (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน : ประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างอภิมาน มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลสมการ โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างอภิมาน 2) พัฒนารูปแบบการส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน โดยการประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดล สมการโครงสร้างอภิมานและ3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนโดยการประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างอภิมานผู้วิจัยแบ่งการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การเตรียมข้อมูลในการพัฒนารูปแบบกลุ่มตัวอย่างคืองานวิจัยจำนวน 166 ฉบับ จากระบบสืบค้นฐานข้อมูลฉบับเต็มมหาวิทยาลัย (ThaiLis Digital Collection) และฐานข้อมูล วิทยานิพนธ์ออนไลน์ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการ ส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนจากข้อมูลในการวิจัยระยะที่ 1 นำมาใช้ร่างรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบด้วยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนก่อนนำไปใช้จริง ระยะที่ 3 การใช้ รูปแบบการส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 ห้องเรียนได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมอย่างละ 1 ห้อง จำนวนห้องละ 28 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการ เรียนรู้ตามรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติแบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์แบบทดสอบ ทักษะการคิด วิเคราะห์ญาณ และแบบทดสอบทักษะการคิดสร้างสรรค์โดยแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.83, 0.87 และ 0.91 ตามลำดับวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม (Multivariate Analysis of Variance: MANOVA) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. โมเดลสมการ โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนด้วยการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โมเดล สมการโครงสร้างอภิมานมีความสอดคล้องกลมกลืนกับเมทริกซ์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รวมในระดับดี มาก ด้วยค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดทุก ค่าได้แก่ $2 \chi = 0.035$, $df = 5$, 2

$\chi^2/df = 0.007$, $p = 1.000$, $CFI = 1.000$, $TLI = 1.025$, $SRMR = 0.001$, $RMSEA = 0.000$ และตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อทักษะการคิดขั้นสูงมากที่สุด คือ ตัวแปรด้าน จิตลักษณะภายในนักเรียน รองลงมา คือ ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียนและตัวแปรสมรรถภาพด้านสมองตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้งสามร่วมกันอธิบายความแปรปรวนต่อตัวแปรทักษะการคิด ขั้นสูงได้ร้อยละ 96.8 2. รูปแบบการส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน โดยการประยุกต์ใช้ผลการ วิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้างอภิมาน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการเรียนการสอน 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) ขั้นนำ (2) ขั้นสอน (3) ขั้นสรุป และ (4) ขั้นประเมิน 4) ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากรูปแบบ และ 5) บทบาทครูผู้สอนและบทบาทนักเรียน ตามรูปแบบ 3. รูปแบบการส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง การประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้างอภิมานสามารถพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงโดยรวมและแยกรายด้านทักษะการคิด ของนักเรียน ได้มากกว่าวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กมลรัตน์ เทอร์เนอร์ และคณะ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล การวิจัยและพัฒนาครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของ นักศึกษาพยาบาลและศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ขั้นตอนการ วิจัยมี 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการณ์จากเอกสาร การสัมภาษณ์อาจารย์และนักศึกษา และการประเมินทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการ จัดการเรียนการสอนโดยสังเคราะห์ผลการศึกษาจากระยะที่ 1 และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มากำหนดกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการสร้างและกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ นำไปทดลองใช้ ประเมินผล และนำผลที่ได้มาปรับรูปแบบอย่างต่อเนื่องเป็นจำนวน 3 รอบของการพัฒนาจนได้รูปแบบ ที่สมบูรณ์ ระยะที่ 3 การนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ไปใช้ และประเมินประสิทธิผล ของรูปแบบจาก 1) ทักษะแห่งศตวรรษ ที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล 2) ความพึงพอใจของนักศึกษา ต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และ 3) ประเมินความคิดเห็น ของอาจารย์ต่อรูปแบบฯ และรับรองรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาล อาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรีและผู้ทรงคุณวุฒิ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นและการสนทนากลุ่ม ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบการจัดการ เรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบได้แก่ 1) แนวคิดและหลักการที่สำคัญ ประกอบไปด้วย แนวคิดการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิดทักษะศตวรรษที่ 21 แนวคิดการพัฒนา คุณภาพอย่างต่อเนื่อง และแนวคิดการเสริมสร้างพลังอำนาจ 2) ปัจจัยสนับสนุนด้านนโยบายที่ชัดเจน และปฏิบัติได้ 3) กระบวนการเตรียมความพร้อมการจัดการเรียนการสอน EREC IF (E: Engagement, R: Reflection, E: Experience, C: Culture and Language, I: Information Technology, F: Fun

and flexibility) และกระบวนการเสริม คือ Empowerment และ KM และ 4) การประเมินผล สำหรับการประเมินประสิทธิผลพบว่าภายหลังการเรียนรู้โดยรูปแบบที่สมบูรณ์ค่าเฉลี่ยรวมของทักษะ แห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ โดยเพิ่มจาก 3.71 เป็น 3.93 และเพิ่มขึ้นเป็น 4.42 ภายหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ EREC IF อย่างต่อเนื่องจนจบหลักสูตร นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบฯ ในระดับมากขึ้นไป อาจารย์มีความเห็นว่า EREC IF Model สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาลได้ และผู้ทรงคุณวุฒิให้การรับรองรูปแบบฯ ดังนั้นจึงควรนำรูปแบบฯ ไปขยายผลในการใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอนให้ได้บัณฑิตพยาบาลที่มีทักษะสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

สุชีลา สวัสดิ์ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิจารณ์ญาณในรายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมสำหรับครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิจารณ์ญาณ เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ และศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ ในรายวิชาในรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมสำหรับครู ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม ขั้นตอนดำเนินการวิจัย มี 3 ขั้นตอน คือ 1. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ 2. พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้และ 3. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา กศ 013008 ภาษาและวัฒนธรรมสำหรับครูในภาคปลาย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 110 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างมีระบบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน และกลุ่ม ควบคุม 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน และรูปแบบการจัดการ เรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 และสถิติทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ความสามารถในการพิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลและการสังเกต (2) ความสามารถในการนิรนัย (3) ความสามารถในการอุปนัย และ (4) ความสามารถในการระบุข้อตกลงเบื้องต้น 2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ 14 แผนการจัดการเรียนการสอน มีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 4 ขั้นตอน ได้แก่ขั้นที่ 1 ขั้น กระตุ้นความสนใจจากทักษะชีวิต (Life skills) ขั้นตอนที่ 2 ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการคิด (Objectives) ขั้นตอนที่ 3

ชั้นเห็นคุณค่า (Value) ชั้นตอนที่ 4 ชั้นการประเมินผล (Evaluation) มีคะแนน ประสิทธิภาพเท่ากับ 89.38 / 92.14 แสดงให้เห็นว่ามีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ 80/80 ตามที่กำหนดไว้มีคะแนนการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละหน่วยการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมากขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย 3.49 – 4.50 3. ผลของการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้พบว่า หลังการเรียนรู้แล้ว กลุ่มทดลองมีคะแนนการคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี (2561) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการเรียนรู้เชิงผลิตภาพ สำหรับนักเรียนในโรงเรียนเรียนรวม จังหวัดชัยภูมิ วัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจัดการเรียนรู้เชิงผลิตภาพสำหรับ นักเรียนในโรงเรียนเรียนรวม 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการ เรียนรู้เชิงผลิตภาพ 3) พัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ทักษะศตวรรษที่ 21 และประเมินผลของการ พัฒนา 4) ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบโดยศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงผลิตภาพที่เกิดขึ้นกับนักเรียน รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพปัจจุบันครูมีการจัดการเรียนรู้ทักษะศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการเรียนรู้เชิงผลิตภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และครูมีความต้องการในการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะศตวรรษที่ 21 มี 4 ขั้นตอน 1) เตรียมบริบทตามความ จริง 2) ตั้งเป้าหมาย (Set Goal) 3) วางแผนและดำเนินการ 4) การติดตามประเมินผลงาน การ เรียนรู้ที่เน้นเชิงผลิตภาพ 5 องค์ประกอบ 1) เกิดแรงบันดาลใจ(Inspire) 2) เลือกสนใจตามถนัด (Choose) 3) เป้าหมายชัดปฏิบัติตามแผน (Aim & Act) 4) สะท้อนการเรียนรู้ (Reflect on learning) และ 5) เรียนรู้จากสถานการณ์จริงประสบการณ์จริง (Experiential – Based Learning) วัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนรู้: ICARE Model 3. ผลการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ทักษะศตวรรษที่ 21 พบว่า (1) ครูผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ย หลังการอบรม 35.09 คิดเป็นร้อยละ 77.98 สูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 (2) ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะศตวรรษที่ 21 ระดับคุณภาพดี มาก จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 ระดับดี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 4. ผล การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบ พบว่า นักเรียนในโรงเรียนเรียนรวม มีคะแนนการ เรียนรู้เชิงผลิตภาพหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.49 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 70 และ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้เชิงผลิตภาพ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ขวัญชัย ช้วนา ธารทิพย์ ช้วนา และเลเกีย เขียววดี (2561) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 3) ศึกษาผลการใช้

รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และ 4) ศึกษาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 87 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการ 2) รูปแบบการเรียนการสอน 3) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 4) แบบวัดทักษะการเรียนรู้ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน และ 6) แบบสอบถามเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติแบบ t-test ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีดังต่อไปนี้

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัญหาในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า โดยภาพรวมปัญหาอยู่ที่ระดับปานกลาง

1.2 ผลการศึกษาความต้องการในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า โดยภาพรวมความต้องการอยู่ที่ระดับมาก

2. รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีประสิทธิภาพพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ คือ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน 2) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน 4) กระบวนการเรียนรู้ มี 6 ขั้นตอน ดังนี้ 4.1 ขั้นการเตรียมความพร้อม 4.2 ขั้นการกระตุ้น 4.3 ขั้นการปฏิบัติ 4.4 ขั้นการสรุป 4.5 ขั้นการประยุกต์ใช้ และ 4.6 ขั้นการตรวจสอบ 5) บทบาทครู 6) บทบาทผู้เรียน 7) บรรยากาศการเรียนรู้ 8) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 9) การประเมินผล

3. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 83.53/83.72 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 พบว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

4. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีผลการศึกษาดังนี้

4.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ควรนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนในรูปแบบของตาราง เชื่อมโยงที่มานำทฤษฎีมาอ้างอิงในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน คำนิยามถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ระบุกิจกรรมที่นำไปสู่เป้าหมายที่กำหนด เพิ่มเติมสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4.2 แนวทางในการนำรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ พบว่า ควรมีการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปเผยแพร่หรือขยายผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยการบูรณาการและคำนึงถึงบริบทที่แตกต่างกัน

4.3 แนวทางในการประเมินรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า การประเมินผลควรประเมินตามสภาพจริง ตามจุดเน้นที่กำหนดและกำหนดเกณฑ์ในการประเมินชัดเจน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยและพัฒนา เรื่อง การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาละลาสู่ชุมชน มีกรอบแนวคิดการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์รายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ทั้งในส่วนขององค์ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเชื่อมโยงกับกรอบมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดประกอบด้วยองค์ความรู้หลัก 5 ประเด็นตาม UNESCO และตัวบ่งชี้ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพ 6 ด้าน 17 ตัวบ่งชี้

2. ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเลือกใช้ตัวบ่งชี้ของ กรัณท์รักษ์ วิทยอภิบาลกุล (2563) ประกอบด้วยทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จำนวน 8 ด้าน (8Cs) 48 ตัวบ่งชี้

ระยะที่ 2 การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้

1. การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการวิจัย

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

4. การปรับปรุงและแก้ไขเครื่องมือการวิจัยตามคำแนะนำ

ระยะที่ 3 การนำไปทดลองใช้

การจัดกระบวนการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ออกแบบไว้ โดยแบ่งขั้นตอนของการพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. การพัฒนาทักษะพื้นฐานของผู้เรียน ได้แก่ การฝึกทักษะและเรียนรู้การทำงานเอกสารที่ถูกต้อง และการนำเสนออย่างสร้างสรรค์

2. การพัฒนาทักษะขั้นสูงของผู้เรียน ได้แก่ การพัฒนางานวิจัย การออกแบบและสร้างแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอนงานวิจัย การนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายในชุมชน

ระยะที่ 4 การประเมินผล

1. การประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

2. การประเมินผู้เรียน ได้แก่

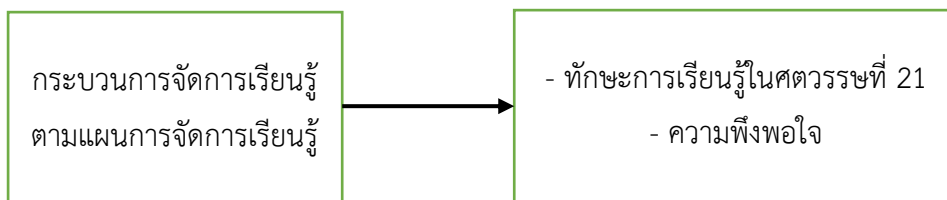
2.1 ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.2 งานวิจัยและชุดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3 ความคิดเห็นและความพึงพอใจ

3. การประเมินผลชุมชน

จากกรอบแนวคิดการวิจัยสามารถแสดงในภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยและพัฒนาครั้งนี้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาสู่ชุมชน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ สามารถจำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาสู่ชุมชน ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 23 กลุ่มเรียน และผู้วิจัยรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 9 กลุ่มเรียน จำนวน 293 คน ได้แก่

1. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 35 คน
2. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้อง 2 จำนวน 33 คน
3. สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 จำนวน 36 คน
4. สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 35 คน
5. สาขาวิชาการประถมศึกษา ชั้นปีที่ 3 จำนวน 30 คน
6. สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา ชั้นปีที่ 3 จำนวน 31 คน
7. สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 จำนวน 34 คน
8. สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 27 คน
9. สาขาวิชาการประถมศึกษา ชั้นปีที่ 4 จำนวน 32 คน

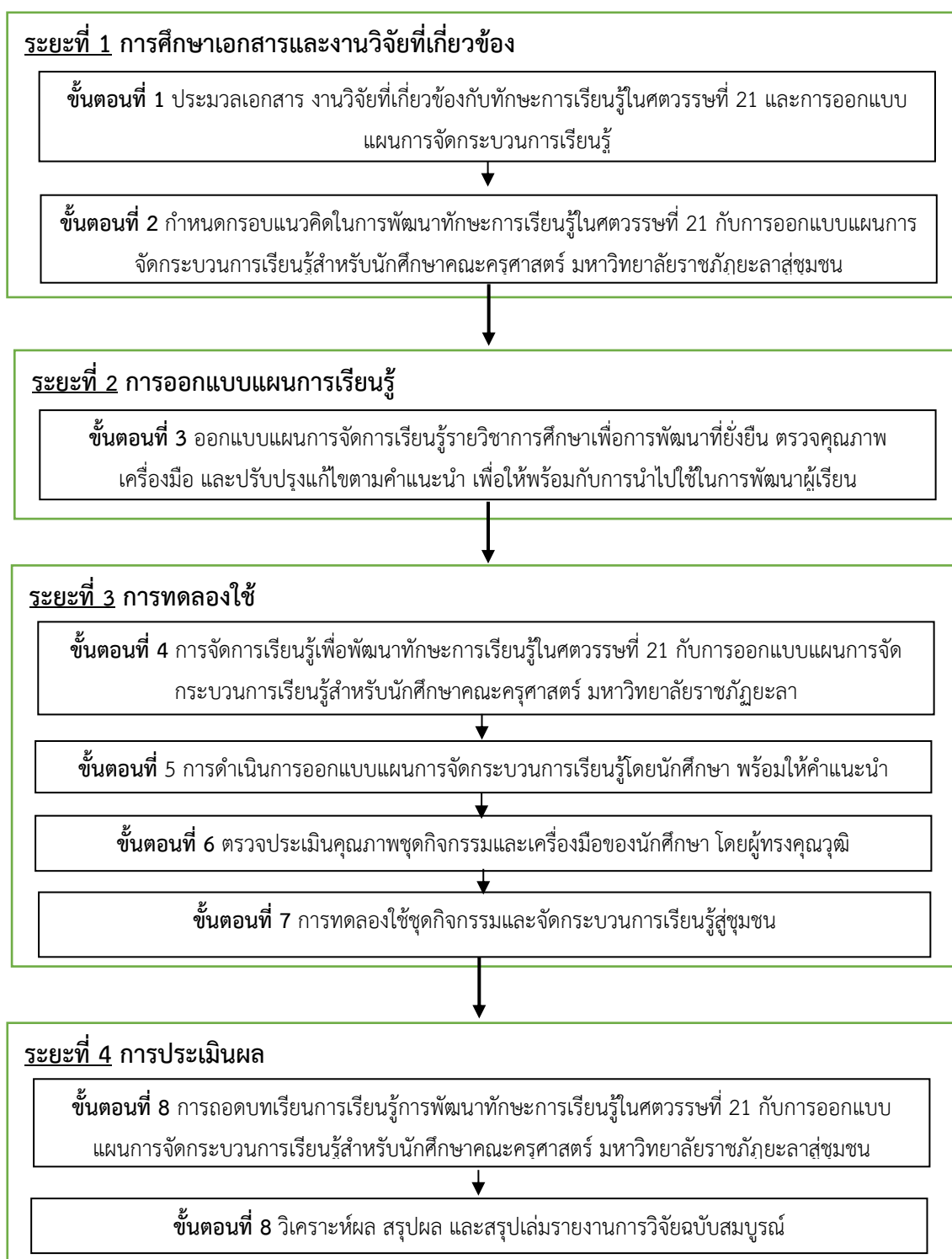
กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาผู้ชุมชน ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 4 กลุ่มเรียน จำนวน 125 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลากได้มา 4 กลุ่มเรียน ได้แก่

1. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้อง 1 จำนวน 35 คน
2. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้อง 2 จำนวน 33 คน
3. สาขาวิชาการประถมศึกษา ชั้นปีที่ 3 จำนวน 30 คน
4. สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 27 คน

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาสู่ชุมชน มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

ภาพที่ 3.1 แสดงขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป
2. แบบสอบถามการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
3. แบบสอบถามความพึงพอใจ
4. แบบประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรม/แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษา
5. แบบประเมินการทดลองจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษา
6. แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยสำหรับนักศึกษา

7. แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการออกแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้รายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สามารถแสดงรายละเอียดการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ได้ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นข้อคำถามแบบตรวจคำตอบ (Check List) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ รหัสนักศึกษา สาขาวิชา ชั้นปี

2. แบบสอบถามการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยเลือกแบบสอบถามการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของกรัณท์กรักษ์ วิทยอภิบาลกุล (2563) มาใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรง (IOC) อยู่ระหว่าง .50 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา	เท่ากับ .728
ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ คิดเชิงนวัตกรรม	เท่ากับ .779
ทักษะความร่วมมือ ทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ	เท่ากับ .901
ทักษะด้านความเข้าใจความแตกต่างของวัฒนธรรม ต่างกระบวนการทัศน์	เท่ากับ .742
ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ	เท่ากับ .761
ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	เท่ากับ .891
ทักษะด้านอาชีพและการเรียนรู้	เท่ากับ .918
ทักษะการมีเมตตากรุณา วินัย คุณธรรม และจริยธรรม	เท่ากับ .843
ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้งหมด	เท่ากับ .978

ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าว มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) มี 6 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย และน้อยที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ระดับคะแนน	6	คะแนน
มาก	ระดับคะแนน	5	คะแนน
ค่อนข้างมาก	ระดับคะแนน	4	คะแนน
ค่อนข้างน้อย	ระดับคะแนน	3	คะแนน
น้อย	ระดับคะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย (พิสัย หาญมงคลพิพัฒน์, 2547 อ้างถึงใน สุวชิรา ศิริเจริญ, 2550) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{พิสัย} &= (\text{คะแนนรายข้อสูงสุด} - \text{คะแนนรายข้อต่ำสุด}) / \text{จำนวนระดับ} \\ &= (6 - 1) / 5 \\ &= 1.00 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถกำหนดการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน ได้ ดังนี้

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถกำหนดระดับการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.00	หมายถึง มีการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในระดับต่ำมาก
ค่าเฉลี่ย 2.01 – 3.00	หมายถึง มีการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในระดับต่ำ
ค่าเฉลี่ย 3.01 – 4.00	หมายถึง มีการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 4.01 – 5.00	หมายถึง มีการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในระดับสูง
ค่าเฉลี่ย 5.01 – 6.00	หมายถึง มีการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในระดับสูงมาก

3. แบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้แบบสอบถามจากระบบกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ และข้อ

คำถามปลายเปิดเพื่อให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมและให้ข้อเสนอแนะ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

จะให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	ระดับคะแนน	5	คะแนน
มาก	ระดับคะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ระดับคะแนน	3	คะแนน
น้อย	ระดับคะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย (พิสมัย หาญมงคลพิพัฒน์, 2547 อ้างถึงใน สุวชิรา ศิริเจริญ, 2550) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{พิสัย} &= (\text{คะแนนรายข้อสูงสุด} - \text{คะแนนรายข้อต่ำสุด}) / \text{จำนวนระดับ} \\
 &= (5 - 1) / 5 \\
 &= 0.80
 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถกำหนดความพึงพอใจในระบบการจัดการเรียนการสอน ได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยมาก
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับสูงมาก

4. แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของชุดกิจกรรม/แผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้

4.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของชุดกิจกรรม/แผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้

4.2 สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมการประเมินความสอดคล้องของชุดแผนการจัดการเรียนรู้
 ๗ ที่นักศึกษาออกแบบ ได้แก่ ความสำคัญของปัญหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมกับวัตถุประสงค์ของแต่ละแผนกิจกรรม วัตถุประสงค์ของแต่ละแผนกิจกรรมกับกิจกรรม วัตถุประสงค์ของแต่ละแผนกิจกรรมกับการประเมินผล แผนกิจกรรมกับสื่อ/อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม และแผนกิจกรรมกับการประเมินผล แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 3 ระดับ คือ สอดคล้อง ไม่แน่ใจ และไม่สอดคล้อง

การพิจารณาความสอดคล้องใช้เกณฑ์ดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Indexes หรือ IOC) โดยการนำคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านมาเข้าสู่สูตร ซึ่งหากดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ .50 ขึ้นไป แสดงว่าร่างหลักสูตรฯ ใช้ได้ไม่ต้องปรับปรุง แต่หากข้อใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า .50 แสดงว่า ต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรฯ ตามข้อเสนอแนะจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2546)

4.3 สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมการประเมินความเหมาะสมของชุดแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ที่นักศึกษาออกแบบ ได้แก่ แนวคิดในการพัฒนาชุดกิจกรรม จุดมุ่งหมายของชุดกิจกรรม วัตถุประสงค์ของแต่ละแผนกิจกรรม การลำดับเนื้อหาในกิจกรรม ระยะเวลาที่ใช้ในชุดกิจกรรม กิจกรรมในแต่ละแผนมีความเหมาะสม สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ในชุดกิจกรรมมีความเหมาะสม การประเมินผลชุดกิจกรรมมีความเหมาะสม และชุดกิจกรรมสามารถนำไปใช้ได้จริง ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ คือ มีความเหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด

ในการประเมินความเหมาะสมนั้น หากคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่าโปรแกรมมีคุณภาพเหมาะสมในการนำไปใช้ในเบื้องต้น (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 82 – 83)

เกณฑ์การประเมินความเหมาะสมของชุดแผนการจัดการเรียนรู้ฯ มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยมาก
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับสูงมาก

5. แบบประเมินการทดลองจัดกระบวนการเรียนรู้

5.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการทดลองจัดกระบวนการเรียนรู้

5.2 ออกแบบประเด็นสำหรับการประเมินการทดลองจัดกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

5.2.1 ความรู้ความเข้าใจเนื้อหา เช่น การอธิบาย การแสดงตัวอย่าง การตอบคำถาม เป็นต้น

5.2.2 ความสามารถด้านการสอน/การถ่ายทอด เช่น การถ่ายทอด เทคนิคการจัดกระบวนการ การตั้งดู การควบคุมชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศ ความน่าสนใจ การสร้างปฏิสัมพันธ์ การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น

5.2.3 บุคลิกภาพ เช่น การยืน การเดิน การพูด การวางตัว อากัปกิริยา เป็นต้น

5.2.4 ความสุข เช่น รอยยิ้ม ความเป็นธรรมชาติ ความมั่นใจ เป็นต้น

5.2.5 การควบคุมเวลาในการดำเนินกิจกรรม

เกณฑ์การให้คะแนน

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม
1. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหา (การอธิบาย, การแสดงตัวอย่าง, การตอบคำถาม, ความชัดเจนของเนื้อหา ฯลฯ)	3
2. ความสามารถด้านการสอน/จัดกระบวนการ (การถ่ายทอด, เทคนิคการสอน, การตั้งจุด, การควบคุมชั้นเรียน, ความน่าสนใจ, การสร้างปฏิสัมพันธ์, การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ฯลฯ)	2
3. บุคลิกภาพ (การยืน, การพูด, การวางตัว, กิริยาท่าทาง)	2
4. ความสุข (ความมั่นใจ, เป็นธรรมชาติ, รอยยิ้ม, แววตา, ความผ่อนคลาย ฯลฯ)	2
5. เวลาการนำเสนอ	1
รวมคะแนน	10

โดยผู้วิจัยตั้งเกณฑ์ในการประเมิน ดังนี้

ผ่าน คะแนน 8 ขึ้นไป

ไม่ผ่าน คะแนนน้อยกว่า 8

6. แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยสำหรับนักศึกษา

6.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพงานวิจัย

6.2 กำหนดประเด็นสำหรับการประเมินคุณภาพงานวิจัยสำหรับนักศึกษา โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแบบฟอร์มการประเมินคุณภาพงานวิจัยจากนักวิชาการหลาย ๆ ท่านและสรุปประเด็นการประเมินสำหรับนักศึกษา จำนวน 16 ประเด็น ได้แก่ ชื่อเรื่องมีความชัดเจน น่าสนใจ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ชัดเจน สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ขอบเขตการศึกษาและนิยามศัพท์ถูกต้องชัดเจน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องถูกต้อง สอดคล้องกับปัญหาและวัตถุประสงค์การวิจัย ขั้นตอนการวิจัยมีความชัดเจน กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้ชัดเจน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีความเหมาะสมและมีคุณภาพ กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความเหมาะสม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะข้อมูล การนำเสนอการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องชัดเจน การสรุปและอภิปรายผลมีความถูกต้องชัดเจน ข้อเสนอแนะมีความชัดเจนและเป็นประโยชน์ เป็นงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์

ได้ในทางปฏิบัติและในเชิงวิชาการ รูปแบบรายงานถูกต้องตามหลักวิชา และคุณภาพงานวิจัยในภาพรวม ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 4 ระดับ คือ ดีมากที่สุด พอใช้ และยังต้องปรับปรุงแก้ไข

เกณฑ์การให้คะแนน

จะให้คะแนนดังนี้

ดีมาก	ระดับคะแนน	4	คะแนน
ดี	ระดับคะแนน	3	คะแนน
พอใช้	ระดับคะแนน	2	คะแนน
ยังต้องปรับปรุงแก้ไข	ระดับคะแนน	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย (พิสมัย หาญมงคลพิพัฒน์, 2547 อ้างถึงใน สุวชิรา ศิริเจริญ, 2550) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{พิสัย} &= (\text{คะแนนรายข้อสูงสุด} - \text{คะแนนรายข้อต่ำสุด}) / \text{จำนวนระดับ} \\ &= (4 - 1) / 4 \\ &= 0.75 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถกำหนดคุณภาพของงานวิจัยของนักศึกษา ได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.75	หมายถึง มีคุณภาพระดับต่ำ ต้องปรับปรุงแก้ไข
ค่าเฉลี่ย 1.76 – 2.50	หมายถึง มีคุณภาพระดับพอใช้
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.25	หมายถึง มีคุณภาพระดับดี
ค่าเฉลี่ย 3.26 – 4.00	หมายถึง มีคุณภาพระดับดีมาก

7. แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการออกแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่ความสามารถในการออกแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงการพัฒนาตนเองสู่ความยั่งยืน โดยใช้รายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นฐานในการออกแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ต่อผู้เรียน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์เนื้อหาจากคำอธิบายรายวิชา ซึ่งคำอธิบายรายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีรายละเอียดดังนี้

“การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเด็นที่สำคัญของ UNESCO ได้แก่ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ การส่งเสริมสุขภาพ การ

แก้ปัญหาความยากจน และการบริโภคอย่างยั่งยืน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ สามารถพัฒนาทักษะ เจตคติ และค่านิยมที่จำเป็นในการสร้างอนาคตที่ยั่งยืน”

จากคำอธิบายรายวิชาในเบื้องต้น สามารถวิเคราะห์และถอดประเด็นสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ กล่าวคือ การส่งเสริมแนวคิดให้ผู้เรียนมีความรู้ พัฒนาทักษะ เจตคติและค่านิยม ในการสร้างอนาคตที่ยั่งยืน ในประเด็นสำคัญต่อไปนี้

1. ความหลากหลายทางวัฒนธรรม
2. การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ
3. การส่งเสริมสุขภาพ
4. การแก้ปัญหาความยากจน
5. การบริโภคอย่างยั่งยืน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาสาระรายวิชาและสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนพัฒนา โดยมีตัวบ่งชี้เชิงพัฒนาตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพแห่งชาติ (TQF) จำนวน 6 ด้าน มคอ.2 ซึ่งระบุผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ต้องเกิดขึ้นภายหลังเรียนรายวิชานี้ จำนวนทั้งสิ้น 14 ตัว สามารถแสดงการเชื่อมโยงแผนการจัดการเรียนรู้กับตัวบ่งชี้ในรายวิชา ดังตารางที่ 3.1

ตัวบ่งชี้เชิงพฤติกรรม/กิจกรรม	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
	การปฐมนิเทศ	รู้จักก่อนรู้จัก	ลองคิด ลองฝึก และลองทำ			ค้นคว้าค้นคว้าพัฒนา กิจกรรมกลุ่ม			ถอดบทเรียน
			A1	A2	A3	B1	B2	B3	
4.2 เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ									
5.1 แสดงออกซึ่งความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปความคิดรวบยอด เกี่ยวกับศาสตร์กลุ่มวิชาชีพครู และกลุ่มวิชาเอก ข่าวสารที่เป็นตัวเลข ภาษาพูด ภาษาเขียน เพื่อเข้าใจปัญหา และพัฒนาผู้เรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5.4 สามารถ อ่าน เขียน และเข้าใจ ข้อความบทความ และข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
6. ด้านทักษะการจัดการการเรียนรู้									
6.1 แสดงออกซึ่งความสามารถในการบูรณาการความรู้ด้านวิชาชีพไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6.4 มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้นวัตกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
6.5 สามารถบูรณาการความรู้ศาสตร์ของกลุ่มวิชาชีพครูร่วมกับศาสตร์ของกลุ่มวิชาเอกเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

และผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (8C) เพื่อบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาในการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาในรายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเลือกตัวบ่งชี้ทักษะการเรียนรู้ของในศตวรรษที่ 21 ของ กรัณท์รักษ์ วิทย์อภิบาลกุล (2563) จำนวน 48 ตัวบ่งชี้ในการพัฒนานักศึกษา และเชื่อมโยงกับสาระรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงการเชื่อมโยงแผนการจัดกิจกรรมกับตัวบ่งชี้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ตัวบ่งชี้เชิงพฤติกรรม/กิจกรรม	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
	การปฐมเทศ	รู้กว้างก่อนรู้ลึก	ลงคิด ลงฝึก และลงทำ			ค้นตัวสู่ฝึกพัฒนาทักษะสูง			ถอดบทเรียน
			A1	A2	A3	B1	B2	B3	
C1 - ทักษะด้านการคิดอย่างมี วิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา									
1) การคิดอย่างมีเหตุผล	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
2) การคิดเป็นระบบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
4) การเปรียบเทียบ ประเมิน วิเคราะห์ แปลความหมาย ตีความข้อมูล เพื่อตัดสินใจและแก้ปัญหา		✓	✓			✓	✓	✓	
5) มีทักษะการตั้งคำถาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
C2 - ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ คิด เชิงนวัตกรรม									
1) การสร้างมุมมองและความคิด ใหม่	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
2) การเข้าใจ ปรับปรุง วิเคราะห์ ประเมินมุมมองของตนเอง		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
3) การสื่อสารความคิดใหม่ๆ ให้ ผู้อื่น	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
4) การยอมรับ เปิดใจ และ ตอบสนองต่อมุมมองใหม่ๆ	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
5) การคิดริเริ่มสร้างสรรค์				✓	✓	✓	✓	✓	
6) การมีมุมมองเชิงบวกต่อความ ล้มเหลว		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
7) การสนับสนุน ดำเนินการ และ นำนวัตกรรมไปใช้					✓	✓		✓	

ตัวบ่งชี้เชิงพฤติกรรม/กิจกรรม	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
	การปฐมนิเทศ	รู้จักก่อนรู้จัก	ลองคิด ลองฝึก และลองทำ			ผันตัวสู่ นักพัฒนา กิจกรรมสู่ชุมชน			ถอดบทเรียน
			A1	A2	A3	B1	B2	B3	
8) การลงมือปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม		✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
C3 - ทักษะความร่วมมือและทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ									
1) การทำงานกับผู้อื่นได้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2) เคารพ ให้เกียรติ และจริงใจต่อผู้ร่วมงาน		✓		✓	✓	✓		✓	✓
3) มีความยืดหยุ่น ปรับตัวได้	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
4) การประนีประนอมเพื่อเป้าหมายร่วมกัน	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓
5) ความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6) เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น		✓		✓	✓	✓		✓	✓
7) สร้างมนุษยสัมพันธ์ได้	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓
8) สร้างแรงบันดาลใจที่ดีในทีมได้			✓	✓	✓	✓		✓	✓
9) สามารถคิด ฟัง และสื่อสารได้ดี	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
10) ทักษะทางสังคมและความมั่นคงทางอารมณ์		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
C4 - ทักษะด้านความเข้าใจความแตกต่างของวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์									
1) สามารถพูดและฟังอย่างมีกาลเทศะ	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
2) มีสัมมาคารวะ			✓		✓	✓	✓	✓	✓
3) เคารพในความแตกต่าง		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตัวบ่งชี้เชิงพฤติกรรม/กิจกรรม	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
	การปฐมนิเทศ	รู้จักก่อนรู้จัก	ลองคิด ลองฝึก และลองทำ			ผันตัวสู่ นักพัฒนา กิจกรรมสู่ชุมชน			ถอดบทเรียน
			A1	A2	A3	B1	B2	B3	
4) ตอบสนองความเห็นต่างได้อย่างลงตัว	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5) สามารถทำงานร่วมกันได้	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
6) คิดและสร้างนวัตกรรมที่แปลกใหม่หลากหลาย				✓	✓	✓	✓	✓	
C5 - ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ									
1) สามารถเรียบเรียงความคิด มุมมอง สื่อสารได้	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
2) มีทักษะการฟัง พูด สื่อสารได้ ภายใต้อสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓
3) ใช้ประโยชน์จากสื่อคุ้มค่า		✓	✓	✓	✓	✓		✓	
4) สามารถเข้าถึง ประเมิน ใช้ และผลิตสื่อได้อย่างถูกต้อง มีจริยธรรมและ ถูกกฎหมาย			✓		✓	✓		✓	
C6 - ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร									
1) เข้าใจวัตถุประสงค์ของสื่อ			✓		✓	✓		✓	
2) ใช้เครื่องมือสร้างและนำเสนอได้ ตรงวัตถุประสงค์และมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย			✓		✓	✓		✓	
3) ใช้เทคโนโลยีเป็น อย่างมี จริยธรรมและถูกกฎหมาย	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	
C7 - ทักษะอาชีพและการเรียนรู้									
1) ยืดหยุ่น/ปรับตัวกับบทบาท งาน ที่รับผิดชอบได้	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตัวบ่งชี้เชิงพฤติกรรม/กิจกรรม	แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้								
	การปฐมนิเทศ	รู้จักก่อนรู้จัก	ลองคิด ลองฝึก และลองทำ			ค้นคว้าค้นคว้าพัฒนากิจกรรมสู่ชุมชน			ถอดบทเรียน
			A1	A2	A3	B1	B2	B3	
2) จัดการกับมุมมองที่แตกต่างได้ เหมาะสม	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
3) สามารถบริหารจัดการเวลาและ เป้าหมายได้		✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
4) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและ ผู้อื่น	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5) สามารถศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6) สามารถออกแบบโครงการ/ ผลิตผลงานได้		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
7) จัดลำดับความสำคัญ วางแผน บริหารงานได้	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
8) คิดเชิงบวก		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
C8 - ทักษะการมีเมตตา กรุณา วินัย คุณธรรม และจริยธรรม									
1) แยกแยะความถูกต้อง ความดี และความชั่ว			✓		✓	✓		✓	✓
2) เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์	✓	✓			✓	✓		✓	✓
3) มีความรับผิดชอบต่อการกระทำ ของตนเอง	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
4) มีระเบียบวินัยและซื่อสัตย์	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓

จะเห็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยขอแสดงแผนการจัดการเรียนรู้
รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 แสดงกิจกรรม จำนวนชั่วโมง และวัตถุประสงค์ในการพัฒนา

กิจกรรม	จำนวน (ชม.)	วัตถุประสงค์การพัฒนา
<p>- การปฐมนิเทศ</p> <p>การเตรียมความพร้อมของผู้เรียนและการกำหนดแนวทางการเรียนการสอนในภาคเรียนนี้โดยมีจุดมุ่งหมาย</p>	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมกันเสนอและออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนการสอนร่วมกันในชั้นเรียน 2. เพื่อให้เกิดกรอบแนวทางการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาร่วมกัน 3. เพื่อกำหนดข้อตกลงในชั้นเรียน 4. เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผ่านกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน
<p>- รู้กว้างก่อนรู้ลึก</p> <p><u>สาระสำคัญ</u></p> <p>การให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสร้างกรอบแนวคิดเพื่อต่อยอดการเรียนรู้ในเรื่องการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน</p>	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหารายวิชา 2. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกรอบแนวคิดในการต่อยอดการเรียนรู้ 3. เพื่อปูพื้นฐานทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียน
<p>- ลองคิด ลองฝึก และลองทำ</p> <p><u>สาระสำคัญ</u></p> <p>การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ จากการสืบค้นข้อมูลในประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ การส่งเสริมสุขภาพ การแก้ปัญหาความยากจน และการบริโภคอย่างยั่งยืน</p> <p><u>กิจกรรมย่อย</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การฝึกสืบค้นข้อมูลเพื่อทำรายงานเชิงระบบ 	12	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อฝึกทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียน 2. เพื่อฝึกทักษะการทำงานเชิงเอกสารอย่างเป็นระบบ 3. เพื่อฝึกทักษะการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ 4. เพื่อฝึกทักษะการออกแบบกิจกรรมสร้างสรรค์

กิจกรรม	จำนวน (ชม.)	วัตถุประสงค์การพัฒนา
2. การฝึกออกแบบแผนการจัด กิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ 3. การฝึกจัดกระบวนการเรียนรู้หน้า ชั้นเรียน		
<p>- ผนัตัวผู้นักพัฒนากิจกรรมผู้ชุมชน สาระสำคัญ</p> <p>การให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะ กระบวนการทางวิจัย ในการพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับสาระหลักที่ทำความเข้าใจกับการบูรณาการ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้ชุมชน อย่างแท้จริง</p> <p>กิจกรรมย่อย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การอบรม “ขั้นตอนการดำเนินการ ตามกระบวนการทางวิจัย” 2. การอบรม “การนำสาระการเรียนรู้ สู่การเชื่อมโยงบูรณาการผ่านทักษะการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21” 3. การอบรมเจาะลึก “การเขียน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่าง สร้างสรรค์” 	18	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กักับการออกแบบการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ผู้ชุมชน 2. เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงผ่าน กระบวนการวิจัย
<p>- ถอดบทเรียน</p> <p>เพื่อสรุปสาระสำคัญและวิเคราะห์การ เรียนรู้ รวมถึงการนำผลที่ได้ไปปรับปรุง พัฒนาการเรียนรู้ต่อไป</p>	3	1. เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเอง
รวม	45	

กระบวนการจัดการเรียนรู้บูรณาการจากรายวิชาที่ผู้วิจัยได้ออกแบบเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 กิจกรรมหลัก จำแนกเป็น 9 กิจกรรมย่อย ครอบคลุมการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การสร้างและบ่มเพาะองค์ความรู้ที่จำเป็นในการต่อยอดการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สู่ชุมชนอย่างสร้างสรรค์ และสอดคล้องตามตัวบ่งชี้เชิงพัฒนา

ซึ่งจะมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบเล่นและการใช้การวิจัยเป็นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาชุดกิจกรรมฯ โดยแบ่งการดำเนินการในขั้นนี้ออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การร่างแผนการจัดการเรียนรู้ การตรวจสอบร่างแผนการจัดการเรียนรู้ และการปรับปรุงร่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนการนำไปใช้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การร่างแผนการจัดการเรียนรู้ฯ กล่าวคือ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 องค์ความรู้ในรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้มาวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา และเนื้อหาของกิจกรรมภายในแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งภายในร่างแผนการจัดการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการออกแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ฯ จะประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.1 การกำหนดส่วนประกอบของโครงร่างแผนการจัดการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น

1.1.1 ความสำคัญและความจำเป็นในการจัดกระบวนการเรียนรู้

1.1.2 จุดมุ่งหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

1.1.3 สาระการจัดกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ กรอบแนวคิด วัตถุประสงค์

เนื้อหา กิจกรรม รูปแบบกิจกรรม สื่อ การวัดและการประเมินผล

1.2 การกำหนดเนื้อหาในแต่ละส่วนของร่างแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1.2.1 การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายรายวิชา และคุณลักษณะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน

1.2.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาให้สอดคล้องกับความสำคัญและความจำเป็นในกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยคาดหวังว่าเมื่อผู้เรียนเข้าร่วมการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการและจุดมุ่งหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ฯ แล้ว จะมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้สู่ชุมชนได้

1.2.3 การกำหนดเนื้อหาสาระของกิจกรรมภายในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้สู่ชุมชน

1.2.3.1 ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับจุดมุ่งหมายในการพัฒนาของแผนการจัดการเรียนรู้

1.2.3.2 รูปแบบการจัดกิจกรรม จะมุ่งเน้นความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระของกิจกรรมในร่างแผนการจัดการเรียนรู้ฯ โดยการพัฒนาพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายในการพัฒนาที่กำหนดไว้

1.2.3.3 การประเมินผู้เรียนจะพิจารณาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายในการพัฒนาของร่างแผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ สื่อ/อุปกรณ์ รวมถึงความสามารถของผู้สอนในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้และพัฒนาตนเองที่เหมาะสม โดยแบ่งวิธีการประเมินผลในรูปแบบของการให้คะแนนจากการทำชิ้นงานและการทำแบบสอบถามการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การวัดผลจากคะแนนการทดสอบปลายภาค และการทำแบบประเมินความพึงพอใจ

2. การตรวจร่างชุดกิจกรรม กล่าวคือ กล่าวคือ ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดและทฤษฎีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 องค์ความรู้ในรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ สำหรับพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เช่น การใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบเล่น การสอนโดยใช้รูปแบบอิสระ การแสดงบทบาทสมมติ การจัดทำงานตามหลักการทำงานเอกสารวิชาการ การใช้กระบวนการวิจัย (Research based learning) การใช้กิจกรรมกลุ่ม การสนทนากลุ่ม การให้คำปรึกษา การโค้ช การฝึกอบรมรายกลุ่มย่อย การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาสู่ชุมชน ซึ่งออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์ โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหา ระยะเวลาที่ใช้ สถานที่ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน บูรณาการกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ จำนวนทั้งสิ้น 5 กิจกรรมหลัก แยกเป็น 9 กิจกรรมย่อย

โดยแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จะประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1) กรอบแนวคิด/สาระสำคัญ เป็นการระบุและอธิบายความสำคัญและภาพรวมของกิจกรรมที่จะจัดขึ้น

2) วัตถุประสงค์ เป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลังจากนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม

3) เวลาที่ใช้ เป็นสิ่งที่ระบุถึงระยะเวลาและความสำเร็จในการบรรลุในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้รายกิจกรรม

4) สื่อ/อุปกรณ์ เป็นเครื่องมือที่ใช้ประกอบการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

5) เทคนิคและวิธีการ เป็นทิศทางในการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

6) ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม เป็นแนวทางจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

7) การวัดและประเมินผล เป็นการประเมินหลังการฝึกอบรม ไม่ว่าจะใช้รูปแบบการสังเกต การสัมภาษณ์ การทำใบงาน การร่วมกิจกรรม

จากนั้นนำร่างชุดกิจกรรมให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบประเมินความสอดคล้องของร่างชุดแผนการจัดการเรียนรู้ฯ และการประเมินความเหมาะสมของร่างชุดแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ก่อนนำไปทดลองใช้

วิธีการตรวจสอบร่างชุดกิจกรรม

การตรวจสอบร่างชุดแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเพื่อประเมินให้แนวทางในการพัฒนาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขร่างชุดแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริง ในการตรวจสอบเพื่อประเมินนั้น ประกอบด้วยแบบประเมิน 2 ฉบับ ได้แก่

1. แบบประเมินความสอดคล้องของร่างชุดแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 3 ระดับ คือ สอดคล้อง ไม่แน่ใจ และไม่สอดคล้อง เนื้อหาการประเมิน ประกอบด้วย ความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ รูปแบบกิจกรรม สื่อ และวิธีการประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิจะทำการประเมินความสอดคล้องของร่างชุดกิจกรรมแต่ละด้าน

การพิจารณาความสอดคล้องใช้เกณฑ์ดัชนีความสอดคล้อง มีเกณฑ์การพิจารณา คือหากดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ .50 ขึ้นไป แสดงว่าร่างชุดแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ใช้ได้ไม่ต้องปรับปรุง แต่หากข้อใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า .50 แสดงว่า ต้องมีการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ตามข้อเสนอแนะจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2546)

2. แบบประเมินความเหมาะสมของร่างชุดแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ คือ มีความเหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด เนื้อหาการประเมิน ประกอบด้วย แนวคิดพื้นฐานในการสร้างโปรแกรม จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์แต่ละแผนกิจกรรม การลำดับเนื้อหา

กิจกรรม ระยะเวลา สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ การประเมินผล และการนำไปใช้ โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ประเมินความเหมาะสม

ในการประเมินความเหมาะสมนั้น หากคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพเหมาะสมในการนำไปใช้ในเบื้องต้น (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 82 – 83)

โดยผลการประเมินจากการวิพากษ์ร่างโปรแกรมและการให้คะแนนประเมิน พบว่า ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของร่างชุดแผนการจัดการเรียนรู้ฯ โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผศ.ดร.กฤษฎา กุณฑล ผศ.ดร.ซัมซู สาอุ และผศ.ดร.กฤตภาล ชาร์ลีย์ ทปภูผา เพื่อตรวจสอบในด้านความสอดคล้องกับองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา ภาษาที่ใช้ และรูปแบบกิจกรรมและวิธีดำเนินการ มีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์สอดคล้อง มีคะแนนเท่ากับ 1.00 และมีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82)

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองนำไปใช้

1. สำหรับการทดลองและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาสู่ชุมชนนั้น จะทดลองในรูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 15 สัปดาห์ ประกอบด้วย 5 กิจกรรมหลัก ดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 กำหนดการการกระบวนการเรียนรู้

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมายการพัฒนา	ระยะเวลา (ชม.)
1	การปฐมนิเทศ	1. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเสนอและออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนการสอนร่วมกันในชั้นเรียน 2. เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นกรอบแนวทางในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาร่วมกัน 3. เพื่อให้ผู้เรียนกำหนดและปฏิบัติตามข้อตกลงในชั้นเรียนร่วมกัน	6 ชั่วโมง

กิจกรรม ที่	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมายการพัฒนา	ระยะเวลา (ชม.)
		4. เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน	
2	รู้จักกว้างก่อนรู้จักลึก	<p>1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบข่ายและกรอบแนวคิดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน</p> <p>2. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้แก่ผู้เรียนผ่านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และการจัดกระบวนการกลุ่ม</p> <p>3. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดมุมมองในการพัฒนาตนเองสู่การพัฒนางานในรายวิชาสู่ความยั่งยืน</p> <p>4. เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการทำงานเอกสารเชิงวิชาการ</p>	6 ชั่วโมง
3	ลองคิด ลองฝึก และลองทำ	<p>1. เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ ฝึก และพัฒนาทักษะการทำงานเชิงระบบในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และการทำรายงานเชิงระบบ และมีความเป็นวิชาการ</p> <p>2. เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ ฝึก และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่การออกแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์</p> <p>3. เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ ฝึก และพัฒนาทักษะการสอนหรือการจัดกระบวนการอย่างสร้างสรรค์และเป็นธรรมชาติ มองเห็น ค้นพบ ศักยภาพและความสามารถด้านการสอนและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน</p> <p>4. เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองสู่ความยั่งยืน</p>	12

กิจกรรม ที่	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมายการพัฒนา	ระยะเวลา (ชม.)
4	ผันตัวสู่ นักพัฒนากิจกรรม สู่ชุมชน	1. เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 กักการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ ชุมชน 2. เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงผ่าน กระบวนการวิจัยให้แก่ผู้เรียน	18
5	การถอดบทเรียน	1. เพื่อสรุปการดำเนินการและถอด บทเรียนในประเด็นองค์ความรู้ ทักษะ และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตลอด ภาคเรียน 2. เพื่อประเมินความพึงพอใจในรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ตลอดภาคการศึกษา	3

2. การทำแบบสอบถามการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการ
ทดสอบประมวลความรู้ในรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การทำแบบสอบถามการรับรู้การ
เรียนแบบเล่น การตรวจสอบคุณภาพชิ้นงานและโครงการงานวิจัยฯ

3. ประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ตามระบบกองบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ในรายวิชา
การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563
กลุ่มตัวอย่าง

วิธีการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลอง ดังนี้

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มเป้าหมายทำแบบสอบถามการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ใน
ศตวรรษที่ 21 แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pre-test)
2. ขั้นตอนทดลอง ให้กลุ่มทดลองเข้ารวมการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบ
ไว้ ตลอดช่วงเวลา 15 สัปดาห์ โดยมีการสังเกต สัมภาษณ์ การให้คำปรึกษา และการจัดทำชิ้นงาน
และมีการประเมินผู้สอนและผู้เรียนระหว่างเรียนอย่างสม่ำเสมอ

3. ชั้นหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มเป้าหมายตอบแบบสอบถามการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการทำแบบทดสอบประมวลความรู้ในรายวิชา แบบประเมินความพึงพอใจในระบบกองบริการ แล้วเก็บเป็นคะแนนหลังการทดลอง (Post-test)

4. นำคะแนนการทดสอบทั้งสองครั้งของกลุ่มทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติ

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest – Posttest Design (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 159 – 161)

ตารางที่ 3.5 แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest – Posttest Design

กลุ่มตัวอย่าง	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T1	x	T2

ความหมายของสัญลักษณ์

E = กลุ่มตัวอย่าง

T1 = การทดสอบก่อนทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ฯ

X = แผนการจัดการเรียนรู้ฯ

T2 = การทดสอบหลังทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ฯ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC หรือ Index Consistency) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม โดยใช้ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for Dependent Samples)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตอนที่ 2 การประเมินผลผู้เรียนภายหลังการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.1 ข้อมูลทั่วไป

2.2 ระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.3 การประเมินความสำเร็จของการทำงานวิจัยและโครงงานฯ โดยใช้ตัวบ่งชี้ คือ จำนวนเล่มของงานวิจัยและชุดกิจกรรมฯ

2.4 การประเมินความพึงพอใจในการเรียนรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตอนที่ 3 การประเมินผลความสำเร็จของการทำงานวิจัยไปใช้พัฒนานักเรียนในชุมชน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

จากการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาฯ ซึ่งได้ออกแบบให้มีชิ้นงานหลัก จำนวน 2 ชิ้น ได้แก่ 1) การสืบค้น จัดทำรายงานที่เป็นไปตามหลักการทำเอกสารทางวิชาการและการนำเสนองานในรูปแบบการสอนที่หลากหลายและแปลกใหม่หน้าชั้นเรียน และ 2) การทำงานวิจัย โดยโจทย์การวิจัยเป็นโครงการใหญ่ที่มุ่งให้ผู้เรียนทั้งกลุ่มเรียนช่วยกันออกแบบและพัฒนาชุดกิจกรรม / แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับหัวข้อที่ได้รับมอบหมายและดำเนินการสู่ชุมชน และการสอบปลายภาค ดังนั้นจึงเป็นการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ที่ตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพ 85/85 สามารถแสดงผลการประเมินประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

N	คะแนนระหว่างทำกิจกรรม				คะแนนหลังทำกิจกรรม				E ₁ / E ₂
	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	E ₁	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	E ₂	
125	80	70.68	2.09	88.35	20	17.71	1.18	88.55	88.35/88.55

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า คะแนนระหว่างการทำกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.35 และคะแนนหลังทำกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.55 ซึ่งพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีค่าเป็น 88.35/88.55 (E₁/E₂)

ตอนที่ 2 การประเมินผลผู้เรียนภายหลังการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา และชั้นปี

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	9	7.20
หญิง	116	92.80
รวม	137	100.00
สาขาวิชา		
การศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้อง 1	35	28.00
การศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้อง 2	33	26.40
การประถมศึกษา ชั้นปีที่ 3	30	24.00
ภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4	27	21.60
รวม	125	100.00

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า มีนักศึกษาเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 92.80 เป็นนักศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00

2.2 ระดับการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ก่อนและหลังเรียนรายวิชาการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

(n = 125)

ตัวแปรที่ศึกษา	ก่อนการเข้าร่วม			หลังการเข้าร่วม		
	ฝึกอบรม			ฝึกอบรม		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21						
1. การคิดอย่างมีวิจารณญาณฯ	4.16	.764	สูง	5.09	.557	สูงมาก
2. การคิดสร้างสรรค์ฯ	4.25	.799	สูง	5.13	.605	สูงมาก
3. ความร่วมมือและทำงานเป็นทีมฯ	5.06	.641	สูงมาก	5.48	.471	สูงมาก
4. ความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม	5.13	.635	สูงมาก	5.49	.526	สูงมาก
5. การสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ	4.53	.685	สูง	5.15	.578	สูงมาก
6. คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีฯ	4.62	.679	สูง	5.18	.548	สูงมาก
7. อาชีพและการเรียนรู้	4.74	.683	สูง	5.30	.542	สูงมาก
8. เมตตากรุณา วินัย คุณธรรมจริยธรรม	5.12	.713	สูงมาก	5.48	.524	สูงมาก
โดยรวม	4.76	.586	สูง	5.31	.464	สูงมาก

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมีคะแนนทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ก่อนเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ฯ โดยรวมอยู่ในระดับสูง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษามีการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในด้านทักษะด้านความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม ทักษะการเมตตากรุณา วินัย คุณธรรมจริยธรรม และทักษะความร่วมมือและทำงานเป็นทีมฯ อยู่ในระดับสูงมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.13 5.12 และ 5.06 ตามลำดับ) และนักศึกษามีการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ใน

ด้านทักษะอาชีพและการเรียนรู้ ทักษะคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีฯ ทักษะการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ และทักษะการคิดสร้างสรรค์ฯ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับสูง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 4.62 4.53 4.25 และ 4.16 ตามลำดับ)

และนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมีคะแนนทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ก่อนเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ฯ โดยรวมอยู่ในระดับสูงมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.31) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษามีการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในด้านทักษะด้านความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม ทักษะการเมตตากฎา วินัย คุณธรรม จริยธรรม ทักษะความร่วมมือและทำงานเป็นทีมฯ ทักษะอาชีพและการเรียนรู้ ทักษะคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีฯ ทักษะการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ฯ และทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับสูงมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.49 5.48 5.48 5.30 5.18 5.15 5.13 และ 5.09 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษารายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ก่อนและหลังการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ฯ

ทักษะการเรียนรู้ในศ.21	การทดลอง	จำนวน	\bar{x}	S.D.	t
1. การคิดอย่างมี วิจารณญาณฯ	การวัดก่อนการฝึกอบรม	125	4.16	.764	-16.320**
	การวัดหลังการฝึกอบรม	125	5.09	.557	
2. การคิดสร้างสรรค์ฯ	การวัดก่อนการฝึกอบรม	125	4.25	.799	-15.403**
	การวัดหลังการฝึกอบรม	125	5.13	.605	
3. ความร่วมมือและ ทำงานเป็นทีมฯ	การวัดก่อนการฝึกอบรม	125	5.06	.641	-9.132**
	การวัดหลังการฝึกอบรม	125	5.48	.471	
4. ความเข้าใจความ แตกต่างทางวัฒนธรรม	การวัดก่อนการฝึกอบรม	125	5.13	.635	-7.733**
	การวัดหลังการฝึกอบรม	125	5.49	.526	
5. การสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทัน	การวัดก่อนการฝึกอบรม	125	4.54	.685	-10.771**
	การวัดหลังการฝึกอบรม	125	5.15	.578	
6. คอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีฯ	การวัดก่อนการฝึกอบรม	125	4.62	.679	-10.295**
	การวัดหลังการฝึกอบรม	125	5.18	.548	
7. อาชีพและการเรียนรู้	การวัดก่อนการฝึกอบรม	125	4.75	.683	-10.201**
	การวัดหลังการฝึกอบรม	125	5.30	.542	
8. เมตตากฎา วินัย คุณธรรมจริยธรรม	การวัดก่อนการฝึกอบรม	125	5.12	.713	-7.561**
	การวัดหลังการฝึกอบรม	125	5.48	.524	

โดยรวม	การวัดก่อนการฝึกอบรม	125	4.76	.586	-12.586**
	การวัดหลังการฝึกอบรม	125	5.31	.464	

**p < .01

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีคะแนนทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ภายหลังจากเข้าเรียนเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ฯ สูงกว่าคะแนนก่อนการเข้าเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษามีคะแนนทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ภายหลังจากเข้าเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ทุกด้านสูงกว่าคะแนนก่อนการเข้าเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 การประเมินความสำเร็จของการทำงานวิจัยและโครงการฯ โดยใช้ตัวบ่งชี้ คือ จำนวนเล่มของงานวิจัยและชุดกิจกรรมฯ

ตารางที่ 4.5 แสดงผลจากการดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ที่วางไว้โดยใช้งานวิจัยเป็นฐานและโครงการเป็นฐาน

สาขาวิชา	เล่มวิจัย	ร้อยละ	เล่มชุดกิจกรรม/ ชุดแผนการจัดการ เรียนรู้	ร้อยละ	การประเมินผล
การศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้อง 1	1	100.00	1	100.00	ผ่าน
การศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้อง 2	1	100.00	1	100.00	ผ่าน
การประถมศึกษา ชั้นปีที่ 3 ภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4	1	100.00	1	100.00	ผ่าน
รวม	4	100.00	4	100.00	ผ่าน

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาทุกสาขาสามารถเรียนรู้และดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ที่วางไว้ คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยสามารถทำงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมชุดกิจกรรมฯ / แผนการจัดการเรียนรู้ฯ ที่มีคุณภาพในการนำไปใช้กับเยาวชน/นักเรียนในชุมชนได้จริง

ตารางที่ 4.6 แสดงการประเมินคุณภาพของงานวิจัยและการพัฒนาชุดกิจกรรมฯ

สาขาวิชา	คะแนนเล่มวิจัย จากกรรมการ 3 คน	การ ประเมินผล	คะแนนชุดกิจกรรม		การ ประเมินผล
			จากกรรมการ 3 คน IOC	ความเหมาะสม	
การศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้อง 1	3.19	ดี	0.67-1.00	4.44	ผ่าน
การศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้อง 2	3.13	ดี	0.67-1.00	4.26	ผ่าน
การประถมศึกษา ชั้นปีที่ 3	3.13	ดี	0.33-1.00	4.63	ผ่าน
ภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4	3.13	ดี	0.67-1.00	4.37	ผ่าน
รวม	3.15	ดี	0.67-1.00	4.43	ผ่าน

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาทุกสาขาสามารถเรียนรู้และดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ที่วางไว้ คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยสามารถดำเนินงานวิจัยและผลิตเครื่องมือการวิจัยที่พร้อมใช้งานจริงได้

2.4 การประเมินความพึงพอใจรูปแบบการเรียนในการเรียนรายวิชาการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และและระดับความพึงพอใจในรายวิชาการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนจากการประเมินผู้สอนโดยนักศึกษาผ่านระบบกองบริการ การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

รายการ	(n = 112)		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ผู้สอนมีการแนะนำแนวการเรียนการสอนและทำความเข้าใจกับผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียน	4.52	.390	มากที่สุด
2. ผู้สอนสามารถใช้สื่อหรือเอกสารประกอบการสอนในรายวิชา ได้อย่างเหมาะสม	4.45	.321	มากที่สุด
3. ผู้สอนใช้วิธีการสอนและวิธีการประเมินผลการเรียนที่หลากหลายโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	4.54	.359	มากที่สุด

รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
4. ผู้สอนมีการสอดแทรกด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียน ขณะสอน	4.51	.313	มากที่สุด
5. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในชั้นเรียน รวมทั้งมีการ วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม	4.58	.344	มากที่สุด
6. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและ กระตุ้นให้สามารถนำความรู้มาวิเคราะห์หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ เพื่อน ๆ ในชั้นเรียน	4.48	.359	มากที่สุด
7. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และการ นำเสนอโดยให้ข้อคิดเห็นหรือคำแนะนำที่เป็นประโยชน์	4.52	.269	มากที่สุด
8. ผู้สอนจัดการเรียนการสอนได้ครบถ้วนตามแนวทางการเรียนการ สอนและสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา	4.55	.285	มากที่สุด
9. ผู้สอนรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนอย่างเท่าเทียมและ ยุติธรรม	4.56	.339	มากที่สุด
10. ผู้สอนมีบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่เหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดี ให้กับผู้เรียน	4.66	.309	มากที่สุด
โดยรวม	4.54	.322	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า ผลการประเมินผู้สอนโดยนักศึกษาผ่านระบบกองบริการ การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ซึ่งเป็นคะแนนประเมินครั้งที่ 2 ของภาคการศึกษา พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในด้านผู้สอนมีบุคลิกภาพและพฤติกรรม ที่เหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในชั้นเรียน รวมทั้งมี การวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ผู้สอนรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน อย่างเท่าเทียมและยุติธรรม ผู้สอนจัดการเรียนการสอนได้ครบถ้วนตามแนวทางการเรียนการสอนและ สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา ผู้สอนใช้วิธีการสอนและวิธีการประเมินผลการเรียนที่หลากหลายโดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และการนำเสนอโดยให้ข้อคิดเห็นหรือคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ผู้สอนมีการแนะนำแนวทางการเรียนการ สอนและทำความเข้าใจกับผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียน ผู้สอนมีการสอดแทรกด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียนขณะสอน ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษา หาความรู้ด้วยตนเองและกระตุ้นให้สามารถนำความรู้มาวิเคราะห์หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ

ในชั้นเรียน และผู้สอนสามารถใช้สื่อหรือเอกสารประกอบการสอนในรายวิชาได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 4.58 4.56 4.55 4.54 4.52 4.52 4.51 4.48 และ 4.45 ตามลำดับ)

ข้อคิดเห็นของนักศึกษาจากการจัดเรียนการสอน

จากการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการประเมินผู้สอนโดยนักศึกษาในรายวิชาฯ ดังนี้ (ข้อมูลจากการประเมินผู้สอนโดยนักศึกษาจากระบบกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ณ วันที่ 8 มีนาคม 2564)

1. อาจารย์สอนได้ดีค่ะ
2. ชอบวิธีการสอนอาจารย์มาก ๆ ๆ ๆ
3. เป็นการเรียนที่แปลกใหม่ และยังสร้างความกล้าแสดงออกให้กับนักศึกษาด้วย
4. รู้สึกว่าวิชานี้เป็นวิชาที่ยากค่ะ ไม่มีความหมายที่ตายตัว แต่อาจารย์เป็นผู้สอนที่ดีมาก ทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้นค่ะ
5. สอนดีครับ
6. ผมชอบเรียนกับอ.โบ้ตมาก ๆ ครับ
7. รักอาจารย์ครับ
8. อาจารย์น่ารักมาก มีการวางแผนที่ดี
9. อาจารย์สอนดีมาก ๆ ให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านกิจกรรม เสริมแรงให้กำลังใจนักศึกษาอยู่เสมอ
10. สอนดีมาก ๆ ค่ะ อยากให้อาจารย์แบบนี้ตลอดไป
11. อาจารย์ใจดี เข้าใจนักศึกษา รับฟังนักศึกษา
12. อาจารย์สอนได้ดีมากครับ สร้างพลังบวกและกำลังใจ ในการที่จะพัฒนาตนเองอยู่ตลอด
13. อาจารย์ผู้สอนน่ารักมากค่ะ
14. อาจารย์มีวิธีการจัดการเรียนการสอนดีมากค่ะ
15. ชอบการสอนของอาจารย์ทำให้เราได้ปฏิบัติจริง
16. วิธีการสอนของอาจารย์ดีต่อการเรียนของพวกหนูมากเลยคะ
17. สอนเข้าใจ ให้เรียนด้วยตนเอง ทำให้มีทักษะที่สามารถนำไปใช้ในอนาคตได้
18. กิจกรรม เทคนิคการสอนดีมีกำลังใจเรียนคะ
19. การเรียนรู้ในรายวิชานี้สามารถต่อยอดและนำไปใช้ประโยชน์ได้ เพื่อพัฒนาตนเองในอนาคตสู่การเป็นผู้เรียนรู้ที่ยั่งยืน

20. รูปแบบการสอนให้นักศึกษาได้สืบค้น ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้นักศึกษาเข้าใจ กระบวนการทำงานเป็นทีมเพิ่มมากขึ้น มีนดีมาก ๆ ค่ะ

21. อาจารย์สอนดีมากค่ะ นักศึกษาสามารถนำประสบการณ์การทำวิจัยไปใช้จริงได้ค่ะ

22. สำหรับการเรียนการสอนในรายวิชานี้ ถือว่าตัวเองยังไม่ได้พัฒนาศักยภาพเต็มที่ เพราะรูปแบบการเรียนการสอนแตกต่างไปจากเดิม ได้พัฒนาแค่ช่วงแรก ๆ ของการเรียนเท่านั้น ขอขอบคุณอาจารย์ใจดี น่ารักมาก ๆ ค่ะ

23. อาจารย์สอนได้ดี ยอมรับคำเสนอของนักศึกษาได้

24. การสอนมีความหลากหลาย ทำให้มีการเรียนรู้ที่เพิ่มมากขึ้น

25. เป็นวิชาที่แปลกใหม่ แนวการสอนก็แปลกใหม่ และยังสามารถสร้างความกล้าแสดงออกของผู้เรียนมากขึ้น และครูเข้าใจและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาตลอด

26. ขอขอบคุณอาจารย์มากนะคะ สำหรับทุก ๆ เรื่องที่คอยหาประสบการณ์ดี ๆ ให้พวกหนูได้เรียนรู้อะไรใหม่ๆ อยู่เสมอ ทุกครั้งที่ได้เรียนกับอาจารย์เราได้รู้จักคิดและเข้าใจในสิ่งที่เราต้องทำมากค่ะ อาจารย์ อาจารย์สอนสนุก ชอบในการให้กำลังใจของอาจารย์ที่ไม่ปล่อยให้พวกหนูต้องอยู่ฝ่ายเดียว ขอคุณนะคะ

27. เรียนกับอาจารย์สนุกมากค่ะ ได้ลองอะไรใหม่ ๆ

28. สอนดีมาก วิธีการสอนดีมาก ๆ ค่ะ อยากเรียนกับอาจารย์อีกค่ะ

29. ชอบเรียนกับอาจารย์ที่สุดครับ

30. ชื่นชอบเทคนิคการสอนของอาจารย์

31. อาจารย์น่ารัก ให้คำแนะนำทุกอย่างที่ปรึกษา

32. การเรียนการสอนสนุกมาก ๆ ค่ะ

33. อาจารย์สอนดีมากค่ะ

34. ทุกอย่างที่ได้รับในรายวิชานี้ทำให้รู้สึกที่สามารถพัฒนาตนเองให้เรียนรู้ได้เองในอนาคต และทำให้เป็นบุคคลที่สามารถอยู่ในสังคมการเรียนและการทำงานอย่างมีคุณภาพ

35. สอนดีมากเลยคะ สอนเป็นขั้นตอน ค่อยเป็นค่อยไป อาจารย์ใจดี เป็นห่วงนักศึกษากลัวว่าจะให้งานหนักมากเกินไป น่ารักมาก ๆ เลยคะ

36. ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผมได้รับล้วนมาจากรายวิชานี้ ที่จะสร้างนักศึกษาวิชาชีพครูเป็นครูที่ดีในอนาคตได้”

จากข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะข้างต้น พบว่า ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ 1) ตัวผู้สอน กล่าวคือ ความสามารถในการถ่ายทอดบุคลิกภาพ ความสามารถในการสร้างบรรยากาศ การสร้างแรงบันดาลใจ การแสดงออกระหว่างผู้สอนและผู้เรียน การเข้าใจผู้เรียน เข้าใจธรรมชาติผู้เรียนอย่างเปิดใจ การมีปฏิสัมพันธ์ การอำนวยความสะดวก

สะดวก การให้ความช่วยเหลือและแสดงความจริงใจจริงจังในทุกกระบวนการเรียนรู้ มีผลต่อการเปิดใจเรียนรู้ของผู้เรียน 2) วิธีการ เทคนิค และรูปแบบการสอน กล่าวคือ วิธีการ เทคนิค และรูปแบบการสอนที่แปลกใหม่ จะสร้างความท้าทาย การจูงใจ การพัฒนาผู้เรียนในหลากหลายรูปแบบแล้ว ยังส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในเชิงความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมในรายวิชา เนื่องจากรูปแบบการสอนที่ดีเปรียบเสมือนเข็มทิศให้การเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมีทิศทาง อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นและพัฒนาการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ตอนที่ 3 การประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงานวิจัยไปใช้พัฒนานักเรียนในชุมชน

จากการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตลอดภาคการศึกษา ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยและจัดทำเครื่องมือการวิจัย จำนวน 4 ชิ้นงานวิจัย และ 4 ชุดกิจกรรม ได้แก่

1. ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพื้นที่จังหวัดภาคใต้
2. ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพื้นที่จังหวัดภาคใต้
3. ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพื้นที่จังหวัดภาคใต้
4. ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในเรื่องการแก้ปัญหาความยากจนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพื้นที่จังหวัดภาคใต้

แต่อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาของการนำชุดกิจกรรมที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงแก้ไขเป็นที่เรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดยะลา ก็เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ระลอกที่ 3 ดังนั้น จากการประเมินร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและผู้เรียน รวมถึงผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงมีข้อสรุปในการหยุดการดำเนินการเก็บข้อมูลในส่วนของการลงพื้นที่ชุมชนสำหรับนักศึกษาทั้ง 4 กลุ่มเรียน ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยและการป้องกันการติดเชื้อและการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยและพัฒนา เรื่อง การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาสู่ชุมชน สามารถสรุปและอภิปรายผล ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาสู่ชุมชน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ สามารถจำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาสู่ชุมชน ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 23 กลุ่มเรียน และผู้วิจัยรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 9 กลุ่มเรียน จำนวน 293 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาสู่ชุมชน ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 4 กลุ่มเรียน จำนวน 125 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลากได้มา 4 กลุ่มเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยและพัฒนาในครั้งนี้ ประกอบด้วยเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นข้อคำถามแบบตรวจคำตอบ (Check List) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ รหัสนักศึกษา สาขาวิชา ชั้นปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยเลือกแบบสอบถามการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของกรัณท์รักษ์ วิทยอภิบาลกุล (2563) ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าว มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) มี 6 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย และน้อยที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้แบบสอบถามจากระบบกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ และข้อคำถามปลายเปิดเพื่อให้ให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมและให้ข้อเสนอแนะ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตอนที่ 4 แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของชุดกิจกรรม/แผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ คือ มีความเหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 แบบประเมินการทดลองจัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการทดลองจัดกระบวนการเรียนรู้ ออกแบบประเด็นสำหรับการประเมินการทดลองจัดกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเนื้อหา ความสามารถด้านการสอน/การถ่ายทอดบุคลิกภาพ ความสุข และการควบคุมเวลาในการดำเนินกิจกรรม โดยผู้วิจัยตั้งเกณฑ์ในการประเมิน ดังนี้ ได้แก่ ผ่าน มีคะแนน 8 ขึ้นไป และไม่ผ่าน มีคะแนนน้อยกว่า 8

ตอนที่ 6 แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยสำหรับนักศึกษา ผู้วิจัยกำหนดประเด็นการประเมินสำหรับนักศึกษา จำนวน 16 ประเด็น ได้แก่ ชื่อเรื่องมีความชัดเจน น่าสนใจ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ชัดเจน สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ขอบเขตการศึกษาและนิยามศัพท์ถูกต้องชัดเจน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องถูกต้อง สอดคล้องกับปัญหาและวัตถุประสงค์การวิจัย ขั้นตอนการวิจัยมีความชัดเจน กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้ชัดเจน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีความเหมาะสมและมีคุณภาพ กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความเหมาะสม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะข้อมูล การนำเสนอการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องชัดเจน การสรุปและอภิปรายผลมีความถูกต้องชัดเจน ข้อเสนอแนะมีความชัดเจนและเป็นประโยชน์ เป็นงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติและในเชิงวิชาการ รูปแบบรายงานถูกต้องตามหลักวิชา และคุณภาพงานวิจัยใน

ภาพรวม ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 4 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ และยังคงต้องปรับปรุงแก้ไข

ตอนที่ 7 แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการออกแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่ความสามารถในการออกแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงการพัฒนาตนเองสู่ความยั่งยืน โดยใช้รายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นฐานในการออกแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ต่อผู้เรียน ประกอบด้วย 5 กิจกรรม

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยและพัฒนาเรื่อง การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาสู่ชุมชน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า คะแนนระหว่างการทำกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.35 และคะแนนหลังทำกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.55 ซึ่งพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีค่าเป็น $88.35/88.55$ (E_1/E_2)

2. การประเมินประสิทธิผลของการใช้แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในมิติที่การพัฒนาผู้เรียน พบว่า

2.1 นักศึกษามีคะแนนทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ภายหลังจากเข้าเรียนเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ฯ สูงกว่าคะแนนก่อนการเข้าเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า นักศึกษามีคะแนนทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ภายหลังจากเข้าเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ทุกด้านสูงกว่าคะแนนก่อนการเข้าเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 นักศึกษาทุกสาขาวิชาสามารถเรียนรู้และดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ที่วางไว้ คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยสามารถทำงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมชุดกิจกรรมฯ / แผนการจัดการเรียนรู้ฯ ที่มีคุณภาพในการนำไปใช้กับเยาวชน/นักเรียนในชุมชนได้จริง โดยสามารถดำเนินงานวิจัยและผลิตเครื่องมือการวิจัยที่พร้อมใช้งานจริงได้

2.3 การประเมินความพึงพอใจ

2.3.1 การประเมินผู้สอนโดยนักศึกษาผ่านระบบกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ยึดผลคะแนนประเมินครั้งที่ 2 ของภาคการศึกษา ข้อมูล ณ วันที่ 8 มีนาคม 2564 พบว่า ผลการประเมินผู้สอนโดยนักศึกษาผ่านระบบกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ซึ่งเป็นคะแนนประเมินครั้งที่ 2 ของภาคการศึกษา พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในด้านผู้สอนมีบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่เหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในชั้นเรียน รวมทั้งมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ผู้สอนรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม ผู้สอนจัดการเรียนการสอนได้ครบถ้วนตามแนวทางการเรียนการสอนและสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา ผู้สอนใช้วิธีการสอนและวิธีการประเมินผลการเรียนที่หลากหลายโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และการนำเสนอโดยให้ข้อคิดเห็นหรือคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ผู้สอนมีการแนะนำแนวทางการเรียนการสอนและทำความเข้าใจกับผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียน ผู้สอนมีการสอดแทรกด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียนขณะสอน ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและกระตุ้นให้สามารถนำความรู้มาวิเคราะห์หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน และผู้สอนสามารถใช้สื่อหรือเอกสารประกอบการสอนในรายวิชาได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 4.58 4.56 4.55 4.54 4.52 4.52 4.51 4.48 และ 4.45 ตามลำดับ)

3. การประเมินความสำเร็จของการนำงานวิจัยไปใช้พัฒนานักเรียนในชุมชน พบว่า ระหว่างการดำเนินการนำชุดกิจกรรมฯ ไปทดลองใช้ อยู่ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ระลอกที่ 3 จึงหยุดการเก็บข้อมูลในส่วนของการลงพื้นที่สู่ชุมชนของนักศึกษา

อภิปรายผล

1. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมีประสิทธิภาพในการนำไปใช้ ซึ่งจากการประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนที่พัฒนาขึ้นโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82) ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสมเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับ บุญชม ศรีสะอาด (2553: 82 – 83) กล่าวว่า หากคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีค่าตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพเหมาะสมในการนำไปใช้ในเบื้องต้น และมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ ของร่างแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ซึ่งแสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกันทั้งองค์ประกอบภายในและภายนอก สอดคล้องกับ ล้วน สายยศ และ

อังคณา สายยศ (2546) ที่กล่าวว่า หากดัชนีความสอดคล้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ .50 ในทุกประเด็น แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ และใช้ได้โดยไม่ต้องปรับปรุง และผลการหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า คะแนนระหว่างการทำกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.35 และคะแนนหลังทำกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.55 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีประสิทธิภาพ มีค่าเท่ากับ $88.35/88.55$ (E_1/E_2) ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เก็บรวบรวมข้อมูลจากประสบการณ์ด้านการสอนที่คลุกคลีกับผู้เรียนมากกว่า 10 ปี ผนวกกับการศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างลึกซึ้ง และความคาดหวังและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ในรายวิชา ดังนั้น การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาจึงมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนทั้งในเชิงความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นนักปฏิบัติมืออาชีพในการสร้างสรรค์รูปแบบและวิธีการในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน ส่งผลให้ประสิทธิภาพจากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิและการหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) จึงสรุปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมีประสิทธิภาพในการนำไปใช้สูง

2. การประเมินประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในมิติที่การพัฒนาผู้เรียน จะเห็นได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ฯ สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษามีคะแนนทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ภายหลังการเข้าเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ในด้านทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ฯ ด้านทักษะความร่วมมือและทำงานเป็นทีมฯ ทักษะความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม ทักษะการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ ทักษะคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีฯ ทักษะอาชีพและการเรียนรู้ ทักษะการเมตตากฎณา วินัย คุณธรรม จริยธรรม สูงกว่าคะแนนก่อนการเข้าเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจาก แผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมีกระบวนการที่ชัดเจน มีขั้นตอนในการพัฒนาเป็นขั้นเป็นตอนและต่อเนื่อง ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองและยกระดับการพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่รู้สึกลำบากหรือลำบากในการผลักดันตนเองในการก้าวผ่านปัญหาและอุปสรรคในการเรียนรู้ตามลำดับขั้นมากนัก และในกระบวนการเรียนรู้จะถูกสอดแทรกด้วยเนื้อหา กิจกรรม ชิ้นงานที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึก ใช้ และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างต่อเนื่อง และเนื้อหา กิจกรรม ชิ้นงานที่ออกแบบไว้สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึก และใช้ความคิดที่เป็นระบบ ไตร่ตรองอย่างมีวิจารณญาณมากขึ้น ได้ใช้ความคิดในการสร้างสรรค์การนำเสนอ การทำรายงาน การทำวิจัย และการคิดชุดกิจกรรมและชุดแผนการจัดการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์และสอดคล้องกับบริบทของชุมชนและผู้เรียนมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนต้องพัฒนาตนเองในการ

คิด ร่วมคิด สืบค้น สืบเสาะ และค้นหาวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง กลุ่ม เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ ได้แสดงศักยภาพของตนเองในหลาย ๆ รูปแบบจากรูปแบบการเรียนรู้แบบเดิม ได้เห็นภาพชัดเจนขึ้นในมิติของบทบาทที่แตกต่างกันไป การแก้ปัญหาร่วมกันจากการทำงานกับกลุ่มหมุ่มมาก การซื่อสัตย์และรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น การใช้เทคโนโลยีและสื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เหล่านี้ ผู้เรียนจะต้องฝึกเรียนรู้ จึงทำให้คะแนนทุกด้านเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาวิชาชีพครูแล้วนั้น พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูทุกกลุ่มเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สามารถดำเนินงานตามแผนกิจกรรมที่ผู้วิจัยออกแบบไว้ได้สำเร็จลุล่วง คิดเป็นร้อยละ 100 ทั้งชิ้นงานที่เป็นการจัดทำรายงานและการนำเสนอในรูปแบบที่แปลกใหม่ และงานชิ้นที่สอง คือ การทำงานวิจัยและโครงการ ซึ่งทำให้ได้งานวิจัย (รายห้อง) และชุดกิจกรรม (รายห้อง) ที่จำเป็นต้องประสานการทำงานอย่างยิ่ง เนื่องจากธรรมชาติในการทำงานกลุ่มใหญ่ จะต้องประกอบไปด้วยบุคคลทำงานที่มีลักษณะนิสัย ความชอบ ความถนัด และพื้นฐานบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงส่งผลให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน แต่พบว่าผู้เรียนทุกกลุ่มสามารถเรียนรู้และจัดการกับปัญหาและอุปสรรคจนทำให้งานทุกชิ้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยงานชิ้นแรกจะมุ่งเน้นการฝึกให้ทำงานกลุ่มย่อย เลือกทำงานกับกลุ่มที่ตนเองสนใจ และงานชิ้นที่สองจะเป็นจะเป็นการฝึกพัฒนาตนเองเต็มรูปจากกระบวนการของงานวิจัยที่ต้องทำงานเป็นกลุ่มใหญ่ จากลักษณะการดำเนินงานตลอดภาคการศึกษา ตลอดแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเองอย่างแท้จริง

และพบว่า ผลการประเมินผู้สอนโดยนักศึกษาผ่านระบบกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ซึ่งเป็นคะแนนประเมินครั้งที่ 2 ของภาคการศึกษา พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54) ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้สอนมีบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่เหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในชั้นเรียน รวมทั้งมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและกระตุ้นให้สามารถนำความรู้มาวิเคราะห์หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน ผู้สอนรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม ผู้สอนมีการแนะนำแนวทางการเรียนการสอนและทำความเข้าใจกับผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน ผู้สอนจัดการเรียนการสอนได้ครบถ้วนตามแนวทางการเรียนการสอนและสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และการนำเสนอโดยให้ข้อคิดเห็นหรือคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ผู้สอนใช้วิธีการสอนและวิธีการประเมินผลการเรียนที่หลากหลายโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ผู้สอนมีการสอดแทรกด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียนขณะสอน และผู้สอนสามารถใช้สื่อหรือเอกสารประกอบการสอนในรายวิชาได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการประเมินผู้สอนโดยนักศึกษา ดัง

ตัวอย่างการให้ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ดังนี้ “ การเรียนรู้ในรายวิชานี้สามารถต่อยอดและนำไปใช้ประโยชน์ได้ เพื่อพัฒนาตนเองในอนาคตสู่การเป็นผู้เรียนรู้ที่ยั่งยืน ” “ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผมได้รับล้วนมาจากรายวิชานี้ ที่จะสร้างนักศึกษาวิชาชีพครูเป็นครูที่ดีในอนาคตได้ ” “ ได้เรียนกับอาจารย์ 2 วิชา 2 เทอม ขอขอบคุณอาจารย์ที่สอนให้พวกเราออกแบบกิจกรรมเอง ให้การนำเสนอแปลกใหม่ และทำให้หนูกล้าแสดงออกมากขึ้น มั่นใจมากขึ้น และขอบคุณอาจารย์ที่คอยให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษา และคอยปรับแก้ต่าง ๆ ของงานโปรเจกใหญ่นี้ ขอขอบคุณอาจารย์มาก ๆ นะคะ ” “ ชอบเรียนกับอาจารย์มาก ๆ เลยค่ะ เพราะทำให้หนูได้เรียนรู้และลองทำอะไรใหม่ ๆ และชอบกระบวนการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ที่ทำให้นักศึกษาได้ใช้ความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นผลดีกับตัวหนูมาก ๆ ค่ะ ” “ รูปแบบการสอนให้นักศึกษาได้สืบค้น ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้นักศึกษาเข้าใจกระบวนการทำงานเป็นทีมเพิ่มมากขึ้น มีนตีมาก ๆ ค่ะ ” “ วิธีการสอนของอาจารย์ดีต่อการเรียนของพวกหนูมากเลยคะ ” “ กิจกรรม เทคนิคการสอนดีมีกำลังใจเรียนคะ ” เป็นต้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

กล่าวได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยออกแบบสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้เกิดกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเชิงของสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผู้เรียนที่เพิ่มขึ้น คุณภาพชิ้นงานที่สะท้อนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในตัวผู้เรียนและสะท้อนให้เห็นถึงชิ้นงานที่สามารถนำไปใช้ได้จริง สร้างการเปลี่ยนแปลงในระดับสั้นแต่อาจไม่คงทน และความพึงพอใจของนักเรียนในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถสร้างความพึงพอใจและความสุขจากการเรียนรู้ดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ มารศรี แนวจำปา และคณะ (2561) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการแก้ปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จะต้องพัฒนาใน 6 ด้านต่อไปนี้เป็นคือ ด้านผู้สอน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล ด้านผู้เรียน ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน และด้านผู้บริหาร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยและพัฒนา ควรนำไปต่อยอดในการพัฒนาผู้เรียนวิชาชีพครูและกลุ่มนักศึกษาอื่น ๆ ต่อไป ทั้งในเชิงของการนำองค์ความรู้ในหัวข้อรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ไปใช้กับนักศึกษาในกลุ่มอื่น เนื่องจากเป็นประเด็นการเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีความสำคัญในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้เรียนรู้และรู้ค่าในการเป็นส่วนหนึ่งและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างระมัดระวังและสร้างสมดุลในสิ่งที่มีอยู่สู่ความยั่งยืน หรือการนำรูปแบบการสอนไปบูรณาการในรายวิชาอื่น ๆ

เนื่องจากสามารถเห็นผลในเชิงประจักษ์ว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ทั้งในด้านของการเป็นผู้แสวงหาความรู้ พัฒนาตนเอง และเป็นผู้สร้างความรู้สู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำงานวิจัยชิ้นนี้ไปต่อยอดพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูในการออกแบบและจัดทำแผนกิจกรรมเสริมหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาแบบเต็มรูป กล่าวคือ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตลอดภาคการศึกษาและจัดทำเป็นรายบุคคล เพื่อสะท้อนผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครู และนักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ตามศาสตร์รายวิชา การพัฒนาห้องเรียนที่ตอบสนองผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 รวมถึงการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ เทอร์เนอร์ และคณะ. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*, 26(1): มกราคม – เมษายน.
- กรัณท์รักษ์ วิทโยภิตกุล. (2563). การพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนพื้นที่จังหวัดภาคใต้. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ขจรศักดิ์ บัวระพันธ์. (2556). การประเมินทักษะ แห่งศตวรรษที่ 21. นครปฐม: สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ขวัญชัย ช้วนา ธารทิพย์ ช้วนา และเลเกีย เขียวดี. (2561). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, ปีที่ 37 ฉบับที่ 2 เดือนมีนาคม – เมษายน 2561.
- ชนิดา ยอดสาลี. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 9(1): 1,208 – 1,223.
- ดิเรก วรรณเศียร. (2557). MACRO model: รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21. (Online): http://regis.dusit.ac.th/images/news/1421308421_MACRO%20%รูปแบบการสอนสำหรับศตวรรษที่%2021.pdf สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2564
- เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการเรียนรู้เชิงผลิตภาพ สำหรับนักเรียนในโรงเรียนเรียนรวม จังหวัดชัยภูมิ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*, 20(Special Issue): กันยายน – ตุลาคม.
- ทิตนา แคมมณี. (2543). “การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โมเดลชิปปา” ใน *ประมวลบทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา*. หน้า 1-22. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวพร ชลารักษ์. (2558). บทบาทของครูกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทิร์น*. 9(1): พฤษภาคม-กรกฎาคม.
- นันทวัน จันทร์กลิน. (2557). การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการคนุ ภาพใน การ

พัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนบ้านเนินมะปราง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

- น้ำทิพย์ องอาจวานิชย์. (2556). การพัฒนาแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น: การประยุกต์ใช้แนวคิดการเข้าถึงคุณลักษณะที่มุ่งวัดของแบบ
สอบ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชา
วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- ประยูรศรี บุตรแสนคม. (2558). การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน :
ประยุกต์ใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างอภิมาน. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580. (2562). พิมพ์ครั้งที่ 2
- พัชรี จันทร์เพ็ง. (2554). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ
การวิจัยของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วารสารวิจัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 1(2): กรกฎาคม – กันยายน.
- พิจิตรา พิสุทธิสกุลรัตน์. (2557). การพัฒนาชุดการสอนสำหรับครูร่วมกับกิจกรรมแบบเรียนปนเล่น
วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง คำศัพท์รอบตัวเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
ประถมฐานบินกำแพงแสน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี
การศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิจิตรา ทีสุกะ. (2556). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน วิชาการพัฒนา
หลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการ
สอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2546). เทคนิคการวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริม
วิชาการ.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ:
มูลนิธิสตาร์-สฤชดีวงศ์.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัญญา พงษ์ศรีดา. (2561). การพัฒนาทักษะการสอนของครูพันธุ์ใหม่ในยุคไทยแลนด์ 4.0.
วารสารศึกษาศาสตร์. 2(1): มกราคม - มิถุนายน.
- สุชีลา สวัสดิ์. (2560). ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิง

วิจารณ์ญาณในรายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมสำหรับครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะ
ศึกษาศาสตร์สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม. ได้รับทุนอุดหนุนประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2560 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม.

- สุวชิรา ศิริเจริญ. (2550). ปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานที่ช่วยเสริมสร้างคุณภาพ
ชีวิตบุคลากรภาครัฐ กรณีศึกษา : กรมป้องกันบรรเทาสาธารณภัย. (สารนิพนธ์วิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, คณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, สาขาวิชา
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การ.
- อิมทอง ปัญญา. (2549). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม เรื่อง ชุมชนของเราสำหรับ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอกชัย พุทธสอน. (2556). แนวโน้มการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับ
นักศึกษาผู้ใหญ่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา นอกระบบโรงเรียน
ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา กุณฑล คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ซัมซู สาอู วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตกาล ชาร์ลีย์ ทปภูผา อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยทักษิณ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบร่างชุดแผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา กุณฑล คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ซัมซู สาอู วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตกาล ชาร์ลีย์ ทปภูผา อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ภาคผนวก ข.

- แบบประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ฯ
- แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ฯ
- แบบสอบถามการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- แบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้
- แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แบบประเมิน

ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คำชี้แจง แบบประเมินนี้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเยลาสู่ชุมชน เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

มีความเห็นว่า สอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น +1

มีความเห็นว่า ไม่แน่ใจ กำหนดคะแนนเป็น 0

มีความเห็นว่า ไม่สอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น -1

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด และขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรัณทรักษ์ วิทยอภิบาลกุล

ผู้วิจัย

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหากับวัตถุประสงค์ของชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน				
2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหากับโครงสร้างของชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน				
3. วัตถุประสงค์ของชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน				
4. วัตถุประสงค์ของชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนกับวัตถุประสงค์ของแต่ละแผนจัดการเรียนรู้				
5. วัตถุประสงค์ของแต่ละแผนจัดการเรียนรู้กับเนื้อหา				
6. วัตถุประสงค์ของแต่ละแผนจัดการเรียนรู้กับขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม				
7. วัตถุประสงค์ของแต่ละแผนจัดการเรียนรู้กับการวัดและประเมินผล				
8. แผนจัดการเรียนรู้กับสื่อ/อุปกรณ์ในการจัดดำเนินกิจกรรม				
9. แผนจัดการเรียนรู้กับการวัดและประเมินผล				
10. วัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนกับการวัดและประเมินผล				

แบบประเมิน

ความเหมาะสมของโครงสร้างชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คำชี้แจง แบบประเมินนี้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเยลาสู่ชุมชน ซึ่งเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด และขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรัณทรักษ์ วิทยอภิบาลกุล

ผู้วิจัย

ข้อคำถาม	เกณฑ์การประเมิน				
	5	4	3	2	1
1. แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน					
2. วัตถุประสงค์ของชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน					
3. วัตถุประสงค์ของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้					
4. การลำดับเนื้อหาในขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม					
5. ระยะเวลาที่ใช้ในชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน					
6. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมในแต่ละแผนมีความเหมาะสม					
7. สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม					
8. การวัดและประเมินผลของชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมีความเหมาะสม					
9. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสามารถนำไปใช้ได้จริง					

แบบสอบถามการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

คำชี้แจง

1. แบบวัดนี้ เป็นแบบวัดการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนพื้นที่สามจังหวัดภาคใต้ ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบ
ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินตนเองด้านการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
2. ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่าน จะถูกเก็บเป็นความลับและใช้ประโยชน์ในโครงการฯ ครั้งนี้เท่านั้น และจะนำเสนอผลในภาพรวม ไม่ส่งผลกระทบต่อตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรัณทรักษ์ วิทยอภิบาลกุล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว โดยเมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

1. ชื่อ – สกุล (นาย / นางสาว)
2. รหัสนักศึกษา
3. สาขาวิชา

ตอนที่ 2 การรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

คำชี้แจง ขอให้ท่านอ่านข้อความที่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ลงใน ให้ตรงกับความรู้สึกและความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการรับรู้					
		6	5	4	3	2	1
C1 ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา							
1	ฉันจะหาข้อมูลมาสนับสนุนความคิดเพื่อให้สมเหตุสมผลมากที่สุด						
2	ฉันคิดโดยเชื่อมโยงส่วนย่อยไปส่วนใหญ่ ส่งผลให้การคิดของฉันมีความผิดพลาดน้อย						
3	ฉันคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ โดยศึกษาข้อมูลก่อนเสมอ						
4	ฉันจะเปรียบเทียบ ประเมิน วิเคราะห์ แปลความหมาย ตีความข้อมูลก่อนการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ						
5	ฉันชอบตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบ						
C2 ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ คิดเชิงนวัตกรรม							
6	ฉันมักจะทบทวนมุมมองความคิดของตนเองเพื่อพัฒนาให้ดีขึ้น						
7	ฉันสามารถสื่อสารความคิดใหม่ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างชัดเจน						
8	ฉันมีความคิดริเริ่มในการค้นหาวิธีการใหม่ๆ						
9	ฉันสามารถเข้าใจและพร้อมที่จะเรียนรู้และเปิดมุมมองความคิดใหม่ เมื่อคนรอบข้างไม่เห็นด้วยกับความคิดของฉัน						
10	ฉันสามารถให้ความคิดเห็น ลงมือทำ และนำสิ่งใหม่ๆ เช่น สื่อ เทคโนโลยีไปใช้ได้อย่างเหมาะสม						
11	ฉันชอบลงมือปฏิบัติและสร้างชิ้นงานสร้างสรรค์ใหม่ๆ เสมอ						
C3 ทักษะความร่วมมือ ทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ							
12	ฉันสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี						
13	ฉันเคารพและให้เกียรติเพื่อนร่วมงานเสมอ						

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการรับรู้					
		6	5	4	3	2	1
14	ฉันจริงใจกับเพื่อนร่วมงานทุกคน						
15	ฉันเป็นคนยืดหยุ่น ปรับตัวง่าย						
16	เมื่อความคิดเห็นไม่ตรงกัน ฉันสามารถแสดง ความเข้าใจ ยอมรับ และพยายามปรับเพื่อให้ เกิดข้อยุติของข้อคิดเห็นร่วมกันอย่างลงตัว						
17	ฉันเป็นคนประนีประนอมเพื่อเป้าหมายของ ส่วนรวม						
18	ฉันจะทำงานที่ตนเองรับผิดชอบอย่างสุด ความสามารถ เพื่อให้ทีมบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้						
19	ฉันเห็นคุณค่าในตนเอง						
20	ฉันสามารถสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับคนรอบข้างได้ดี						
21	ฉันสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้เพื่อนร่วมงาน ได้ดี						
22	ฉันสามารถคิด ฟัง และสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ดี						
C4 ทักษะด้านความเข้าใจความแตกต่างของวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์							
23	ฉันรู้ว่าควรพูดและฟังเมื่อใดในสถานการณ์ต่างๆ						
24	ฉันสามารถสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์กับ บุคคลต่างวัฒนธรรมให้เกิดเข้าใจและยอมรับซึ่ง กันและกันได้						
25	ฉันเคารพในความแตกต่างไม่ว่าทางเพศ เชื้อ ชาติ ศาสนา ฐานะของครอบครัว						
26	ฉันสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ถึงแม้ จะมีความคิดเห็นที่ต่างกันบ้างก็ตาม						
27	ฉันสามารถทำงานกับเพื่อนร่วมงานที่มีความ แตกต่างทางเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ภูมิหลัง ครอบครัว และอื่นๆ ได้						
C5 ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ							
28	ฉันสามารถเรียบเรียงความคิดและสื่อสารให้ ผู้อื่นเข้าใจได้ดี						
29	ฉันสามารถติดต่อสื่อสารและเลือกใช้สื่อ/ เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารได้อย่างเหมาะสม						
30	ฉันมีทักษะการฟัง พูด และสื่อสารที่สามารถทำ ให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างชัดเจน						

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการรับรู้					
		6	5	4	3	2	1
31	ฉันสามารถใช้สื่อ/เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
32	ฉันจะศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์สื่อ (ข้อมูลสารสนเทศที่มาจากสื่อออนไลน์) ก่อนจะตัดสินใจเชื่อหรือแชร์ข้อมูลเหล่านั้นออกสู่สังคม						
33	ฉันสามารถผลิตสื่อ (คลิปวีดีโอ/สื่อการสอน เป็นต้น) ที่ดีได้						
C6 ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร							
34	ฉันเข้าใจวัตถุประสงค์ของสื่อที่ต้องการนำเสนอ						
35	ฉันสามารถใช้เครื่องมือหรือเทคโนโลยีเพื่อสร้างสื่อได้						
36	ฉันสามารถนำเสนอสื่อได้อย่างชัดเจน ตรงวัตถุประสงค์						
37	ฉันผลิตสื่อที่ไม่ขัดต่อหลักจริยธรรมและกฎหมาย						
38	ฉันเป็นคนหนึ่งที่มีทักษะและสามารถใช้เทคโนโลยีได้เกิดประโยชน์						
39	ฉันใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมและถูกกฎหมายเสมอ						
C7 ทักษะด้านอาชีพและการเรียนรู้							
40	ฉันสามารถปรับตัวเข้ากับบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้						
41	ฉันสามารถจัดการและทำความเข้าใจกับความคิดเห็นที่แตกต่างกันได้อย่างลงตัว						
42	ฉันสามารถทำงานสำเร็จตามเวลาและเป้าหมายที่ตั้งไว้						
43	ฉันสามารถศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเองได้						
44	ฉันสามารถออกแบบผลงานและผลิตผลงานได้ด้วยตนเอง						
45	ฉันสามารถจัดลำดับความสำคัญ และวางแผนการทำงานได้ด้วยตนเอง						
46	ฉันเป็นคนคิดบวก						

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการรับรู้					
		6	5	4	3	2	1
47	ฉันสามารถจัดการกับความคับข้องใจและมองเป็นเรื่องปกติ						
C8 ทักษะการมีเมตตา กรุณา วินัย คุณธรรม และจริยธรรม							
48	ฉันช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ต้องให้ใครร้องขอ						
49	ฉันจะทำแต่ในสิ่งที่ถูกต้องดีงามและสังคมยอมรับ						
50	ฉันจะฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นอย่างเข้าใจ						
51	ฉันเปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็นหรือแสดงพฤติกรรมในแบบของตนเอง						
52	ฉันเข้าใจและยอมรับในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ฉันจึงสามารถปฏิบัติต่อผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม						
53	ฉันยอมรับข้อเสนอแนะและคำแนะนำของผู้อื่นเสมอ						
54	ฉันยอมรับผลการกระทำของตนเอง						
55	ฉันปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสังคมอย่างเหมาะสม						
56	ฉันไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในการตอบข้อคำถามด้วยความตั้งใจค่ะ

แบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้
“รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”
ตามระบบกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

คำชี้แจง

1. เพื่อให้ผู้จัดได้มีโอกาสรับทราบผลการดำเนินงานของตนเอง และเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. โปรดเติมเครื่องหมาย ✓ และกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

1. สาขาวิชา.....

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจ

ระดับ 5 = มากที่สุดหรือดีมาก 4 = มากหรือดี 3 = ปานกลางหรือพอใช้ 2 = น้อยหรือต่ำกว่ามาตรฐาน 1 = น้อยที่สุดหรือต้องปรับปรุงแก้ไข

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ผู้สอนมีการแนะนำแนวการเรียนการสอนและทำความเข้าใจความตกลงกับผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียน					
2	ผู้สอนสามารถใช้สื่อหรือเอกสารประกอบการสอนในรายวิชาได้อย่างเหมาะสม					
3	ผู้สอนใช้วิธีการสอนและวิธีการประเมินผลการเรียนที่หลากหลายโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน					
4	ผู้สอนมีการสอดแทรกด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียนขณะสอน					
5	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในชั้นเรียน รวมทั้งมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม					
6	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและกระตุ้นให้สามารถนำความรู้มาวิเคราะห์หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน					
7	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และการนำเสนอโดยให้ข้อคิดเห็นหรือคำแนะนำที่เป็นประโยชน์					

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
8	ผู้สอนจัดการเรียนการสอนได้ครบถ้วนตามแนวทางการเรียนการสอนและสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา					
9	ผู้สอนรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม					
10	ผู้สอนมีบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่เหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้รับการประเมิน.....

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	แนวทางแก้ไข (ถ้ามี)
1. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหา (การอธิบาย, การแสดงตัวอย่าง, การตอบคำถาม, ความชัดเจนของเนื้อหา ฯลฯ)	3		
2. ความสามารถด้านการสอน/จัด กระบวนการ (การถ่ายทอด, เทคนิคการสอน, การดึงดูด, การ ควบคุมชั้นเรียน, ความน่าสนใจ, การสร้าง ปฏิสัมพันธ์, การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ฯลฯ)	2		
3. บุคลิกภาพ (การยืน, การพูด, การวางตัว, กิริยาท่าทาง)	2		
4. ความสุข (ความมั่นใจ, เป็นธรรมชาติ, รอยยิ้ม, แววตา, ความผ่อนคลาย ฯลฯ)	2		
5. เวลาการนำเสนอ	1		
รวมคะแนน	10		

ผลการประเมิน ผ่าน (80%) ไม่ผ่าน (น้อยกว่า 80%)

ความคิดเห็นในการประเมิน

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

ชื่อ - สกุล	พฤติกรรม	หมายเหตุ
	- ความรู้ความเข้าใจเนื้อหา	
	- ความสามารถด้านการสอน/จัดกระบวนการ	
	- บุคลิกภาพ	
	- ความสุข	
	- ความรู้ความเข้าใจเนื้อหา	
	- ความสามารถด้านการสอน/จัดกระบวนการ	
	- บุคลิกภาพ	
	- ความสุข	

แบบประเมินการจัดทำรูปเล่มรายงาน

ผู้รับการประเมิน.....

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	แนวทางแก้ไข (ถ้ามี)
1. เนื้อหาครบถ้วน ครอบคลุม	3		
2. การจัดพิมพ์ถูกต้องตามหลักการพิมพ์ เอกสารวิชาการ	3		
3. ความสามารถในการเรียนรู้จากการให้ ข้อเสนอแนะในการปรับแก้	2		
4. ความตรงต่อเวลาในการส่งตามกำหนด	2		
รวมคะแนน	10		

ผลการประเมิน ผ่าน (80%) ไม่ผ่าน (น้อยกว่า 80%)

ความคิดเห็นในการประเมิน

.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ค.

- ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของชุดแผนการจัดการเรียนรู้ฯ
- คะแนนความเหมาะสมของโครงร่างชุดชุดแผนการจัดการเรียนรู้ฯ
- การวิเคราะห์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของชุดแผนการจัดการเรียนรู้ฯ

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตารางผนวก 3 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	การเปลี่ยนแปลง
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างของชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
3	วัตถุประสงค์ของชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
4	วัตถุประสงค์ของชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนกับวัตถุประสงค์ของแต่ละแผนจัดการเรียนรู้	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
5	วัตถุประสงค์ของแต่ละแผนจัดการเรียนรู้กับเนื้อหา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
6	วัตถุประสงค์ของแต่ละแผนจัดการเรียนรู้กับขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
7	วัตถุประสงค์ของแต่ละแผนจัดการเรียนรู้กับการวัดและประเมินผล	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
8	แผนจัดการเรียนรู้กับสื่อ/อุปกรณ์ในการจัดดำเนินการกิจกรรม	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
9	แผนจัดการเรียนรู้กับการวัดและประเมินผล	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
10	วัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนกับการวัดและประเมินผล	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

IOC เท่ากับ 1.00

ตารางผนวก 4 ความเหมาะสมของโครงสร้างชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			คะแนน รวม	การแปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
2	วัตถุประสงค์ของชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
3	วัตถุประสงค์ของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
4	การลำดับเนื้อหาในขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	5	5	5	5.00	มากที่สุด
5	ระยะเวลาที่ใช้ในชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	4	5	4	4.33	มากที่สุด
6	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมในแต่ละแผนมีความเหมาะสม	4	5	5	4.67	มากที่สุด
7	สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5	5	5	5.00	มากที่สุด
8	การวัดและประเมินผลของชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมีความเหมาะสม	4	5	5	4.67	มากที่สุด
9	แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสามารถนำไปใช้ได้จริง	5	5	4	4.67	มากที่สุด
					4.82	มากที่สุด

ตารางภาคผนวก 5 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพ (E_1 , E_2) ของชุดแผนการจัดการเรียนรู้ฯ

นักศึกษาศาขาวិชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้อง 1

คนที่	คะแนน (E_1) (80 คะแนน)	คะแนน (E_2) (20 คะแนน)	คนที่	คะแนน (E_1) (80 คะแนน)	คะแนน (E_2) (20 คะแนน)
1	69.83	17.6	19	69.77	18.8
2	69.83	19.4	20	69.53	16.4
3	69.53	17.6	21	69.77	17
4	69.53	17.6	22	69.77	17.6
5	69.8	18.2	23	69.77	19.4
6	69.53	18.2	24	69.77	17
7	69.83	16.6	25	69.77	19.4
8	69.53	16.4	26	69.53	16.4
9	69.8	17.6	27	69.93	19.4
10	69.53	17.6	28	69.8	19.4
11	69.93	17.7	29	69.8	17.6
12	69.83	18.2	30	69.93	18.2
13	69.83	17.6	31	69.93	17.6
14	69.8	15.8	32	69.77	19.4
15	69.8	18.2	33	69.93	18.8
16	69.83	18.2	34	69.93	18.3
17	69.83	17.6	35	69.93	17.6
18	69.83	17.6	36	69.8	17

$$\Sigma x = 2,442.02$$

$$\text{ประสิทธิภาพ } (E_1) = 87.22$$

$$\Sigma f = 625.4$$

$$\text{ประสิทธิภาพ } (E_2) = 89.34$$

นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ห้อง 2

คนที่	คะแนน (E ₁) (80 คะแนน)	คะแนน (E ₂) (20 คะแนน)	คนที่	คะแนน (E ₁) (80 คะแนน)	คะแนน (E ₂) (20 คะแนน)
1	71.87	15.8	18	71.87	15.8
2	71.87	15.2	19	72.67	18.8
3	72.77	19.4	20	72.87	18.2
4	72.77	15.2	21	72.87	18.8
5	72.87	16.4	22	72.67	17.6
6	72.77	17.6	23	71.87	18.2
7	72.77	18.2	24	71.97	17
8	71.87	17.6	25	72.87	16.4
9	71.97	20	26	72.67	17.8
10	72.67	18.8	27	72.87	17.6
11	72.87	16.4	28	71.87	17.6
12	72.67	16	29	72.77	17.8
13	72.77	14.6	30	71.97	18.8
14	72.67	14	31	71.87	16.4
15	71.87	17.6	32	71.97	18.8
16	71.97	18.2	33	71.97	17.6
17	72.67	14.8	34	71.97	16.4

$$\Sigma x = 2,389.41$$

$$\text{ประสิทธิภาพ (E}_1\text{)} = 90.51$$

$$\Sigma f = 569.6$$

$$\text{ประสิทธิภาพ (E}_2\text{)} = 86.3$$

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4

คนที่	คะแนน (E ₁) (80 คะแนน)	คะแนน (E ₂) (20 คะแนน)	คนที่	คะแนน (E ₁) (80 คะแนน)	คะแนน (E ₂) (20 คะแนน)
1	72.5	18.2	15	72.5	18.8
2	72.93	19.4	16	72.93	18.2
3	72.93	17	17	72.93	19.4
4	72.5	19.4	18	72.5	18.2
5	72.93	18.2	19	72.93	18.2
6	72.93	17.2	20	72.93	18.8
7	72.93	17.6	21	72.93	18.8
8	72.5	18.3	22	72.93	16.4
9	72.93	16	23	72.93	16.5
10	72.93	17.7	24	72.93	19.4
11	72.93	17.6	25	72.93	18.2
12	72.93	17.6	26	72.93	17.6
13	72.93	19.4	27	72.93	17.6
14	72.93	17.7			

$$\Sigma x = 1,966.96$$

$$\text{ประสิทธิภาพ (E}_1\text{)} = 91.06$$

$$\Sigma f = 486.8$$

$$\text{ประสิทธิภาพ (E}_2\text{)} = 90.15$$

นักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา ชั้นปีที่ 3

คนที่	คะแนน (E ₁) (80 คะแนน)	คะแนน (E ₂) (20 คะแนน)	คนที่	คะแนน (E ₁) (80 คะแนน)	คะแนน (E ₂) (20 คะแนน)
1	65.43	18.8	17	68.6	18.2
2	68.6	18.8	18	68.27	18.2
3	68.4	15.2	19	68.6	18.8
4	68.27	17.6	20	68.67	17.7
5	68.4	18.8	21	68.67	16.5
6	68.4	19.4	22	65.43	17.8
7	68.4	15.2	23	68.6	19.4
8	68.27	19.4	24	65.43	18.2
9	68.27	16.4	25	68.6	17.1
10	68.27	18.2	26	65.43	18.2
11	68.67	18.2	27	68.6	18.2
12	65.43	17.6	28	68.67	17.6
13	68.67	17.2	29	68.27	17.1
14	68.67	15.4	30	68.4	16.6
15	65.43	17.8	31	68.4	17.8
16	65.43	18.8			

$$\Sigma x = 2,036.22$$

$$\text{ประสิทธิภาพ (E}_1\text{)} = 84.84$$

$$\Sigma f = 531.4$$

$$\text{ประสิทธิภาพ (E}_2\text{)} = 88.57$$

ภาคผนวก ง.

ชุดแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

แผนการจัดการเรียนรู้
รายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ปีการศึกษา 2563

จัดทำโดย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรัณท์กรัณท์ วิทยอภิบาลกุล
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

พ.ศ. 2563

คำนำ

แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนฉบับนี้ จัดทำขึ้น
เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ของ

นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาสู่ชุมชน โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนในหลาย ๆ คุณลักษณะผ่านรูปแบบการเรียนรู้แบบเล่น การใช้งานวิจัยเป็นฐานและโครงการเป็นฐานการเรียนรู้ (Research based learning and Project based learning) และการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้เกิดขึ้นกับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ บูรณาการเข้ากับรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน นำไปสู่การพัฒนาให้นักศึกษาที่มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่สามารถสะท้อนถึงการบรรลุผลสำเร็จในรายวิชาและการพัฒนาผู้เรียนสู่ความยั่งยืนและเป็นผู้ที่สามารถสร้างการพัฒนาผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งภายในแผนการจัดการเรียนรู้ฯ นี้ประกอบไปด้วยกิจกรรมหลัก จำนวน 5 กิจกรรม ได้แก่

1. กิจกรรมการปฐมนิเทศ
2. กิจกรรมรู้จักกว้างก่อนรู้จักลึก
3. กิจกรรมลองคิด ลองฝึก และลองทำ
4. กิจกรรมผันตัวสู่ นักพัฒนา กิจกรรมสู่ชุมชน
5. กิจกรรมถอดบทเรียน

โดยมีเนื้อหากิจกรรมครอบคลุมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงประเด็นสำคัญตามที่ UNESCO กำหนดใน 5 ประเด็น ได้แก่ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ การส่งเสริมสุขภาพ การแก้ปัญหาความยากจน และการบริโภคอย่างยั่งยืน การนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปพัฒนาทักษะและคุณลักษณะผ่านการเรียนรู้ผ่านการทำโปรเจกต์ภายใต้โจทย์งานวิจัยที่กำหนด สู่การนำไปใช้เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียนบูรณาการหัวข้อสำคัญของ UNESCO และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนในโรงเรียนพื้นที่จังหวัดภาคใต้ และสุดท้ายปลายทางคือการตระหนักและใช้ชีวิตเพื่อตนเอง สังคม ชุมชน อย่างยั่งยืน

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจในการนำไปใช้ส่งเสริมความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามรายวิชา รวมถึงการนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้กับทุกศาสตร์สาขาและรายวิชา หากมีข้อผิดพลาดประการใดต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

กรณพัทธ์ วิทยอภิบาลกุล

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	2
สารบัญ	3
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	4
วัตถุประสงค์	5
วิธีการจัดการเรียนรู้	5
ระยะเวลาที่ใช้	6
สถานที่จัดการเรียนการสอน	6
กลุ่มเป้าหมาย	6
แผนการจัดการเรียนรู้	6
การประเมินผลการเข้าร่วมฝึกอบรม	8
แผนการจัดการเรียนรู้	
1. กิจกรรมปฐมนิเทศ	9
2. กิจกรรมรู้จักกว้างก่อนรู้ลึก	21
3. กิจกรรมลองคิด ลองฝึก และลองทำ	34
4. กิจกรรมผันตัวสู่ นักพัฒนา กิจกรรมสู่ชุมชน	47
5. กิจกรรมถอดบทเรียน	116

แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ครูยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จะต้องเป็นครูที่เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงในบริบทของสังคมโลก ต้องเรียนรู้และสามารถใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลได้เป็นอย่างดี รู้จักปรับตัวและเรียนรู้ตลอดชีวิต ยังจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รวมถึงความสามารถในการบูรณาการและถ่ายทอดทักษะเหล่านี้ในการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ นั่นหมายถึงครูยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 หรือครูยุค 4.0 จะต้องมีความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ (นวพร ชลารักษ์, 2558: 71) ซึ่งจะต้องสามารถแสดงบทบาทที่สนับสนุนการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนที่สามารถเชื่อมโยงและบูรณาการทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยรูปแบบและวิธีการออกแบบแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ แปลกใหม่ และสร้างความน่าสนใจให้กับผู้เรียนยุคใหม่ ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งในเชิงความคิดและพฤติกรรม ดังนั้นแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้จึงมีความสำคัญที่จะต้องโจทย์ว่าครูสามารถค้นหาและค้นพบวิธีการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนหรือไม่ และสามารถดึงศักยภาพของผู้เรียนออกมาได้มากน้อยเพียงใดโดยอยู่ในบริบทของการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 (2562) ที่กล่าวว่า คุณภาพทางการศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียนก็ยังคงอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ อันเนื่องมาจากข้อจำกัดในเรื่องของหลักสูตรและระบบการศึกษาที่เน้นการท่องจำทำให้ขาดความคิดสร้างสรรค์ นั้นแสดงให้เห็นว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ต่างๆ ในห้องเรียนและนอกห้องเรียนไม่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และไม่สามารถดึงศักยภาพที่หลากหลายภายในตัวของผู้เรียนออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นชัดว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนไม่สามารถกระตุ้นการเรียนรู้ที่มีดีของผู้เรียนได้ สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับปัจจัยหลาย ๆ ปัจจัย และปัจจัยหนึ่งที่สำคัญได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ลวงवास และคณะ (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มี 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิดา ยอดสาลี (2559) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผู้เรียนมาจากปัจจัยด้านผู้สอน กล่าวคือ ความสามารถในการสอน การถ่ายทอด การสร้างแรงกระตุ้นและแรงจูงใจในการเรียนรู้ และบุคลิกภาพของผู้สอน เป็นต้น

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรภายในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ซึ่งเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตครูเพื่อรับใช้สังคม จึงต้องการต่อยอดขยายผลจากงานวิจัยในการพัฒนานักศึกษาสู่การบูรณาการนำทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เชื่อมโยงสู่แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน อันจะนำไปสู่รูปแบบการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์การพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ให้เป็นผู้ที่คิดเป็น คิดสร้างสรรค์ เรียนรู้การทำงานเป็นทีม คิดบวก สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างเป็นประโยชน์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ควบคู่กับการเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยผู้เรียนได้คิด ได้ลงมือทำ และเกิดแรงบันดาลใจที่สร้างสรรค์ ด้วยการบูรณาการองค์ความรู้และทักษะดังกล่าวผ่านรายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นรายวิชาที่บังคับในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรพ.ศ. 2559 สำหรับนักศึกษาที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2560 และ 2561

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่การนำไปใช้
2. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผ่านการออกแบบการจัดการเรียนรู้
3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการทำวิจัย (Research based learning)
4. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะจากการใช้โครงงานเป็นฐานในการเรียนรู้ (Project based learning)
5. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในรายวิชาสู่การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การเป็นพลเมือง และการเป็นครูในอนาคต
6. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมประเด็นในรายวิชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพในรายวิชา

วิธีการจัดการเรียนรู้

กระบวนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1. การเรียนแบบเล่น (Learning like playing) ใช้ตลอดกระบวนการตั้งแต่ต้นจนจบ มุ่งเน้นการปรับกระบวนการทัศน์และมโนทัศน์ในการเรียนรู้ ให้รับรู้ว่าการเรียนรู้ในรายวิชานี้เป็นการชวนเล่น ชวนมาลองเรียนรู้อะไรใหม่ ๆ ส่งเสริมการปรับความคิดและความรู้สึกให้ผ่อนคลายกับองค์ความรู้ที่จะเกิดขึ้น เมื่อผู้เรียนคล้อยตามการเล่น ก็จะทำให้พลังแห่งการเรียนรู้และความมุ่งมั่นในการเล่นอย่างสนุกสนาน

2. การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน (Research based learning) ผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะการคิดและเรียนรู้การทำงานวิจัยจริง

3. การเรียนรู้ด้วยการทำโครงการ (Project based learning) ผู้เรียนจะได้รับโปรเจค ซึ่งเป็นหัวข้อในการทำงานวิจัย

4. อื่น ๆ ที่สอดแทรกตลอดกระบวนการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ สันทนาการ เกมส์ การแสดงบทบาทสมมติ การใช้เพลง การใช้ศิลปะ กิจกรรมนันทนาการ การใช้สถานการณ์จำลอง กรณีศึกษา เป็นต้น

ระยะเวลา

45 ชั่วโมง (และเวลาอื่น ๆ นอกเหนือเวลาคาบเรียนตามความต้องการของนักศึกษาและเพื่อความสมบูรณ์ในงานที่ทำ)

สถานที่จัดการเรียนการสอน

อาคารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

กลุ่มเป้าหมาย

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา หลักสูตร 5 ปี ที่ลงทะเบียนรายวิชา 1101302 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในปีการศึกษา 2563 กลุ่มเรียนของผู้ช่วยศาสตราจารย์กรัณท์กรักษ์ วิทยอภิบาลกุล

แผนการจัดการเรียนรู้

กิจกรรม	จำนวน (ชม.)	วัตถุประสงค์การพัฒนา
- การปฐมนิเทศ การเตรียมความพร้อมของผู้เรียนและการกำหนดแนวทางการเรียนการสอนในภาคเรียนนี้ให้มีจุดมุ่งหมาย	6	1. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมกันเสนอและออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนการสอนร่วมกันในชั้นเรียน 2. เพื่อให้เกิดกรอบแนวทางการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาาร่วมกัน 3. เพื่อกำหนดข้อตกลงในชั้นเรียน 4. เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผ่านกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน

กิจกรรม	จำนวน (ชม.)	วัตถุประสงค์การพัฒนา
<p>- รู้กว้างก่อนรู้ลึก <u>สาระสำคัญ</u></p> <p>การให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและสร้างกรอบแนวคิดเพื่อต่อยอดการเรียนรู้ในเรื่องการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน</p>	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาทฤษฎี 2. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกรอบแนวคิดในการต่อยอดการเรียนรู้ 3. เพื่อปูพื้นฐานทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียน
<p>- ลองคิด ลองฝึก และลองทำ <u>สาระสำคัญ</u></p> <p>การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ จากการสืบค้นข้อมูลในประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ การส่งเสริมสุขภาพ การแก้ปัญหาความยากจน และการบริโภคอย่างยั่งยืน</p> <p><u>กิจกรรมย่อย</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การฝึกสืบค้นข้อมูลเพื่อทำรายงานเชิงระบบ 2. การฝึกออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ 3. การฝึกจัดกระบวนการเรียนรู้หน้าชั้นเรียน 	12	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อฝึกทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียน 2. เพื่อฝึกทักษะการทำงานเชิงเอกสารอย่างเป็นระบบ 3. เพื่อฝึกทักษะการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ 4. เพื่อฝึกทักษะการออกแบบกิจกรรมสร้างสรรค์
<p>- ฝึกตัวสู่ นักพัฒนา กิจกรรมสู่ชุมชน <u>สาระสำคัญ</u></p> <p>การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะกระบวนการทางวิจัย ในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสาระหลักที่ทำความคู่กับการบูรณาการทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่ชุมชนอย่างแท้จริง</p>	18	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กับการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ชุมชน 2. เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงผ่านกระบวนการวิจัย

กิจกรรม	จำนวน (ชม.)	วัตถุประสงค์การพัฒนา
<u>กิจกรรมย่อย</u> 1. การอบรม “ขั้นตอนการดำเนินการตามกระบวนการทางวิจัย” 2. การอบรม “การนำสาระการเรียนรู้สู่การเชื่อมโยงบูรณาการผ่านทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21” 3. การอบรมเจาะลึก “การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์”		
- ถอดบทเรียน เพื่อสรุปสาระสำคัญและวิเคราะห์การเรียนรู้ รวมถึงการนำผลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้ต่อไป	3	1. เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง
รวม	45	

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. การสังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	การวิเคราะห์จากพัฒนาการของการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยผู้สอน จากเกณฑ์ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถด้านการสอน บุคลิกภาพ และความสุข
2. การประเมินผลการนำเสนอ	แบบประเมินการนำเสนอ	คะแนน 8 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
3. การประเมินผลการจัดทำเล่มรายงาน	แบบประเมินการจัดทำรูปเล่มรายงาน	คะแนน 8 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
4. การทำโครงการงานวิจัย	กระบวนการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและเวลาที่กำหนด	รูปเล่มรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
5. การวัดระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	แบบสอบถามการรับรู้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	คะแนนเฉลี่ยสูงกว่า 4.21 ถือว่ามีการรับรู้ทักษะในระดับสูงมาก
6. การประเมินความพึงพอใจ	แบบประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนในระบบกองบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	คะแนนจากระบบและข้อคิดเห็น

ประวัติการทำงานของผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย คนที่ 1

1. ชื่อ - สกุล

ภาษาไทย นางกรณทรักษ์ วิทยอภิบาลกุล

ภาษาอังกฤษ Mrs. Karantharak Vitaya-Apibalkul

2. วัน เดือน ปีเกิด

13 พฤษภาคม 2527

3. ตำแหน่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาจิตวิทยา
(พนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ)

4. ตำแหน่งบริหาร

- ผู้อำนวยการสำนักงานคณบดี คณะครุศาสตร์
(ตั้งแต่ พ.ศ. 2559 จนถึงปัจจุบัน)

- หัวหน้างานบริหารทั่วไป คณะครุศาสตร์
(ตั้งแต่ พ.ศ. 2556 - 2559)

5. หน่วยงานที่ติดต่อได้

สาขาวิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

133 ถนนเทศบาล 3 ตำบลสะเตง

อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000

เบอร์โทรศัพท์ (073) 299626

มือถือ 09-1048-7893

E-mail : karantharak.v@gmail.com

6. ประวัติการศึกษา

ปีการศึกษา 2549 ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.)
(เกียรตินิยมอันดับ 1)

วิชาเอกจิตวิทยาและการแนะแนว

มหาวิทยาลัยทักษิณ

ปีการศึกษา 2553 ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.)วิชาเอกจิตวิทยา

อุตสาหกรรมและองค์การ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

7. ความเชี่ยวชาญ

จิตวิทยา การเห็นคุณค่าในตนเอง

8. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

งานวิจัย “คุณลักษณะงาน ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่มีต่อความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทผลิตบรรจุภัณฑ์แก้วแห่งหนึ่ง” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ปี พ.ศ. 2553)

งานวิจัย “ผลของการใช้ E-learning ในการเรียนการสอนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา” (พ.ศ. 2554)

งานวิจัย “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้” (พ.ศ. 2555)

งานวิจัย “การติดตามผลบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่สำเร็จปีการศึกษา 2555” (พ.ศ. 2556)

งานวิจัย “ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน กรณีศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้” (พ.ศ.2559)

งานวิจัย “การพัฒนาโปรแกรมการพัฒนารูปร่างคุณค่าในตนเองของเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้” (พ.ศ. 2560)

บทความ “ผลการใช้โปรแกรมการพัฒนารูปร่างคุณค่าในตนเอง ของเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้” (วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปีที่ 29 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน 2561)

งานวิจัย “การบูรณาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการแสดงบทบาทสมมติในรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู เพื่อพัฒนารูปร่างคุณค่าในตนเองและการเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ประจำปีการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2561” (2562)

ชุดโครงการวิจัย “การพัฒนารูปแบบกิจกรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมการรังแกของเยาวชนในจังหวัดยะลา” (พ.ศ. 2563) ภายใต้โครงการวิจัยย่อย 2 เล่ม ได้แก่

โครงการวิจัยย่อยที่ 1 “การวิจัยเชิงเอกสารเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรังแกของเยาวชน”

โครงการวิจัยย่อยที่ 2 “การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อลดพฤติกรรมการรังแกของเยาวชนในจังหวัดยะลา”

กรัณท์รักข์ วิทยอภิบาลกุล. (2559). **จิตวิทยาสำหรับครู**. ยะลา: คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. พิมพ์ครั้งที่ 1 (187 หน้า)

กรัณท์รักข์ วิทยอภิบาลกุล. (2561). คู่มือการฝึกอบรม “การพัฒนารูปร่างคุณค่าในตนเองของเยาวชนในโรงเรียนจังหวัดชายแดนภาคใต้”. ยะลา: มีเดีย เฮ้าส์. พิมพ์ครั้งที่ 1. (306 หน้า)

ประวัติผู้วิจัย คนที่ 2

1. ชื่อ – สกุล ภาษาไทย นางสาวนุรฟิตตรี หะยีดารีโย
ภาษาอังกฤษ Ms.Nurfitthree Hayeedareeyor
2. หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 1949900065573
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์พิเศษ (เต็มเวลา)
4. หน่วยงานที่ติดต่อได้ สาขาวิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
133 ถนนเทศบาล 3 ตำบลสะเตง
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000
เบอร์โทรศัพท์ (073) 299626
มือถือ 09-298-2801
E-mail : nurfitthree.h@yru.ac.th
5. ประวัติการศึกษา
 ปีการศึกษา 2552 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์)
 (เกียรตินิยมอันดับ 1)
 วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
 ปีการศึกษา 2559 ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.)
 วิชาเอกจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
6. ความเชี่ยวชาญ จิตวิทยา
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
 - 7.1 โครงการวิจัย ภาวะผู้นำ จิตวิญญาณในที่ทำงาน สมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน กับผลการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย (สำนักงานใหญ่) (2559)
 - 7.2 วิจัยเรื่อง ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรมสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (2561)

ประวัติผู้วิจัย คนที่ 3

1. ชื่อ - สกุล ภาษาไทย นางสาวอุชุพร บถพิบูลย์
ภาษาอังกฤษ Miss Uchuphorn Botphiboon
2. หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 3949900070654
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์พนักงานมหาวิทยาลัย
4. หน่วยงานที่ติดต่อได้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
133 ถนนเทศบาล 3 ตำบลสะเตง
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000
เบอร์โทรศัพท์ 0815409993
E-mail : uchuphorn.b@yru.ac.th

5. ประวัติการศึกษา

ปีการศึกษา 2547	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (คบ.)
วิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ปีการศึกษา 2550	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)
สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยทักษิณ

6. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ ด้านหลักสูตรและการสอน

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยภายในประเทศ

7.1 โครงการวิจัย :

- งานวิจัย “ผลของวิธีการสอนแบบ MIA ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเดชะปัตตนิยานุกูล จังหวัดปัตตานี”
- งานวิจัย “ความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับการปรับตัวของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้”
- งานวิจัย “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา การพัฒนาหลักสูตร ของนักศึกษาสาขาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา”
- งานวิจัย “รูปแบบการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเผชิญอุปสรรคของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดชายแดนใต้”
- งานวิจัย “ผลของการสอนโดยเพื่อนช่วยสอนที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2”

- งานวิจัย “การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน และการเขียนภาษาไทย โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านตะโละสตาร์”
- งานวิจัย “การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษารายวิชาการจัดการเรียนรู้และการจัดการห้องเรียนตามรูปแบบ MACRO model”

ประวัติผู้วิจัย คนที่ 4

ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย)	นางสาวกรัณทรรัตน์ เต็มวิทย์ขจร
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)	KARANTHARAT TERMWITKHAJORN
ตำแหน่ง	หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป
หน่วยงานที่สังกัด	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
ที่อยู่	133 ถนนเทศบาล 3 ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000
โทรศัพท์	073 299626 , 087 2865658
อีเมล	karantharat.t@yru.ac.th

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
-----------	--

ความเชี่ยวชาญ

การคิดรูปแบบกิจกรรมที่ตอบสนองต่อการพัฒนานักศึกษาที่เน้นการปฏิบัติและการสื่อสาร และการบริหารควบคุมจัดการงบประมาณ